

העתונאי הסובייטי ויקטור לואיס

אחורי הקלעים של זידוץ המדרתק חידוש היחסים

אדומים

חודדים

אדומים

חודדים

איך? מתי? למה?

בשבוע שעבר גיחנו במדור זה למיקרא ידיעות בעיתונים ישראלים, שציטטו עיתונים בריטיים, שהתסמכו על עיתונים אמריקאיים, אשר העתיקו ידיעה שפורסמה בהעולם הזה. השבוע ניתנה לנו הזדמנות לעקוב אחרי המיכאניזם המזור הזה של העברת ידיעות. מכל רחבי העולם החלו לזרום למערכת קטעי עיתונים, בהם אוזכר שם העולם הזה. היתה זו תגובה ספונטאנית של קוראי העולם הזה בנכר, המתרגמים כנראה כשהם רואים את שם השבועון מודפס בעיתונות המקומית במדינות בהן הם מתגוררים, וטורחים לשלוח לנו את קטעי העיתונות הגזורים. כמות של גזרי עיתונים כשם שהגיעה אלינו השבוע, לא הגיעה אולי מעולם. לפיה הסתבר שעובדת קיומו של העולם הזה כשבועון ישראלי בעל אופי מיוחד, הובאה ה' שבוע לידעתם של עשרות מיליוני קוראי עיתונים בכל קצויה תבל.

את המהומה הגדולה חוללה הידיעה שפירסם נוסף שבועיים על הידיעות הרומנטיות, שנרמזו בשנים האחרונות בין ראש הממשלה גולדה מאיר, לבין המולטר מיליונר האמריקאי לו בוואר, ושהגיעה לכך שה' הציע באחת ההזדמנויות לגולדה הצעת נישואין. מסתבר שערך ביום שלישי בערב, יום ה' פעתו של העולם הזה בתל-אביב, כבר הבריכו כתבים זרים בישראל את הידיעה, תוך ציטוט הפרטים כפי שפורסמו בהעולם הזה. הראשון שפירסם את הידיעה היה השיקאגו דיילי ניוז, גדול עיתוני שיקאגו. למחרת העתיק את הידיעה הלוס אנג'לס טיימס, גדול עיתוני קליפורניה, שהכתיר אותה בעמודו הראשון בכותרת "ידיעה על רומן בין גברת מאיר לגבר מלס אנג'לס". הכתבה, שלושה בתמונותיהם של גולדה ולו בוואר, אמרה בין השאר:

הידיעה ב"לס אנג'לס טיימס"

"השבועון הפופולארי העולם הזה — המתמחה בגילויים פוליטיים — טוען שהיא עושה זאת... לפי העולם הזה סועד בוואר לעיתים קרובות עם הגברת מאיר במסעדה בסיגנון הונגרי בפרברי ירושלים. לאחרונה ערכה הגברת מאיר מסיבת יום הולדת לכבודו של בוואר, אליה הזמנו שרי ממשלה ואישים חשובים אחרים. בהזדמנות אחרת, מדווח השבועון, הציע בוואר את הנישואין לגולדה."

רק, חבר קרוב

איזה לא רק בארצות-הברית, שם יש בסיפור עניין מיוחד, יותר בגלל אישיותו של לו בוואר מאשר בגלל גולדה, עורר הסיפור הדומים מעניין לציון באינו צורה העתיק את הידיעה השבועון הלוג' דוני אובזרוור, אולי היחיד מכל העיתונים הזרים שפירסמו את הידיעה מבלי להסתמך על העולם הזה.

כתב האובזרוור: "שמועות נפוצות בקליפורניה על רומן המתנהל בין גולדה מאיר לבין המולטימיליונר לואיס בוואר. מר בוואר הכי חיש את הרכילות, אבל יתכן שיש בה משהו". אחרי האובזרוור החלו עיתונים נוספים באירופה להקדיש תשומת לב לידיעה, שהיא ללא ספק בעלת עניין מיוחד מבחינה עיתונאית. כמה כתבים זרים בישראל, שעיתוניהם החמיצו את הידיעה, קיבלו מיברקים זועמים מעורכי עיתוניהם, שקראו אותה בחולל, ובהם נזיפות מדוע החמיצו את הסיפור.

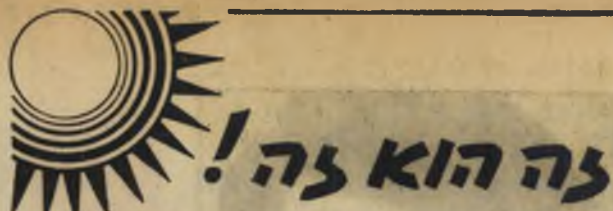
כמה מהעיתונים הגדולים בעולם שלחו הוראות לכתביהם בארץ לשלוח להם סיפור מפורט, מלה במתמנה, על נשואיהם הקרובים של גולדה ומר בוואר. ברור שכאשר פנו עיתונאים אלה ל' דוברים רשמיים, למשרדה של גולדה או אל לואיס בוואר בעצמו, הם נתקלו בתגובות זועמות עוד יותר ובהכחשות טוטאליות. מספר כתבים זרים פנו אף אלינו, ביקשו לדעת את מקור הגילוי הסנסציוני ופרטים נוספים. לצערנו, לא יכולנו לסייע להם בכך. בהעדר חומר נוסף, המשיכו עיתוני אמריקה להפרסם תגובות על הפרשה. השיקאגו דיילי ניוז, שפירסם לראשונה את הגילוי ב' העולם הזה, פירסם כותרת: "הידיעה הישראית, ברחו: איש שיקאגו מכחיש הצעת נישואין לגולדה".

כותב העיתון בגוף הידיעה: "איש שיקאגו לשעבר לו בוואר הוא חבר קרוב של ראש-הממשלה הישראלית, אבל הוא הודיע לכתב הדיילי ניוז, שהידיעה כי הוא הציע לה נישואין אינן אלא, ברחו". בוואר הגדיר את הידיעה בגוף הידיעה: "איש שיקאגו לשעבר לו בוואר הוא חבר קרוב של ראש-הממשלה הישראלית, אבל הוא הודיע לכתב הדיילי ניוז, שהידיעה כי הוא הציע לה נישואין אינן אלא, ברחו". בוואר הגדיר את הידיעה בגוף הידיעה: "איש שיקאגו לשעבר לו בוואר הוא חבר קרוב של ראש-הממשלה הישראלית, אבל הוא הודיע לכתב הדיילי ניוז, שהידיעה כי הוא הציע לה נישואין אינן אלא, ברחו".

ההכחשה ב"שיקאגו דיילי ניוז"

תאריך

זה הוא זה! שיוזק מהיר ונעים

מוצר איכות של תיא עם אולטרה-סול

SCHAUB-LORENZ

1003 *
SL-1000 *
1050 *
2001 *
1055 *
1080 *

כמו כן המקלט הנודע כבר באיכותו

SCHAUB-LORENZ

מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם!

מכירה של מקלמים חדישים

(לעת עתה בכמות מצומצמת) כבר החלה.

גם עבור עולים חדשים.

שרות מעולה בכל רחבי הארץ

סוכן בלעדי בישראל:

"כנודי" בע"מ, פרץ 4, תל-אביב

טל: 104, ח' פ

סיור נציגות אגודת הצרכנים בפרידמן — ירושלים

קבוצה בת 50 נציגות מטעם אגודת הצרכנים מרחבי הארץ ערכו סיור מקיף במפעלי פרידמן ירושלים.

אגודת הצרכנים יזמה סיור זה במגמה להכיר מקרוב את מפעלי פרידמן על מוצריהם השונים — מקררים חשמליים, מכונות כביסה ותנורים הנמצאים כיום במרבית הבתים בישראל.

האורחות התרשמו מתהליכי הייצור המשוכללים והבדיקות הקפדניות הנערכות על-ידי מתקנים ומבדקות מעודכנות ביותר כדי להבטיח טיב מעולה ואיכות סטנדרטית של כל המוצרים.

בשיחה שהתפתחה הביעו רבות מבין המשתתפות הערכתן על השרות הטוב של פרידמן, המלחח כל מוצר ומוצר וביחוד על הנהגת נציגת צבור — הגב' דפני אילת — אשר הפכה מוסד יחידי במינו בין המפעלים המייצרים מוצרים למשק הבית הישראלי.

קפה מרענן

קפה קר "ליבר" - המשקה לקייץ הישראלי.
 חזק במיוחד וגמס בקלות,
 מעורר ומרענן,
 ממריץ ומרים את מצב הרוח.

בקייץ, קפה קר "ליבר" - קליבר!

פרסום ארואטי

פקידים בכירים כותבים בעיתונים

נציבות שירות המדינה תחקור את זהותם של פקידים בכירים ממשרד החינוך, הכותבים בעיתונים היומיים. בעיקר כותבים אותם פקידים מאמרים כי תחום הכלכלי — מבלי שקיבלו אישור מוסף מכך לכך.

סיכסוך באופוזיציה של הליברלים

צפיות האשמות הדדיות בקרב חברי האופוזיציה של הליברלים, איחוד ותמורה, לאחר שיתברר כי תוכן הדיונים הפנימיים של האופוזיציה, הודף לידעתה של ההנהלה השלטת במפלגה.

נכשל המו"מ על מכירת "פנים-אל-פנים"

המשאומתן על מכירת השבועון הדתי פנים-אל-פנים למפד"ל, נכשל. בעלי השבועון, פינחס פלאי והרב שמואל הכהן-אב"ד דור, הציעו את השבועון למכירה תמורת 300 אלף ל"י. משלא נתקבלה דרישתם, הורידו את המחיר ל-160 אלף ל"י. אך המפד"ל הסכים לשלם רק 100 אלף ל"י, והעסקה התפוצצה.

ראיון בדיעות אחרונות, דאג משרד-החוץ לפירסום תוכן הראיון בעיתונות העולמית, שם נראו הדברים כי התקפה חריפה של שר-החוץ על דיין ועזר גם יחד. דיין כבר דאג להתראיין בקרוב ב"ידיעות אחרונות", שם הוא מתכוון להחזיר לאבן.

חילופים במינהל התעופה

בעיקבות תאונת מטוס הלימוד בשבת האחרונה, יהולו חילופים בקרב הפקידות הבכירה של מינהל התעופה. החילופים העיקריים ייערכו בענף הדרגת המים.

האם יוטל מס ערך מוסף?

פקידים בכירים במשרד-האוצר הביעו השבוע את הדעה כי אין שום סיכוי שמס הערך המוסף יוטל כי מתוכנן עד חודש אפריל. הסיבה: הנהלת המשרד לא תספיק להכין את כל ה"הסדרים הקשורים במס החדש, הדורש, לדוגמה, הכנת 6000 מפקחים חדשים. קושי נוסף יש בעובדה כי מתוך 170 אלף העצמאיים החדשים, רק 15 אלף מנהלים ספרים. לכן, קרוב לוודאי שלקראת סוף השנה יגיע משרד האוצר להסכם עם ההסתדרות, לפיו יותר המשרד על מס הערך המוסף — תמורת הקפאת השכר לשנה נוספת.

טרגדיה במשפחת אחד משרי הממשלה

משפחתו של אחד משרי ממשלת ישראל הוכתה מכה קשה. בנו של השר היה מעורב לאחרונה במקום שהותו כתאונה טראגית, בה קופחו חיי אדם. מסיבות שאין לפרט, לא ניתן לפרסם את פרטי הטרגדיה.

האשמות הדדיות במפלגת העבודה

בתום הבחירות למזכ"ל מפלגת העבודה, החלו חילופי האשמות בין תומכי ישראל ישעיהו, שנבחר כמזכ"ל, לבין תומכי מתחרהו לתפקיד, אהרון ידלין. הפעילים למען בחירתו של ידלין טוענים כי תומכי ישעיהו הבטיחו כיסאות ותפקידים שונים תמורת תמיכה בו. אותן האשי מות עצמן מוטחות גם כלפי תומכי ידלין, שהבטיחו טיבות-הנאה אחרות לאלה שיביעו בעד בחירתו. כתוצאה מכך אירעו מיקרי "בגידה" בשני המחנות, כשתומכים בטוחים של אחד המועמדים הפתיעו והצביעו בעד המועמד השני. קרוב לוודאי שראש-הממשלה גולדה מאיר ושר-האוצר פינחס ספיר, ייקראו לתווך ולהשלים בין שתי הקבוצות היריבות כדי לעקור את המרידות שנוצרה במערכת ה"בחירות לתפקיד.

ג'ו סטאשר יצא בגילויים נגד ח"כ פרוש

ג'ו סטאשר, מי שהיגדר כאחד מעוזריו של מאיר לנסקי בסינדיקאט הפשע האמריקאי, ושלדעת יודע-דבר הוא גבוה בדרגה מלנסקי בהירארכיה של סינדיקאט ה"פשע, עומד לצאת בגילויים מרעשים כלפי ח"כ אגודת ישראל מנחם פרוש, עימו היה קשור בענייני עסקים. סטאשר, שהוא אזרח ישראלי המתגורר דרך קבע במלון "שרתון" בתל-אביב, הכי טיה לפרסם סידרת מיסמכים, שיוכיחו את דרכי איסוף הכספים של ח"כ פרוש.

מעמדו של פרוש לא נפגע

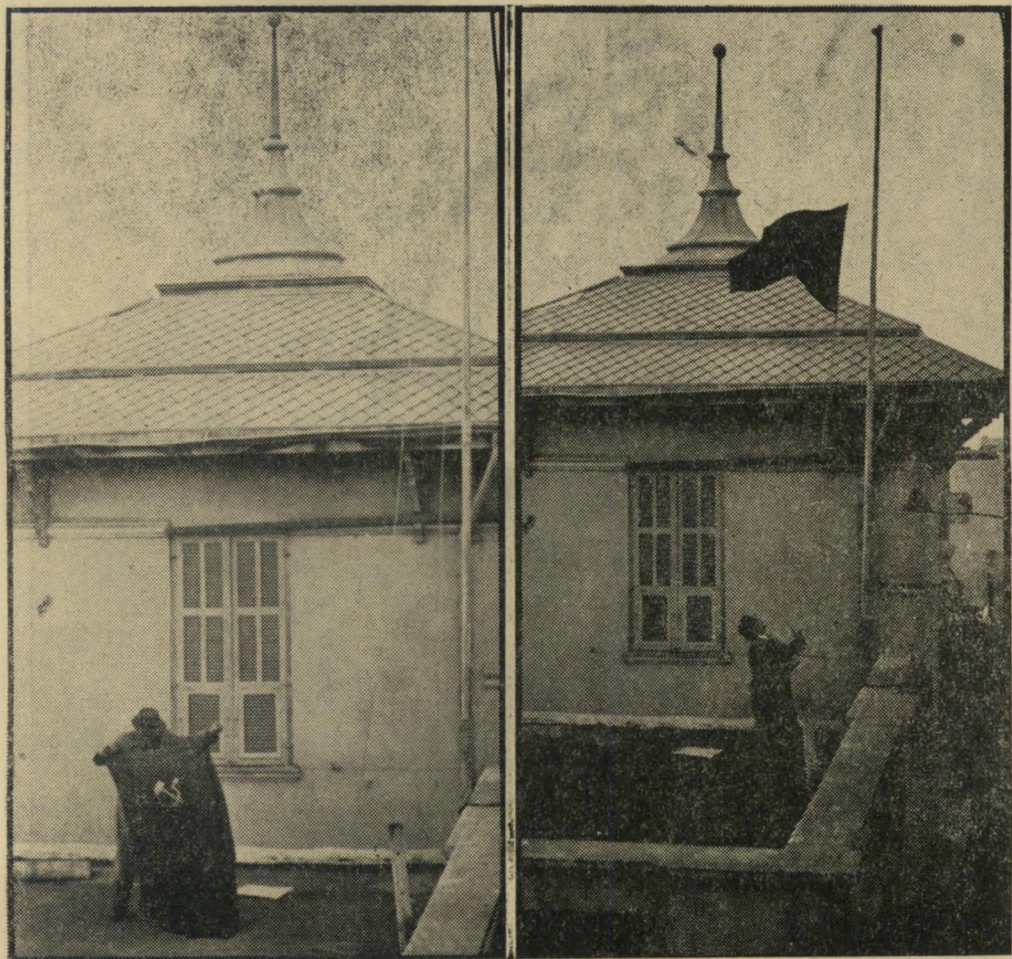
בגלל גילוי עסקיו עם אנשי המאפיה, לא נתערער מעמדו של מנחם פרוש. להיפך.

בביקורו בדרום-אפריקה זכה פרוש לפירסום סומת ברדיו ובטלוויזיה וזונה ב"רבי של המאפיה". הפירסום עזר לפרוש בשליחותו.

דיין נגד אבן

צפויה התקפה נגדית גדולה של שר-הביטחון משה דיין נגד שר-החוץ אבא אבן. אחרי שאבן השיב לדיין והתקיפו בצורה קיצונית ב-

דגל אדום - יונף במרום!

נוכח הידיעות שהופצו לאחרונה, לפיהן קיימים סיכויים לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לברית-המועצות, נזכרו רבים בתקופה בה נותקו לראשונה היחסים בין שתי המדינות. היה זה בפברואר 1953, בעיקבות הנחת פצצה ליד בית הצירות הסובייטית, שהיה אז בשדרות רוטשילד בתל-אביב. בתמונה נראה איש הצירות הרוסית מסיר את הדגל ומקפלו לפני נטישת הבניין. כעבור חמישה חודשים הוגף הדגל הרוסי שוב מעל בניין הצירות. הפעם נמשך מצב ניתוק היחסים מאז היום השני למלחמת ששת הימים.

נופש
של
יצהר

הפאקט כרטיסים

למשתמשים

דו סבון

6 כרטיסים לנסיעת נופש בים התיכון,

עם מ.מ.דן • מ.מ.נ"ל.

150 סופי שבוע זוגיים! במלון החלן שאול

באשקלון

ועוד אלפי פרסים

השתמשו בסבון המעולה של יצהר: "דו-סבון", המשלב סבון ואל-סבון גם יחד, ותהנו בנוסף לסבון בעל איכות כמוה לא היתה עד כה, גם מאפשרות לזכות בפרסי ענק.

אספו 3 עטיפות של "דו-סבון" (ללא הבדל בצבע), השלימו את הסיסמה "זה נהדר

ושגרו במעטפה אל ת.ד. 823 תל-אביב (עבור "דו-סבון").

בין המשתתפים יוגרלו מדי חודש (יולי, אוגוסט וספטמבר) 2 כרטיסי הפלגה (לזוג) לנופש בים התיכון, 50 סופי שבוע (זוגיים) במלון מפואר ועוד אלפי פרסים יקרי ערך.

באפשרותכם להשתתף מספר פעמים בלתי מוגבל, ככל שתקדימו להשתתף ותרבו במשלוח יגדלו סיכוייכם, שכן תוכלו להשתתף בכל שלוש ההגרלות.

זה נהדר דו סבון של יצהר

מכתבים

המשטרה

והמכות

קשה לי לומר על מעשה-פגיעה-באדם "טוב שקרה", אך יקרה לעיתים שמשנה ארעה רעה וחזרה והופיעה, טוב שניגלתה סו"ס ברבים. כחנתי למכות שמפליאה ה-משטרה בבאים תחת חסותה כביכול, ולי-מיקרה המצער ביותר של חה"כ דוד לוי, שזכה לראות במו-עיניו ולכאוב במוראשו כיצד נוהג קצין במשטרת-ישראל במפגשים ולבאים לעזרתם של מפגונים בתום-לב. המיקרה הזה, בו הוכה חבר-הכנסת, מא-שר לכאורה ללא ספק את כל הטענות של אנשים — ערבים ויהודים — שהוכו בי-משטרה, שזכו ליחס משפיל ולדיכוי, וכל הטענות שנשענו בעניין זה ובוסלו בידי שופטים, עיתונאים ואנשי-ציבור (שהסתמ-כו על עדויות השוטרים בעיקר) כלא-היו וכבודות והמצאות — מקבלות בכך אישור בעקפסין.

המסקנות: (1) הקצין שהכה את חה"כ דוד לוי חייב לפרוש מן המשטרה לאל-תר. (2) כל מיקרה של הכאת אזרחים בידי שוטרים, בכל נסיבות שהן — חייב להחקר ברצינות ובחומרה על-ידי ועדה ציבורית נייטרלית, מחוץ למשטרה, ברא-שות שופט. (3) יש לבטל את האמינות ה-בלתי-מסויגת והעדיפה של עדות השוטר על התנהגות עוצר, לעומת עדותו של ה-עצור על השוטר — אם העדפה זאת בחוק יסודה ואם בנוהג. (4) יש להדול מן ההש-ואות המתמידות וההשלכות לגבי עובדות הקיימות במדינות אחרות ולהפסיק להסיק מסקנות ש"אנו טהורים יותר".

לכך אין חשיבות, שהמשטרה "שלנו" מכה 3 מכות פחות — השלוש הנותרות דיין כדי לרמוס את החופש, השחיתון וה-כבוד האנושי.

ישעיהו-תומא ש"ק,

אלוני-יצחק

תוספת

יוקר

לאור השביתות הרבות שפורצות בשנים האחרונות, אני חושבת שיש לחזור לשיטת תוספת היוקר.

כאשר המחירים והמיסים עולים והכסף אינו מספיק למחיה, הרי שברור שפורצות

צור

שביתות וציבור השכירים משיג בסופו של דבר את אשר מגיע לו. לעומת זאת כתוצאה מהשביתות מספידה המדינה מספר עצום של ימי עבודה ויוצרת מרירות בעם. לכן מוטב שהממשלה תפעיל את כוחה לשם שמירת יציבות המחירים והמיסים ותחזור לשיטת תוספת יוקר. באם תצליח הממשלה לשמור על יציבות המחיר-רים והמיסים הרי שבמילא לא יהיה צורך לשלם תוספת יוקר.

מלכה צור, קריית-חיים

חיי הלינה

באשרוד

אני רוצה למחות בזה בתוקף על המאמר שלכם על חיי הלינה באשדוד (העולם הזה 1763). יכול להתקבל הרושם כאילו עובדות בבארים של אשדוד רק נשים שהתפרנסו קודם לכן כיצאניות. זה בהחלט לא נכון! מזה חודשיים וחצי אני נשוי עם אחת הנשים הנראות בתצלום הקבוצתי (בעמוד 8, מסומנת בחץ). אשתי לא עמדה מעולם ב-רחוב ומעולם לא התפרנסה בדרך דומה. אשתי עבדה כספרית, אולם מכיוון ש-

(המשך בעמוד 8)

שעשועון פרסים מס. 2

מה הקשר?

שתה משקה בריא וזכה בפרס נאה

לכל ציור שבטור הימני יש קשר לציור אחד שבטור השמאלי. תפקידך - לזווג זיווגים ולמצוא "מה הקשר". מצאת? כתוב את הסימנים הנכונים בטבלה שבתחתית המודעה. כדי להקל עליך, סומן כבר זוג אחד וכדוגמתו מלא את הטבלה. לאחר שפתרת גזור את הטבלה ושים במעטפה. צרף פתק עם שמך וכתובתך בכתב ברור וכן צרף 10 תוויות מבקבוקי בירה נשר - לבנה או שחורה (מאלט). שלח אל הכתובת: מבצע "מה הקשר" ת.ד. 16068 תליאביב.

100 פרסים כל חודש

100 מערכות שולחן נהדרות של 6 כוסות צבעוניות עשויות מ"מקרוולן" אמיתי בלתי שביר.

מה הקשר? בירה נשר!

הזוכים בהגרלת חודש מאי יקבלו את הפרסים בדואר לבתייהם

א כאן בהתאם להוראות

ה	ד	ג	ב

יעוץ מיני מיוחד

אתה סובל מנטיית מיניות מיוחדת? טלפן: 441675 תל-אביב, ותיעזר.

חברת פרמה-שרפ תרמה 15,000 ל"י לנכי מלחמת השחרור וצה"ל

תליאביב, חברת פרמה-שרפ תרמה 15,000 ל"י לנכי מלחמת השחרור וצה"ל. החלטה זו התקבלה בעקבות הגרלת הפרסים בתחרות "פרמה שרפ פלטינה" שבה זכה מר יוסף גבעוני בסכום של 1,000 ל"י — היות וצרף לתחרות רק תחית אחת של חפצית "פרמה-שרפ פלטינה".

בהתאם לכללי התחרות ומאחר והפרס המירבי שהוקצב לתחרות זו היה 16,000 ל"י, החליטה הנהלת חברת פרמה שרפ לתרום את יתרת הסכום, 15,000 ל"י, לארגון נכי מלחמת השחרור וצה"ל.

הסך הכספי הועבר בימים אלה לתעודתו.

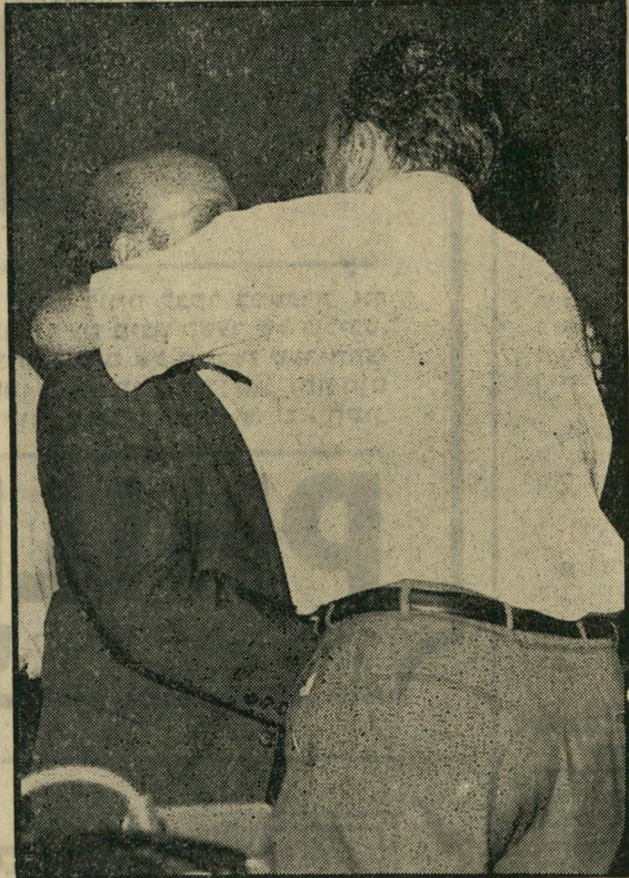

יפה ירקוני (מימין), שהיתה במלחמת העצמאות כוכבת להקת גבעתי, ה"חישטרו", שהתחרתה ב"צ'זטרון", נפגשה השבוע, במסיבה לרגל 25 שנות פעילותה האמנותית, עם כמה מראשי החטיבה. משמאל בתמונה: מפקד החטיבה סגן-אלוף (מיל.) שמעון אבידן; ליד יפה: קצין התרבות של החטיבה, המשורר אבא קובנר ובאמצע אלוף (מיל.) יעקב פרי, איש רחובות.

לביא ולשושיק שני השבוע, נשא אופי הרבה יותר מרגש. כאשר הצטרפו בני הזוג, לאחר ההצגה החגיגית של מדיאה, אל **חנה זמר**, בעלה האדריכל **יעקב רכטר** והבמאי **יוסי יזרעאלי**, לארוחת-לילה חגיגית, גילתה חנה כי חסר לה להשלמת התמונה הכללית המר-גשת של ההצגה פוסטר-פופ צב-עוני של מדיאה, אשר הוסף בי-אירופה לפני שלוש שנים ו-אול מן השוק. שושיק ואריק החליפו מבטים. הסיבה: בבימתם של השניים מצוי, ממוסגר ו-תלוי במקום כבוד בסלון, פוס-טר כזה בדיוק. שושיק ואריק, אשר מספר שנים קודם לכן נת-נו לתנה חסמה עשויה שנהב כמתנת-בכורה, לא היססו. מיד-לאחר הארוחה, נסעו לביתם, הורידו את הפוסטר ונתנו ל-חנה, מתנת בכורה שנייה.

פגישה מיקרית שנערכה לפני כשנה בין הציר הישראלי השוהה בארצות-הברית, **ניסן אריה פידק**, לבין הקבלן-המיליונר **אריה פידק**, הולידה עיסקה אמנותית. ניסן, שבנה ויטרא-זים גדולים בבית הכנסת הגדול של בולטימור, שמע מפליץ על תוכנית החיטראזים שלו בתח-נה המרכזית החדשה בתל-אביב, אותה הוא בונה. ניסן הציע את עצמו להקמת החיטראזים ואף הבטיח להביא לארץ את הצוות שעזר לו בבולטימור. פנייה ל-צוות הולידה הסכמה כללית ו-צוות האמריקאי עומד לבוא ל-ארץ לחקופה של שלוש שנים — משך בניית החיטראזים.

מפיק אמריקאי שהגיע השבוע לארץ כדי לארגן מחומר ישראלי בארצות-הברית, ישב בבית-קפה תל-אביבי ושוחח עם כמה זמרים ישראליים מהשורה הראשונה. השמועה על המפיק עברה בעיר והגיעה גם לאוזניו של הזמר **יוזף פליישר**, ש-הגיע לבית-הקפה, ניגש למפיק, הציג את עצמו ושאל אם גם הוא יכול להשתתף במחנה. "כמה כסף אתה רוצה?" שאל המפיק. מוטי נקב בסכום גבוה. "מה פתאום כל-כך הרבה?" מו-סי: "אתה לא מכיר אותי. אני לא סתם זמר. אני תופעה בחיי הארץ."

חיבוק ראשון של המזכיר היוצא של מפלגת העבודה אריה (לבושה) אליאב והמזכיר הנכנס ישראל ישעיהו (שרעבי), מייד עם היוודע תוצאות החצבעה במרכז.

שירה, שניהל את התחרות ה-קשה לשביעות-רצונו של המנ-צח העליו.

למי שניסה לנחש את משמעות הניסחת של המילים "זה לא עובר, זה לא עובר" מתוך השיר המלחה את הסיד-רה הטלחיונית חדווה ושל-מ"ס, הציע הזמר-שחקן **אריק לביא** פירוש: "זוהי פשוט מחלת-מין". טען אריק באוזניו המפיק **יעקב אגמון** אשתו **גילה אלמגור**, שישבו בחב-רתו בפאב התל-אביבי וניהלו, יחד עם **שושיק שני**, שירה בציבור של השיר.

דבר נוסף שקרה לאריק

אמן-השחמט הבינלאומי מרומניה **דולפי דרימור** (38), היה השבוע אחד האנשים ה-מאושרים ביותר במלון פלס בנתניה, בטכס חלוקת הפרסים שציין את נעילת התחרויות ה-בינלאומיות שנערכו במקום. ש-לא בדומה לשני רבי-האמנים הצעירים, שניצחו בתחרות ה-ראשית, היוגוסלבי **ברנו פארמה** והצ'כיה-גולה **דובי מיר קאבאלק** (כיום חושב ארצות-הברית) שנטלו את הבק-בוקים למקום-מחבואים, העדיף השחמטאי האורח, אשר ניצח באורח משכנע בתחרות המיש-נית, למוזג שמפניה לכל המוש-בה הרומנית במקום. זכה ל-גום מהשמפניה, למרות שאינו רומני, העיתונאי **צבי ברי**

ל"י משלה, לקניית ספרים ועד תונים לחילי צה"ל.

כאשר קיבל **שמואל שי** הודעה ממס-הכנסה על תש-לום מקדמות, השיב כי מכיוון שמנכים לו מס במקור, הוא לא צריך לשלם מקדמות. תשובת מס-הכנסה: "בהתאם למכתבך נקבע שיעור המקדמות לאפס ל"י. אם לא תשלם תוך שלו-שה ימים, נפעיל את ההוצאה לפועל!" שי נבהל ושלח למס-הכנסה צ'ק על סך 0.0 ל"י. הצ'ק שהגיע לבנק, חזר. מס-הכנסה התרגז, שלח לשי מכתב בו הסבירו לו כי רשום אצלם שהוא נתן להם צ'ק בלי כיסוי, ואם לא ישלם את הסכום — יתבעו אותו למשפט.

בדיון פומבי על השאלה "השופט כאישיות מוסרית", ב-עיקבות הרומן של **יגאל לב** ירום מתחת לג'מחה, התלונן השופט המחוזי ד"ר **יצחק שילה** על משכורתם של ה-שופטים. שופט בישראל הוא מוסרי יותר מאחרים וזאת מ-שום שלשפיטה מגיעים אנשים נבחרים. הכס כבר איננו מושך מבחינה כלכלית. קראתי בעיתון כי חלבן מרחיק יותר משופט בישראל."

מתנה

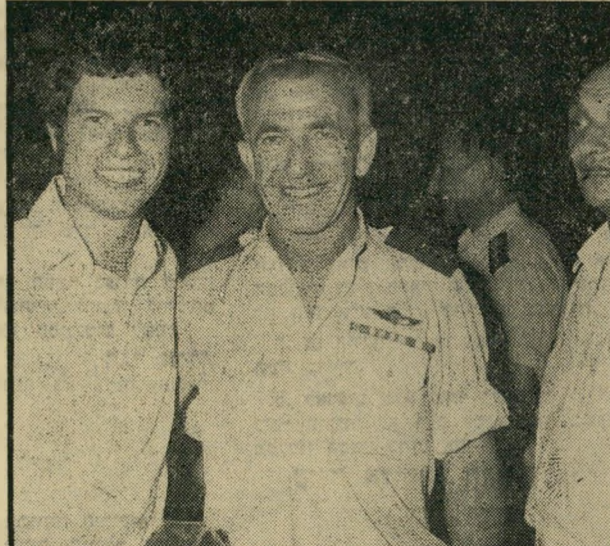
לחנה זמר

עשרות חובבי השחמט שפלטו החודש לנתניה, התפנו לשעה קלה מעיסוקם הרציני ו-עקבו בעניין אחרי הרומן הבינ-לאומי המורכב שהתפתח לגנד-ענייהם. ברומן השתתפו רבי-אמן **פאל בנקו**, (42), הונגרי ש-נמלט בתקופת המרד של 1956 לארצות-הברית וחי בה והעלמה **רות קרדוזו**, האלופה של בראזיל, הנוהגת להשתתף בכל תחרות בה נמצא פאל. באולימ-פיאדה שנערכה אשתקד בעיר זיגן מצאו לעצמם השניים פנאי לעיסוק אחר. בנקו הסביר לצו-פים הגרמנים את מהלכי האמ-נים באנגלית וקרדוזו העבירה תרגום סימולטאני מאנגלית ל-גרמנית.

מדוע נימנע ראש ממשלת ישראל לשעבר, **דויד בן-גור** יון, מלקבל אורחים בשבוע ש-עבר? הסיבה הפרוזאית: התקנת מערכת חדשה של שיניים תות-בות.

ראש עיריית אשדוד, ה-מהנדס **צבי צילקר**, אירח ב-ביתו את שרה-התיקשורת **שמ"עון פרס**, כאשר באמצע הש-חה, צילצל הטלפון. צילקר השיב, לא שמע בבירור את ה-קול מעבר לקו וצעק: "לא שומעים, הטלפונים מקולקלים." הפליט פרס: "דחקא לפני אתה צריך להעיר זאת?" תיקן צילקר את עצמו: "הטלפונים בסדר, רק שהקולות צרודים..."

בין שאר המשתתפים ב-תוכנית הגיליה שבהנחייתו של **ישעיהו (שיקה) בן-ישראל**, ששודרה לפני שבועיים בנגי-צה"ל היתה גם עורכת דבר **חנה זמר**, שהשיבה לשאלות מאזינים. אחת המאזינות, מטיב-עון, התלוננה על כי בדבר אין מספיק סיקור חדשות והביאה כדוגמה את העובדה כשראש הממשלה **גולדה מאיר** חזרה בפעם האחרונה מתויל בשעה 10 בערב, לא היתה על כך ידיעה בדבר, ובבירור שערכה במערכת דבר נאמר לה כי ה-ידיעה לא הופיעה במהדורה ה-ראשונה שיצאה לאיזורים מרו-חקים. אבל כן היתה ידיעה, אפילו בעמוד הראשון, השיבה זמר. "העיתון מונח לפני איך שום ידיעה," ענתה המתלוננת. "גבירתי הנכבדה, את ירדת מ-כוכב לכת אחר," השיבה זמר בסון נעלב מכך שכאילו היא לא יודעת מהנעשה בעיתון ש-היא עורכת. "את מדברת שטר-יות. מחר תהיי לצחוק בעיני כל העולם!" אחרי ויכוח של כמה דקות אמרה זמר שהיא מוכנה להתערב על 1000 ל"י שהידיעה כן הופיעה. בבירור שנערך התברר שהאשה מסבוען צדקה ובמהדורה הראשונה של דבר לא הופיעה הידיעה. כעבור שבוע טילפנה מזכירתה של חנה זמר לנגי צה"ל וביקשה שישי-רו התנצלות על המיקרה ותו-ידיעה שזמר מוכנה לשלם את 1000 הל"י. האשה מסבוען תר-מה את הכסף, בתוספת 100

אלוף אברהם בוצר מפקד חיל-הים, במסיבה "כליף", שאימץ את חיל-הים, בחברת הזמר-בדרן מייק בורשטיין (משמאל) ומונהל המועדון שלמה נחמיאס (מימין), שהיה סמל-מחלקה בפל"ים כאשר בוצר שירת באותה מחלקה כרבי-טוראי.

מכתבים

מיוחד שהיו לו סמכויות למנוע פתיחת מפעל תעשייתי במידה ואינו מחקין מת"ק למניעת זיהום סביבתי. (באותה מידה שאין מרשים למפעל תעשייתי להתחיל לפעול באם אין עדיין מתקנים סניטריים כגון מקלחות ובתי שימוש).

את המעמסה הכספית של מימון בניית מתקן נגד זיהום סביבתי יש להטיל על נציבות מס הכנסה.

מפעל תעשייתי שמחוייב על פי החוק להקים מתקן נגד זיהום סביבתי ושותר מתשלום מס הכנסה בהתאם לגובה הסכום ששילם למען המתקן למניעת זיהום סביבתי.

אדריאן דור, יקנעם

ידידה

מהפכים

קראתי את מאמרו של דן בן-אמוץ בעולם הזה (1757). בו השווה את מצב יהודי ברית-המועצות למצב ערביי ישראל והביא את אלד פאהום לראייה.

אתה בן-אמוץ זקוק לרחמי שמיים י-לבדיקה פסיכיאטרית. ירדת לגמרי מן ה-פסים.

נ. נדר, תל-אביב

המתנחל

ואיש המילואים

(1) בעולם הזה 1762, פורסמה כתבה המוציאה לשון הרע על מרשי מר יצחק שמעון, ממחנולי חברון.

(2) העובדות הנכונות של התקרית הן אלה:

א. מכשיר הסלפון שמדובר בו הינו פרטי ולא ציבורי.

ב. המכשיר נמצא בחדר האוכל של ישיבת מתנחלי חברון.

ג. כאשר חייל המלואים ביקש לסלפן, היה זה בליל שבת בעת שאנשי הישיבה שרו זמירות שבת.

ד. לרשות חיילי המלואים מצוי מכשיר סלפון במשרדי הממשל הצבאי וכאשר הופנה איש המלואים לשם ע"י מי מאנשי הישיבה, השיב: "בממשל לא נוח לי, אינני רוצה להסתכסך איתם, נוח לי איתך להסתכסך".

ה. איש המלואים, ע"י תגובה חריפה ופוגענית ודיבור שחצני הוא שגרם לי-חידוד יתר של התקרית.

ו. למחרת חזר איש המלואים, הציג עצמו כ-"קומונסט" ואיים: "אני אראה לכם" כי תגובה על כך נת-

בקש לעזוב את ה-מקום, אשר כאמור הינו מקום פרטי, חלק מן הישיבה.

לאחר שיצא, סגר מר יצחק שמעון את הדלת מבחוץ ו-

אסר עליו את ה-כניסה. בשלב זה נתן איש המלואים למר יצחק שמעון

"ראשיה" היינו מ-כתראש, אשר כח-נה אל פניו; כרם יצחק שמעון הגן על עצמו אינסטינקטיבית

ע"י הורדת הראש. כתוצאה מכך נפגע ה-פוגע. איש המלואים נפגע בפניו, אך גם ה-ידיעה כי שינוי נסלו היא בדידה.

ז. הגני מדגיש כי בשום שלב משלבי התקרית לא הרים מר יצחק שמעון את ידיו על איש המלואים; התוקף היה איש המלואים וכל "חסאו" של מר יצחק שמעון לא היה אלא בכך, שהתגונן בהצלחה.

ח. גם הידיעה כי מר יצחק שמעון נעצר הינה בדויה.

ט. לאנשים שלא נהגו בשחצנות ו-להכ-עיס"א אפשר לא פעם לסלפן, אף בשבת, מסלפון המצוי בחדר אחר.

עו"ד אליקים העצני, תל-אביב

העצני

קוראים השותפים מכתבים מתבקשים לנפח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרים תמך נות מכתבים.

(המשך מעמוד 6)
הרוחיה רק 200 ל"י לחודש הלכה לעבוד בבאר. גם שם לא מכרה את גופה מעולם תמורת כסף, כפי שעושות לפעמים כמה מהנשים שעובדות שם.

תודו שאשה העומדת בסני עצמה, אינה יכולה לחיות מ-200 ל"י לחודש כששכר הדירה שלה לבד עולה 120 ל"י. גם ב-מקצועות נשיים אחרים לא מרוויחים הרבה יותר, עד כמה שדוע לי. או מה נשאר מלבד ללכת לקיבוץ או לעבוד בבאר?

הנשים בבארים מתפרנסות ברובן הגדול רק מהמשקאות שמזמינים להן, ולא מ-שירותי אהבה.

חץ מזה, אני רוצה להודיע לכם ש-אשתי כבר לא עבדה בבאר כאשר צולם תצלום זה. אז בדיוק נפרדה מעמיתותיה

מארחות באשדוד

לשעבר, מכיון שיצאנו לירח הדבש למחרת היום.

אשתי חייה במשך שלוש שנים בנפרד מהוריה, אבל היא עמדה להתפייס איתם. המאמר שלכם הפריע להתפייסות, לכן אב-קש לפרטם דברים אלה.

אני עצמי הגני ימאי, עבדתי כמלצר רא-שי באוניות רבות וגם הנעתי לעיתים קר-בות לאשדוד.

גימטר רומנציון

בראמן גרמניה, כיום אשדוד

העולם הזה לא טען בכל צורה שהיא שכל נערות הבארים באשדוד עוסקות ב-שירותי אהבה, ובוודאי לא החשיד את ה-קוראה רומנציון. העולם הזה מחלל לזוג רומנציון נישואים מאושרים.

מכתב גזי

דשרי-הבריות

אדוני דשרי-הבריות, בנה שהודעת שלא ימצאו מקומות לכל הלומדים בחו"ל ו-המבקשים לחזור ארצה — לא פתרת כלום. הכרזה כזו אינה מתאימה לש. בתוקף תפקידך כשר הבריות, ניתן לצפות ממך שתפתור (תתחיל לנסות, לפחות) את ה-בעיה הכאובה הזו.

ידוע לי שיש לך גם בעיות אחרות (גם לי יש) אולם בעיית הרפואנים הלומדים בחו"ל, גם היא בעייה שלך, והיא בעייה רצינית.

אם בעייה זו לא תפתר בצורה כלשהי — תהיה אתה האחראי הישיר לירידתם מן הארץ של 1000 סטודנטים לשנה.

הגני אורי

רפואה שנה ב, סיננה, איסליה

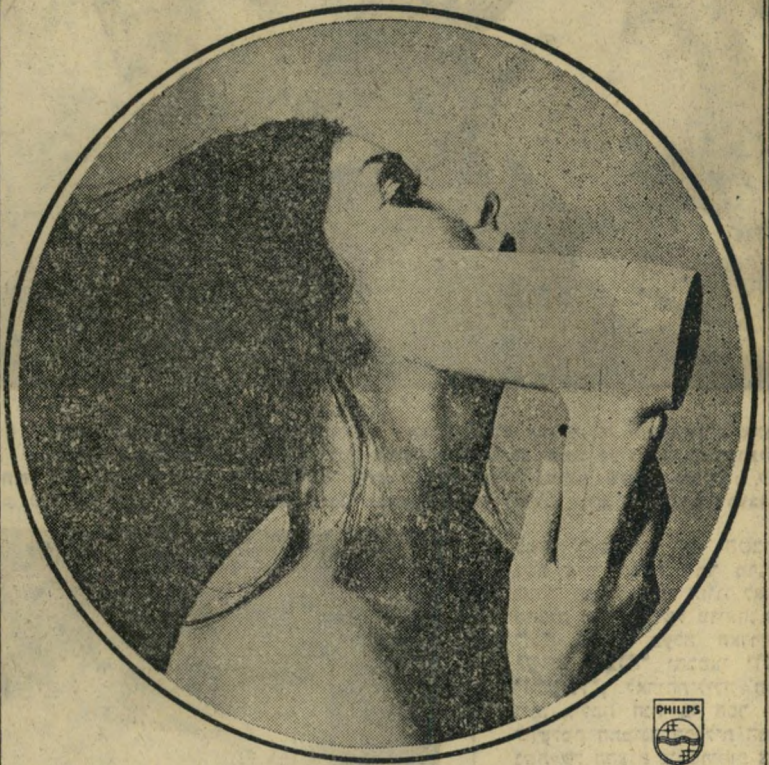
זיהום

סביבתי

בקשר למאמר "התנינים הירוקים" (העו-לם הזה 1758): בעיית הזיהום הסביבתי גיראית בעיני חמורה מאוד ואני מוצא ל-נכון להעמיד אותה באותו מקום שנמצאה בעיית בניית מיקלטים מזורות לשובי ה-ספר בעמק הירדן.

לפי דעתי יש להקים משרד-ממשלתי

גם לייבוש שיער PHILIPS נהדר

אורחים באים הערב ואינך פנויה לבקר במספרה. אך אל דאגה, המספרה בביתך עם מיבש-השער של פיליפס. פיליפס מגישה לך מבחר דגמים של מיבשי שער המצ-טיינים ב: יבוש תוך זמן קצר בשיטת Air Flow. וסת חום הניתן להתאמה. נוחיות מירבית בשימוש ובאיחסון.

PHILIPS
פיליפס תמיד עושה יותר

להשיג בתנויות המובחרות

העולם הזה, שבועון החודשות הישראלי • המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 200134 • תאריך 136 • מען מברקי: עולמסר • בית-דפוס משה שרם בע"מ, תל-אביב, רח' פין 6 • גלושתי: ציוקובריה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא-לאור: העולם הזה בע"מ.

Diplomat

סבון העילית לגבר...

דיפלומט לגבר — סבון תמרוקים חדש משובח וריחני,
ספוג בניחוח של פרחי יער.

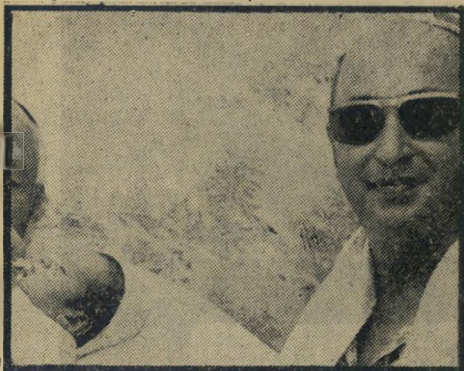
הסבון אשר יעניק לך הרגשה רעננה ומלטפת למשך
שעות רבות... גם לאחר יום עבודה ארוך ומיגע.

הענק לעצמך רחצה נעימה וריחנית ותופתע עד כמה
ירצו להיות בקרבתך...

ממוצרי האיכות של „דיפלומט“

תמרורים

נולד • ליו"ר ועד העיתונאים של ידיעות אחרונות וחבר ההעדה המיקצועית של אגודת העיתונאים, **אורי פורת**, יררעיתו **ציפורה** (ציפה), ילידת נס-ציונה דור רביעי בארץ, בן: **אהרון** (רוני), שי נקרא על שם אביה של ציפה, שנהרג ב-

אורי ורוני פורת

תאונת-שמירה עת התנדב לפני כשנה ל- שרות בספר בקיבוץ אשדות-יעקוב. אורי, בוגר בית-הספר העברי הראשון בארץ, חביב בראשון-לציון, דור רביעי בארץ, נצר ל- בילויים, שירת בחיל-הים, למד מדעי ה- מדינה ובמדור לעיתונאות של אוניברסיטת תל-אביב, משמש בעשר השנים האחרונות ככתב בכיר בידיעות אחרונות.

נישאו • בתל-אביב, **שלום גרדי** (40), ארכיטקט ראשי של עיריית רמת-גן וארכיטקט הרובע היהודי בירושלים המזר- חית, ילד הרטוב, בנה של ד"ר מרים דוקר, מהרופאות הראשונות בישוב העברי בארץ, והארכיטקטית **הלינה בורנבו** סקי.

נישאו • בריבירה הצרפתית, בבית הקין של בני הווג, מי שהיתה ילדת ה- פלא בעשור הקודם והירבתה להופיע ב- סירטי חלט דיסני, **היילי מידס** (25) ו- ארוסה מזה ארבע שנים, הבמאי הכריטי **רוי בולטינג** (57), שהוא גרוש ואב ל- ילדים מבוגרים מאשתו החדשה ושהוא עצמו יותר מבוגר מאביה של אשתו.

מונה • לסגן נשיא מכון וייצמן ל- מדע, פרופסור **ישראל דובטרובסקי**, מהמחלקה לחקר איזוטופים במכון, שנמנה על סגל מדעי המכון מ-1948 וכיהן מ-1965 כמנכ"ל ההעדה לאנרגיה אטומית.

נחוג • יום-הולדתו ה-26 של כותב הפיונים, עיתונאי-פיונים, עורך תוכניות

שושנה חן ואבי קורן

רדיו, **אבי קורן**, בעלה של הזמרת שולה חן, הנמצאת בחורש השמיני להריונה.

נחוג • יום-הולדתו ה-58 של מי ש- היה מנהיג לחיי לשעבר **נתן ירין-מור** (פרידמן-ליון), שעלה לארץ בשנות מלחמת- העולם-השנייה ותפס את מקומו בין שלושת חברי מרכז לוחמי חרות ישראל, אחרי מותו של אברהם ("איר") שטרן. נרדף על-ידי הבריטים, שאף הקציבו פרס על ראשו. ב-1949 הורשע בהשתייכות לאירגון טרור, בעקבות הריגתו של המתחזק מ- טעם האויים, הרוזן השחדי פולקה ברנאדוט, נידון לשמונה שנות מאסר, שוחרר עם היבחרו לכנסת הראשונה, בה כיהן כסיעת- יחיד. אחרי שנים של התרחקות מפוליטיקה, ערך משך שנים את הדו-שבועון הפוליטי אתגר, שנסגר מאוחר יותר מחוסר אמצעים, היה מועמד בבחירות האחרונות ב"רשימת השלום".

מס. 1
הסבך, האיכות
והתערובת. הארומה
והטעם. עשו אותה
לסיגריה הנבחרת
והנמכרת ביותר *

* באישור נתונים רשמיים
ומשאל 'המוצר הנבחר' 1971

לא כלאן!

לא, זה לא יכול לקרות כאן. בשום פנים ואופן לא. תארו לכם את המצב הבא: למשרדו של עורך עיתון ישראלי נכנס היסטוריון צעיר. וזה הסיפור אשר בפיו: "בחודשים האחרונים עבדתי במחקר היסטורי מטעם משרד-הבטחון. מחקר סודי ביותר. תוך כדי עבודתי נתגלו לי עובדות מדהימות. מצפוני אינו מניח לי לשמור עליהן ביסודי."

"אני מביא לך את החומר. תחליט מה לעשות בו." העורך לוקח את התיק, ומתחיל לקרוא בו בספקנות. תוך כדי קריאה הופכת ספקנות לאפתה, והאפתה לתדהמה גוברת והולכת.

כי התיק מכיל חומרי-נפץ, פשוטו כמשמעו.

★ ★ ★

יש בו פרדוקסוס של ישיבת ממשלת ישראל ממחצית 1966. לוי אשכול הודיע כי לדעת יועציו הבטחוניים, חשוב להשמיד את הצבא המצרי בהקדם האפשרי, ולצורך זה יש למשוך אותו לתוך מידבר סיני. הוחלט שראש הממשלה והרמטכ"ל ישמעו הצהרות המאיימות על סוריה, כדי לגרות את נשיא מצרים למעשים נחפזים.

המיסמכים הבאים מתארים את הצלחת היסמכים הזה.

המיסמך החשוב ביותר הוא איגרת אישית של עבד-אל-נאצר ללוי אשכול, מיום 28 במאי 1967, שהועברה באמצעות בלדר שעבר את הגבול ליד מחסום ארז. באיגרתו הודיע הנשיא המצרי שהוא מוכן לבטל מייד את המצור במצרים-טיראן, להוציא את צבאו מסיני, להחזיר את חיל-האוו"ם לעמדותיו לאורך הגבול, לרסן את הסורים והפיזאי יון, ולהיכנס למשא-ומתן לכינון הסדר, וזאת בתנאי ש-ישראל תבטל את גיוס צבאה.

להלן מכיל התיק פרדוקסוס של התייעצות בדרג עליון בירושלים, בה הוחלט להעלים את הצעת הנשיא המצרי מעיני הציבור בישראל ובעולם, ולהשמיע שורה של הכרזות שייגברו את המתחושות. נקבע שיש לצל את ההזדמנות שנוצרה כדי להשמיע את הצבא המצרי, להיגייץ לתעלה ולרמת-הגולן, ואולי גם לירדן.

המיסמכים הבאים מתארים איך חיבלה ממשלת אשכול אליה צורפו בינתיים דין יבגין, במאמציו הנואשים ה-אחרונים של עבד-אל-נאצר למנוע את המלחמה, עד שפתח צה"ל בהתקפה המזהירה בבוקר 5 ביוני...

★ ★ ★

העורך אינו יושן באותו לילה. הוא קורא לקומץ העוררים הקרובים ביותר. הוא דן עימם שעות ארוכות. האם מותר לפרסם חומר זה?

מושטפות כל הטענות נגד. הדבר עלול להביא נזק עצום לתדמית המדינה בעולם, לפגוע בימוראל צה"ל, לספק תחמושת לכל אויבי ישראל.

יש בתיק מיסמכים של שגרירויות והודעות לשלוחות בטחוניות בחו"ל. גילוי המיסמכים עלול לגלות את הצופן ולאפשר לאוייב פיענוח מיסמכים אחרים, בעלי חשיבות צבאית רבה.

אולם בסוף מכריע העורך. "רבותי", הוא אומר, "כל זה נכון, אבל אסור לנו לחפות על מעשים פסולים של הממשלה."

"הובתנו הראשונה היא כלפי האזרחים, שיזכותם וחובתם היא לדעת מה התרחש." ובדומה הדקה שהשתררה בחור, הוא מוסיף: "עשו את כל ההכנות. אנו מתחילים בפירסום מחר בבוקר." תוך כמה שעות מתחילות מכונות הרוטציה להתגלגל...

★ ★ ★

לא, זה לא יכול לקרות. קודם כל, מפני שכל הסיפור ההיסטורי הינ"ל פשוט אינו אמת.

(אם כי הרבה ערכים מאמינים שכן זה היה, ועבד-אל-נאצר עצמו, בראיון מוקלט ארוך ששמעתינו במו אוזני, אך שטרם פורסם, טען שאכן זו האמת).

אבל גם אילו היינו מוכנים להניח לרגע קט כי סיפור בדוי זה הוא אמת — גם אז לא יכול היה להתפרסם בישראל.

קודם כל, מפני שישנה בארץ צנזורה, וזו לא היתה — כמובן מעבירה אף מילה אחת מכל הנ"ל. המיסמכים הם סודיים, הם נוגעים במישרין לבטחון המדינה ולפעולות היממשלה — וכל זה אסור בהחלט לפירסום.

שנית, אותו היסטוריון צעיר היה חושש מפני העמדתו לדין באשמת ריגול חמור, והענשתו בעשר שנות מאסר, לפחות.

שלישית — וזהו העיקר — העורך הנ"ל לא היה מעלה על דעתו לפרסם את החומר, גם אילו היה הפירסום מותר.

הוא היה פונה אל דובר הממשלה. תוך שתיים היה שר-הבטחון מכנס ישיבה דחופה של עורכי היוםנים בישראל, מסביר להם את חומרת העניין ומשביע אותם שלא יתנו יד למזימה החותרת תחת בטחון המדינה. וכל העורכים, בהתלהבות פטרונית נאצלת, היו נשבעים שאף רמז על כל העניין לא יופיע בעיתונות. למען הסדר הטוב, היו העורכים מבקשים מן הצנזורה שתואיל לדאוג לכך שהחומר לא יפורסם גם בשבועון המסויים.

סוף פסוק.

★ ★ ★

אולם כל זה קרה החודש — בארצות-הברית. חומר מן הסוג הנ"ל, ואף חמור ממנו, על המלחמה הנמצאת עדיין בעיצומה, נגנב עלידי היסטוריון-לשעבר של משרד-הבטחון והועבר לעיתון מסויים.

לא, לא סתם עיתון. לא שבועון סנסציוני. לא בטאון

"דמות חדשה בזירה האמריקאית"

של השמאל החדש הבוגדני. לא סמרטוט של עוכר-אמריקה. אלא לעיתון האחראי ביותר והמכובד ביותר בעולם כולו — "ניו-יורק טיימס".

העיתון שקל אם לפרסם אם לא. סיסמתי, שהצהיבה-מיושן, היא: "כל הדיעות המתאימות לפירסום." עורכי העיתון הבינו היטב את עוצמת האחריות. את הנזק העצום לבטחון ולמוראל. את פיענוח הצופן. והם החליטו — לפרסם.

כמה מטובי העיתונאים בעולם הסתגרו בחשאי בשורת הדפים בבית-מלון, חרשו 6000 עמודים של מחקר ו-7000 עמודים נוספים של מיסמכים, חיברו סידרה קצרה וקולעת, שכל בשורתה היא: אמריקאים, ממשלתכם שיקרה לכם. היא יומה את מלחמת ויאטנאם, בה ניספו רבבות בניכם ללא טעם ותכלית. אתם בחרתם בנשיא מפני שהבטיח לכם הבטחות מסוימות — ובאותם ימים עצמם עשה אותו שקרן את ההיפך.

שלושה נשיאים שיקרו לכם, בזה אחר זה. הממשלה רימתה אתכם. וכל זה מוכח במיפי מכים של משרד-הביטחון האמריקאי עצמו, שהועלמו מעיניכם.

★ ★ ★

כז, זה קרה. והמשך הפרשה פחות מדהים מהתחלתה. בארצות-הברית אין צנזורה, גם בעיתות מלחמה. אי אפשר היה למנוע את הפירסום מראש.

ממשלת ארצות-הברית נאלצה לפנות אל בית-המשפט,

קאריקטורה של הרבולק. על המיספריים: פני הנשיא נייסון ושר-המשפטים מיצ'ל.

ולבקש ממנו להוציא צו-מניעה שיאסור את הפירסום. היממשלה טענה שהפירסום גורם "נזק שאינו ניתן לתיקון" לבטחונה של ארצות-הברית.

ובאן קרה דבר מדהים נוסף: השופט סירב להוציא את הצו.

ולא סתם סירב, אלא נימק זאת בטענה כי אסור היפירסום נוגד את חוקת ארצות-הברית, ואת האינטרס היציבורי.

הציבור, כך טען השופט, חייב לקבל מידע מלא על מעשי הממשלה, מכיוון שבלי מידע זה אין האזרח יכול להפעיל את זכותו הדמוקרטית לבחור בממשלה התואמת את דיעותיו. הממשלה נאלצה לפנות לערכאה גבוהה יותר, כדי להשיג את הצו המבוקש — והדבר הגיע השבוע לבית-המשפט הגבוה ביותר של ארצות-הברית.

ובעוד המשך הפירסום נמנע על-פי צו זמני (עד לבירור העניין) בעיתון אחד — נמסר החומר לעיתון שני, שלישי ורביעי.

והעיתונים המכובדים ביותר של ארצות-הברית נרתמים, בזה אחר זה, למאמץ לפרסם את החומר בניגוד לרצון הממשלה, ותוך עקיפת הצווים הזמניים של בית-המשפט.

והי התקוממות של העיתונות האמריקאית נגד הממשלה — מיפגן של חופש-הביטוי שאין לו אח ורע בתולדות ארצות-הברית, וגם לא בכל ארץ אחרת.

המישטר, שהוגדר עלידי אברהם לינקולן כ"מימשל של העם, עלידי העם, למען העם," עומד במבחן היסטורי — כאשר העיתונות החופשית מובילה את המאבק.

★ ★ ★

יורא ישראלי יכול להפליס כאן: "גו, מה החוכמה? ! להם קל! יש להם איזו שהיא מלחמה רחוקה, בצד השני של העולם, שאינה מסכנת אותם. הם לא מוקפים, כמונו, אויבים הזוממים להשמידנו בכל רגע. אנחנו איננו יכולים להרשות לעצמנו לוקסוס כזה." משכנע? בוודאי.

אבל לא נכון.

ברגע זה מכונים מאות טילים סובייטים, הנושאים ראשי-נפץ גרעיניים, ביבשה ומתחת לפני הים, אל לב ערי ארצות-הברית. לחיצה על כפתור — ותוך דקות ימותו כ-100 מיליון אמריקאים, גברים נשים וטף, כמחצית האומה היאמריקאית. יהיה זה סופה של ארצות-הברית.

גילוי של סודות ביטחוניים חיוניים — כגון צופן המגלה מידע על השיטות והמיקום של כוח-ההרתעה האמריקאי — עלולים להטות את המאזן לעבר סכנה זו.

ואילו אנו, עם כל הסכנות הצפויות לנו, הגנו עדיין המעצמה הצבאית העיקרית במרחב שלנו, ושום סכנה מוחשית של השמדה אינה מאיימת עלינו, אלא בדמיונו.

לא, ההבדל בין הגישה הישראלית והגישה האמריקאית כלפי חופש-העיתונות, חירות הימידע וחובת הממשלה לומר את האמת לאזרי-חיה — הבדל זה נעוץ בתודעת שני העמים ובמהות המושטרים השוררים בהם.

★ ★ ★

אני מזדהה ללא סייג עם שיקולי העורכים של היניו-יורק טיימס. במקומם הייתי נוהג כמוהם.

אני מאמין שאין לשום ממשלה דמוקרטית הזכות לגנוז מידע על מעשיה ומחדליה, הישיגיה וכשלונותיה — מלבד מידע ביטחוני שוטף על כוחות וחילוש, והצורך לשמור על סודיות סבירה לגבי מנעים מדיניים שוטפים.

למרבה הצער, אין חברי ממשלת ישראל שותפים לגישה זו. לתוספת הצער, אין העיתונות הישראלית עצמה שותפת לה.

לכן, כל מערכת-בחירות אצלנו היא במידה רבה מהתלה. עיוור אינו יכול לבחור בין צבעים. ציבור שלעולם אינו שומע אמת מלאה אינו יכול לבחור בין שיטות מדיניות.

כאשר נבין זאת, נהיה מדינה דמוקרטית אמיתית.

בעולם

בריטניה

יום היסטורי

הזמן: 23 ליוני 1971. המקום: לוקסמבורג. מקום זמן שייכנסו להיסטוריה. מקום זמן, בו הצטרפה בריטניה, לאחר עשר שנות דיונים, לשוק המשותף, הצעיר זה בכך את איחוד אירופה צעד ענק לסנים. צעד שיסמיע, לטוב ולרע, על חלק גדול של העולם — כולל ישראל.

תקופה חדשה. מחיר כרטיסי-הכניסה היה, לדעת כל האנגלים, גבוה מדי. לעומת זאת, תנאי הקבלה האחרים היו סבירים ב"מדה שהפתיעה רבים, הוכיחה על נכונותם של צרפת וחברותיה לצעוד לקראת ברית טניה. גם כממשלת בריטניה, גם ארצות-השוק משוכנעות שבצעד זה, הן פתחו תקופה חדשה בהיסטוריה של המאה-העשרים. עתה נותר רק לראות אם ראש ממ-שלת בריטניה יצליח לשכנע בכך גם את 640 חברי הפרלמנט, הצריכים עדיין לאשר את ההסכם. סביר להניח שכן. כל מפלגת העבודה האופוזיציונית תתקשה ב"יותר לפסול את רעיון האיחוד. כאשר הר"תה היא בשלטון, ניסה גם הרולד וילסון להשיג מסרה לאומית זו — ונכשל.

כאשר יאשר הפרלמנט את האיחוד, תתחיל בריטניה, בהדרגה, להיות ממיכלול של הטבות והנחות. פחות מאושרת תהיה ישראל, שהיצוא שלה לבריטניה ייפגע.

ראש-הממשלה

והמלצר

מה עושה אורח, הרוצה לבקש טובה מראש ממשלתו, אך יודע שלא יצליח להיפגש עימו?

אחד שמצא סיתרון מקורי, הוא האורח הבריטי רונלד איירונס — שהפך למלצר למטרה זו.

פנים אל פנים. איירונס הוא סוכן-ספנות לשעבר, שירד לדבריו מנכסיו לאי-חברת-ספנות דרום-קוריאנית. איתה היה בקשרי מסחר, לא עמדה בתשלום חובותיה. לאחר שניסה את כל הדרכים האחרות, החליט שרק פגישה לראש ממשלת בריטניה תציל אותו.

לשם כך, פתח במיכצץ שנמשך תשעה ירחי לידה: הוא קיבל עבודה כמלצר בחברה שסיפקה שירותי הגשה למעונו הרשמי של ראש הממשלה, ברחוב דאונינג 10, הגיע לבסוף למטרתו: הוא ניצב פנים אל פנים, פחות או יותר, מול ראש הממשלה.

פגישה באתיקה. ביקשתי את סלר-חת ראש הממשלה, ויחה איירונס במסגרת-העיתונאים שערך לאחר המיכצץ, "מסר-חי לו את מכתב-הבקשה שלי. מר הית הבטיח לראות מה יוכל לעשות בנידון."

השיחה בין ראש הממשלה למלצר נמשכה כחמש דקות, ובעקבותיה בישר דובר רשמי, לכל מבקשי הטובות הפוטנציאליים העתידיים, כי בעוד שאיירונס לא התחזה ולא היה במעשהו שום מירמה, הרי שהיה במעשהו משום פגיעה באתיקה המקצועית. "בול של שלושה פני היה משיג בדיוק אותה מטרה", קבע הדובר.

הדובר לא ציין באיזו אתיקה מקצועית פגע איירונס: המלצרות, או ראשות הממשלה.

ארה"ב

סלון-יופי

בבית-הסוהר

סלון-יופי, גרינוי, מגרשי-ספורט — ואף לא סורג אחד, הם החדשים האחרונים ב"בית-הסוהר החדש לנשים שנחנך בשבוע שעבר בניו-יורק, בראשות ראש העירייה ג'ון לינדסי. במוסד החדש, שעלה למשלמי ה"מיסים של העיר 24 מיליון דולר, תיוכזה כל אסירה בחדר פרטי, עם מיטה-ספה מכוסה במרבד, שולחן כתיבה וטלוויזיה.

440 האסירות, לבושות בחלוקים אדומים, ירוקים או כחולים, כבחירתן, הגיבו על מגוריהן החדשים ברגשות מעורבים. "מאיפה שאני באה", אמרה אסירה בלונדית, "זה ארמון". לעומתה, עיקמה כושית צעירה, היושבת על רצח קטן, את אפה באי-שביעות רצון: "זה בית-סוהר — ובית-סוהר זה בית-סוהר."

1971

אתונה
איסטנבול
רומא
ציריך
זנבה
פריז
בריסל
וינה

אחסטרדם
פרנקפורט
המבורג
לונדון
ניירובי
יוהנסבורג
דונטריאל
שיקאגו
ניו-יורק
והיעדים
החדשים

בדילאנו
דיסלדורף

דרך אתונה

OLYMPIC
A I R W A Y S

עונות השנה

שמתם לב שמשוה קרה בשנים האחרונות לירקות ולפירות שלנו? הם מצויים בשפע, וממלאים בערימות ססגוניות את השווקים, את עגלות הרוכלים ואת חנויות הירקות? הם עדיין יפים ומושיכים את העין בצורתם החיצונית ובצבעיהם המגשי, עים, אבל משוה קרה, לעזאזל, ולטעם שלהם. הם איבדו איכשהו את הטעמים שהיו מיוחדים לכל אחד מהם. לי אפרסקים הגדולים טעם של מישימי, הדומה בטעמו ל- מלפפון, שטעמו דומה להשד- יוע"מ.

פירות, נטשטשו גם עונות השנה עלידי הטכנולוגיה החקלאית המודרנית. פעם סי- מל בשבילי טעמו של תות-השדה את ה- אביב, ולמלפפון הראשון ש- הופיע בשוק היה טעם של קייץ. זה היה פרי גן-עדן, ש- אפילו את קליפתו היינו אוכ- לים בתאוה.

היום, כאשר המלפפונים מגיעים לשוק גם בסתו, ואפ- לו בחורף, איננו מוצא באכ- דתם חוויה עונתית. לאן, לי כל הרוחות, נעלמו העגבניות הערביות הענקיות והעס- סיות? ומה קרה למישימי ה- מתוק, שהופעתו בשוק לא ארכה יותר מ- שבוע-שבועיים? אפילו התולעים לא רוצים לנגוע בהם עוד.

החזירו לי את עונות השנה! אני רוצה לאכול שוב עגבניות ומלפפונים שלא הב- שילו מתחת ליריעות פולטיילין, שלא רו- ססו בפרתיון. ולא הושקו במיביוב. אני רוצה לטעום שוב את המישימי והאפרסק של נעורי. מחתר על תוצרת הפלסטיק — החזירו לי את תנובת-השדה!

רעיון גאוני

כל הכבוד לשר-התיירות! האיש הזה לא שוקט על שמרי, ואינו מסתפק בהצלחות של משרדו. התיירות לי- ארץ נמצאת בקו מתמיד של עלייה, אבל מר קול, כפי שנמסר לי, אינו יושן בלילות מרוב סיוטים וספיקות.

עד מתי, הוא שואל את עצמו, נוכל למ- כור לעולם את המדינה כארץ התנ"ך המוב- טחת, ארץ הקונטרסטים והאפשרויות ה- בלתי-מובנות, ארץ השמש השוקעת אצ- לנו רק בלילות, ארץ הקייץ הנצחי והאני- שים שאינם חדלים להסביר פנים לתיירים? יום אחד העניין עלול להימאס על התיי- רים. הסיסמאות עלולות לאבד מרענותן מרוב שימוש, ואז יגיע היום השחור וה- עקומה העולה תיעצר, ואולי אפילו תר- מוכרחים לפתוח אופקים חדשים, לרענן את הסיסמאות, להעמיק ולהרחיב את מק- רות המשיכה לתיירים, ולמשוך אלינו אני- שים שעד כה לא הגיעו הנה.

חשב, חשב השר ומצא! רעיון פשוט י- גאוני: צריך למשוך אלינו קבוצות-לימוד, יועצים ומתמחים. אלפים, אם לא רבבות, תושבי אירופה נוסעים כל שנה לאמריקה כדי ללמוד שם שיטות ייעול, תיעוש, ייצור, פירסום, שיווק, מימשל וכדומה. למה לא למשוך את כל האנשים האלה אלינו?

אם באמריקה הם לומדים איך לעשות מה, אצלנו הם יכולים ללמוד איך לא לעשות מה. בשטח זה אין לנו כימטט מתחרים. אצלנו הם יוכלו להתמחות על דרך השלילה. אנחנו נראה להם איך אנחנו עושים שגי- אות, והם ילמדו מנסיונו העשירי בשטח זה, ויחזרו לארצותיהם עם ידע עצום. לימוד כזה שווה מיליונים! מבחינה זו אנחנו ממש ארץ השגיאות הבלתי-מובנות.

אנחנו נלמד אותם איך ממשלה, שמרבית תקציבה מוקדש לצורכי בטחון, מבזבזת מדי שנה עשרות מיליונים כתוצאה של חו- סר ייעול, כסילות בקניות ממשלתיות ורי- שום לקוי של מלאי. הם ילמדו אצלנו איך ממשלה, הדורשת מאזרחיה שיהדקו את ה- חגורה ולא יחיו מעל קו היכולת, מבזבזת כספים על מכונות-פאר, דירות-שרד, מסי- בות-ייצוג וארוחות יקרות. כל פקד זוסר במשרד האוצר יוכל להסביר למתמחים, ש- יבואו, כמה כסף יכולות הממשלות שלהם לחסוך אם הם ימנעו מלעשות את השגיאות שאנחנו עושים.

הם ילמדו כאן איך להופיע בעולם כ- מדינה דמוקרטית נאורה, שעה שבבת-יה- כלא שלה עצורים מאות אנשים ללא מש- פט (תקנות חרום), איך לכתוב מגילת-עצמי- יועצים ומתמחים. אלפים, אם לא רבבות, תושבי אירופה נוסעים כל שנה לאמריקה כדי ללמוד שם שיטות ייעול, תיעוש, ייצור, פירסום, שיווק, מימשל וכדומה. למה לא למשוך את כל האנשים האלה אלינו?

אם באמריקה הם לומדים איך לעשות מה, אצלנו הם יכולים ללמוד איך לא לעשות מה. בשטח זה אין לנו כימטט מתחרים. אצלנו הם יוכלו להתמחות על דרך השלילה. אנחנו נראה להם איך אנחנו עושים שגי- אות, והם ילמדו מנסיונו העשירי בשטח זה, ויחזרו לארצותיהם עם ידע עצום. לימוד כזה שווה מיליונים! מבחינה זו אנחנו ממש ארץ השגיאות הבלתי-מובנות.

הם ילמדו כאן איך להופיע בעולם כ- מדינה דמוקרטית נאורה, שעה שבבת-יה- כלא שלה עצורים מאות אנשים ללא מש- פט (תקנות חרום), איך לכתוב מגילת-עצמי-

אות נאה ולהפך אותה יום יום עלידי הסכמים קואליציונים מתחת לשולחן; הפרת השחיון עלידי העדפת הלאום היהודי, הגזע הלבן והדת היהודית בקרב תושביה; סלק- טיביות גזעית, לאומית ודתית במתן אזר- חות; המצאת מונחים הנוגדים את חוקי ה- הגיון ("נוכחים נפקדים") ענישת אזרחים על "פשעי" אבות (גיור, גישואין, מזמורים, וכך הלאה).

הרשימה היא ארוכה, ואין ספק שממש- לות רבות ירצו ללמוד מאיתנו איך להראות כמדינה דמוקרטית, שהיא בעצם תיאוק- ראטיה חשוכה מימי הביניים.

בשטח הכלכלי יוכלו המתמחים, שיבואו הנה, ללמוד איך לתמוך במפעלי תעשייה כושלים, איך לתת ערבויות ממשלתיות לי- מיפעלי-פיתוח על סמך כחונות והבטחות יפות של ספקולנטים, איך להפסיד כספים על בתי-מלון כמו הילטון, איך לעודד אז- רחים לעסוק בשוק שחור ולהבריח מטבע זר מהארץ עלידי איהקפדה על חוק מס- בעזר, איך לזייף את אינדקס יוקר המחיה,

איך לפרק מתחת לשולחן עיסקות חבילה, איך לרתק למקומות עבודתם פועלים שאינם מסתפקים במשכורת של 400 ל"י לחודש. אפסריות הלימוד, כפי שאתם רואים, בלתי-מובנות ממש. כשלב ראשון צריך להפסיק את ההסכרה החיובית על המדינה, ולרדו את כל המאמצים כדי למכור לעולם את ישראל כארץ המישיגים הפוליטיים, ה- חברתיים והכלכליים. צריך להסביר לעולם שמדינת ישראל היא תערוכה אחת ענקית ומתמדת של מחדלות, שגיאות וטעויות. רק אצלנו הם יוכלו ללמוד איך לא לבנות שי- כונים, איך לא לנהל גמל-תעופה, איפה לא להקים ארובות-עשן, איך לזהם את הים ב- שיטה יקרה ובלתי-יעילה — בקיצור: איך לא לעשות מה.

חוגי התיירות משוכנעים שימפנה כזה בהסברה יציק את הארץ במתלמדים ומתמ- חים מכל העולם. כל משרד ממשלתי ינהל קורסים בחודשי הקיץ, ובחודשי החורף גי- תן יהיה לערוך כאן קונגרסים בינלאומיים לפקיד-ממשלה זרים, לחברי-פרלמנטים ול- שרי-ממשלה.

אנו עומדים בפתחה של תקופה חדשה. רק מה? צריך להיזהר שלא נתחיל פתאום לתקן את השגיאות של עצמנו! הסכנה אמנם מועטת, כל עוד קיים כאן מישטר פוליטי יציב, וכל עוד עמדות-המפתח סגו- רות בפני כוחות צעירים. אבל אף פעם אי- אפשר לדעת למה אנחנו מסוגלים להגיע, בעזרת תכנון לקוי. צריך להיזהר!

תחי ירושלים הבינלאומית!

בינלאומית שבה ילמדו פרו- פטורים מרוסיה ואמריקה, מכון זואולוגי בו יגור זאב עם כבש, חילים שווייצריים עטורי- גוצות, קאבארסים צרפתיים, קאזינו, רוליטה, מרוץ-סוסים — שמה. ושלוש פעמים בשבוע יוכלו תושבי תל-אביב לעלות לחוף- לארץ, ונחיות שם חיים משו- געים.

האפיפיור הכריז לפני ימים אחדים שהוא בעד מתן מעמד בינלאומי לירושלים, וממש רוח לי. סוף-סוף נשמעים דב- רי טעם מעל הביטא הקדוש. אני בעד. אני תומך בכל לי בי בהצעתו של האפיפיור! עיר בינלאומית — איזה כף! ויסי- קי וסיגירות בלי כנס, בנקים בינלאומיים שיחשכו נסיעות מיתירות לשווייץ, אוניברסיטה

צבע השזיפים

מאחר ואנו עוסקים בטעמים של הפירות, הרי לכם סיפור קטן ונאה על צבעם: בתור מתל-אביב נודמן למטולה, והחליף כמה מילים עם אכר זקן שעבד במטע עצי- הפרי שלו. תוך נדי שיחה הצביע הבחור על אחד העצים, ושאל איזה מין שזיפים הם

אלה. "אלה שזיפים שחורים", אמר האיכר ה- זקן. "אז למה הם אדומים?" שאל הבחור. "זה מפני שהם עוד ירוקים", השיב ה- איכר.

זהירות: הרוסים רוצים לקיים איתנו יחסים!

פסטיבאל השמועות בעניין חידוש הי- סים עם ברית-המועצות משתולל זה שבוע ימים בעיתונות. העיתונים האמריקאים טו- צנים שנערכים גישושים, דיפלומטים סוב- ייטים סירבו עד לפני יומיים להגיב על ה- שמועות, חוגי משרד-החוץ שלנו הכחישו מכל וכל את הדיועות, במקום לשתוק לפ- חות ולגרום עלידי כך סיוטים גוראים לי- מצריים.

ובניתיים, בערפל הסמך הזה, התחילו פרשנויות המדיניות לייצר דברי פרשנות לפי קילומטראז', כדי להסביר לנו למה הרוסים מעוניינים בחידוש היחסים איתנו, איזה טו- בות תצמחנה להם מהחתימה, מה ייצא לנו מהעניין, ומה יקרה אם וכאשר, וכדומה. (לפני יומיים הודיעו פקידים רוסיים באו"ם שאין מה לדבר על חידוש יחסים עם ישראל לפני נסיגה מלאה, ועתה יש לצפות למבול חדש של דברי פרשנות.) כל העסק התחיל, כזכור, עם נסיעתה של

גולדה לפינלנד, ובעיקר עקב חופשתה ה- מיסתורית בלאפנד. עיתונים רבים טענו כאילו נפגשה הגברת מאיר שם עם אישיות מדינית סובייטית, וקיימה איתו שיחות חש- איות על חידוש היחסים. צלם שוודי ניסה אפילו להתפרץ לחדר-השינה של ראש- הממשלה כדי להתחבא שם מתחת למיטה ו- להנציח את המגע הסנסציוני שלנו עם ה- רוסיים.

משרד-החוץ שלנו הכחיש, כמובן, את ה- שמועות המגוונות, טען שלא היה כל מגע בין גולדה לדיפלומטים רוסיים. וזה מתקבל על הדעת, אם אני מבין נכון את המונח "מגע", אף כי מזג-האוויר הוא אידיאלי לכל מיני מגע, גישושים ויחסים מכל המינים, כולל יחסים דיפלומטיים. לפי אחת הסברות, התנו הרוסים את חי- דוש היחסים בנסיגה מלאה מהשטחים, אך כאשר גולדה הכריזה "על גופתי" נבהלו הרוסים, ונסוגו מההצעה.

סיפורי נפלאות על רוסיה

המדען היהודי ד"ר זאנז, שהגיע ארצה ביום השישי, הביא איתו שני סיפורים נחמ- דים על רוסיה שאותם אני ממחר להביא לי- ידיעתם של הסובייטולוגים של

בחורה. אשתי נוסעת באוטובוס ישר לחנות, ובני נוסע לאוניברסיטה ישר בתחתית. אין לנו בעיות."

ואם אתם רוצים פעם לנסוע, סתם כך, לבקר ידידים? שואל האמריקאי.

"ידידים", אומר הרוסי בגאווה, "אנחנו נוהגים לבקר רק ב- טנקים."

הסיפור השני עוסק בנושא האקטואלי של מעצרים ומאסרים. רוסי אחד פוגש את ידי- דו ברחוב ואומר לו: "שמעת? יאשה קיבל עשרים שנה!"

"בשביל מה?" שואל ידידו. "בשביל שום דבר!" אומר הרוסי. "נה, אל תגזים", אומר חברו, "בשביל שום דבר מקבלים אצלנו רק עשר שנים."

הדלפה מכוונת שמה

7 פני חמישה שבועות החלו להגיע מברית שונות, בעיקר מסופיה ומ' בודפסט, שמועות כי נרמז בשיחות בלתי מחייבות למיפיה-כוח ישראלי, כי ייתכן ואפשר יהיה לחדש את העלייה מארצות הדמוקרטיה העממית. לרמז זה לא היה משמעות מעשית רבה, מאחר שרוב ה' יהודים שרצו לעלות מארצות אלה כבר עשו זאת. אולם היתה לו משמעות מדינית חשובה מאוד.

משרד החוץ שיגר מייד את מנהל מחלקת מזרח אירופה למסע שיגרתי בשני ריכוזי ישראל. אם כי משרד החוץ חזר והכחיש כי יש תפקיד מיוחד למסע זה, היה ברור כי מטרתו לחפש מעג בשאלת העלייה וחיידוש היחסים.

במשך זמן מה לא הגיעו ממנו ידיעות חשובות. הסתבר כי השיחות שהתקיימו לא היו מחייבות, נשאו אופי של גישושים נריא. אולם בשבוע שעבר קרה מקרה שחששם את האווירה: אישיות חשובה ביותר באחת מארצות הדמוקרטיה העממית הבחירה לנציג הישראלי כי מחוזה ידיו תית מצד ישראל כלפי ברית המועצות תתקבל באהדה. הוא לא הבטיח דבר, אך הכוונה היתה ברורה.

הדיווח הנ"ל אינו חדש. הוא פורסם (ה) עולם הזה (822) לפני 18 שנים בדיוק, ב- יולי 1953. היה זה דיווח על הצורה בה התקיימו המגעים לחידוש היחסים הדיפלומטיים ביין ישראל לברית המועצות. אחרי שהם נותקו חמישה חודשים קודם לכן, בפברואר 1953. ב-9 בפברואר אותה שנה הונחה פצצה ליד בית הצירות הסובייטית בתל-אביב. שלושה אנשים, ביניהם אשת הציר, נפצעו. כעבור שלושה ימים הוזמן שר החוץ הסובייטי את ציר ישראל במוסקבה, הודיע לו על ניתוק היחסים.

היה עניין מיוחד בציטוט מחודש של דיווח ישן זה, כדי להבהיר שתהליך מדיני של קשירת קשרים ויחסים דיפלומטיים ש' נותקו, אינו אקט פומבי חד-משמעותי, אלא מסכת שלמה של רמזים ורמזים, ה' מופצים במקומות שונים בעולם; של גר שושים ושיחות בדרגים נמוכים, המבשלים בסופו של דבר את האקט שנראה לרבים פתאומי ומפתיע.

וזה דיוק מה שאירע בשבועות האחרונים, כאשר ממקומות שונים בעולם החלו לזרום שמועות וידיעות על גישושים, רמזים, או' תות ובמפתחים, המעידים על מגעים בין סובייטים לישראלים, שנועדו לברר את ה' אפשרות של חידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל וברית המועצות.

הידיעות, שהוכחו בחוקף על ידי כל מי שהוזכר בהם, קיבלו משמעות מיוחדת ביום הראשון השבוע, כאשר פורסם דבר ביקורו החורש בישראל של ויקטור לואיס. עיתונאי סובייטי בעל מעמד מיוחד, שהוא מעין שליח לתפקידים מיוחדים של שלטון ברית המועצות.

כל מי שאינו מבין על מה יכול לרמוז ביקורו של עיתונאי סובייטי בישראל, כדאי לו שישחזר את הדיווח בתחילת קטע זה, כדי להבין את תהליך של קשירת מגעים מחדש.

וכל אלה ששמחו על ביקורו של לואיס בישראל, ראו בו שביב של תקווה לקשירת יחסים דיפלומטיים עם ברית המועצות. י' לו לעזור את שמחהם. כי עצם הפיגור העדיד על כך שהם חיים קיים סכנו לקשירת יחסים מחדש. הוא פוצץ עתה.

מה רוצים הרוסים?

מבעם של מגעים דיפלומטיים בשלב של גישושים בדרגים נמוכים, שהם מתנהלים בסודי סודות. כך גם אירע לגבי ביקורו של ויקטור לואיס בישראל. הוא נשמר בסוד כמסר.

לא היה זה סוד כי מזה כשנה שולחים הסובייטים רמזים לעבר ממשלת ישראל. כי בתנאים מסוימים קיימת אפשרות לדבר על חידוש היחסים. העולם הזה היה העיתון הראשון שפרסם על רמזים אלה עוד לפני שבעה חודשים, כאשר בכתבה, "הרוסים מציעים חידוש יחסים" (העולם הזה 1734)

במדינה

העם

גיבור היום

השם שהתפרסם השבוע בין לילה ביש' ראל היה שמו של ויקטור לואיס. עוד לפני שבוע הוא היה מוכר רק למתי מעט ב' ישראל. ולפתע החלו הכל מדברים ביהודי הסובייטי שהגיע לישראל. הכותרות הרא- שיות של העיתונים ציינו את שמו. בסלוני זיה ראינו את כל מי שפגש בו. אפילו י' עצה המדיני של ראש-הממשלה, שמחה ד' ניץ, הודה כי פגש אותו.

מה היתה זכות המיוחדת של ויקטור לואיס, שזכה לתהילה כל כך גדולה? האם היה אסיר-ציון שזכה סוף סוף לעלות ל' ארץ? או האם עובדת היותו עיתונאי סוב- יטי, הממלא תפקידים מיוחדים עבור ש' רותם מיוחדים של ממשלת ברית המועצות, היא שהפכה אותו לגיבור היום?

לא זה ולא זה.

ויקטור לואיס הפך להיות גיבור היום בישראל, בזכות עובדה אחת: הוא הצליח להשיג מיטה בבית-החולים העירוני אי-י' לוב, למטרות טיפול וריפוי, בלי תור.

יחסי-חוץ

סנקציה

דיפלומטית

מי שמזלזל בכוחו של משרד-החוץ ה' ישראלי, טועה טעות מרה. מסתבר שבידי משרד-החוץ מרוכז כוח אדיר, המסוגל ל' איים ולהרתיע מעצמות. עובדה זו נעלמה אולי מידעית של ממשלת ספרד. אבל אח- רי מה שאירע בשבועות האחרונים לנציג גיה של ממשלת ספרד בירושלים, ספק אם הספרדים יוסיפו עוד לזלזל במשרד-החוץ.

כל נציגות דיפלומטית זרה בישראל נה' נית מכמה זכויות-יתר. בין זכויות אלה כלולה גם הזכות לקבל מצרכי ייבוא ללא מכס. ויבואי הנציגויות הזרות יכולים לש' תות ויסקי ללא מכס ולעשן סיגריות זרות ללא בלל.

עד לפני שבועות מספר נהנתה מזכות זו גם הקונסוליה הספרדית במזרח-ירושלים, השוכנת בשכונת שיך גיראח, ואשר שירתה בזמנו את אורחי ירון בירושלים.

נקמה על גירוש ספרד. יום אחד, כאשר הופיעו אנשי הקונסוליה הספרדית במשרד המכס כדי לשחרר מצרכים שהוז' מנו על ידם, הם הופתעו כאשר התברר להם שעליהם לשלם מכס כמו כל אורחי ישראל.

אנשי הקונסוליה מיהרו לטלפן לאנשי ה' קישור' שלהם בישראל, כדי לברר את מקור הטעות. אז הסתבר להם שאין המדובר כלל בטעות. נאמר להם בפירוט: "הקונסוליה שלכם מאומנת לירדן ולא לישראל. עד עכ' שיו עשינו לכם טובה בכך שאיפשרנו לכם ליהנות ממעמד של נציגים קונסולריים ב' ישראל. מעתה נגמרה זכות-יתר זאת."

כאשר תמחו הספרדים מדוע לפתע נשללה מהם הפריבילגיה ממנה נהנו מאז מלחמת ששת-הימים, הסביר להם, לדבריהם, איש משרד-החוץ הישראלי: "זה מפני שנציג ספ- רד באוים נשא נאום אנטי-ישראלי."

כך, במשך שבועיים, שלמה ממשלת ספרד את מחיר ההצהרה האנטי-ישראלית שלה באוים. כעבור שבועיים החליט מישוה כי העונש מספיק. נראה היה כנראה לאותו גורם אלמוני, כי העונש יהיה גורם מרתיע. הקונסוליה הספרדית במזרח ירושלים שוחררה שוב מהצורך לשלם מכס על מצ' רכי הייבוא שלה.

ישראל

כמעצמה זרה

בשעה שיחסיה של ישראל עם דרום- אפריקה התחדדו במידה קיצונית, בגלל ה' תרומה הישראלית לארגון לאחדות אפריקה, עמדו יחסיה של ישראל עם מדינה אפרי קאית אחרת בסיומן לא מתיחות.

היה זה לא פחות ולא יותר אחרי ששמה של ישראל הוזכר כמדינה שתיכונה קשר להדחת פליברט צ'יראנאנה, נשיא הקהילה המאלאגית באי האפריקאי מדגסקר.

צ'יראנאנה, השולש באי מאז קיבלה מא- לאש את עצמאותה לפני 11 שנים, שוען כי גילה קשר למרד ולנסיון להדיחו כדי להכתיר במקומו כנשיא את ידימינו, אנדריי רסאמפה. מובן שרסאמפה נעצר והואשם בשיתוף פעולה עם מעצמה זרה.

מי היתה אותה מעצמה שתיכונה וסייעה לקשר? על כך יש חילוקי דיעות בפאריס, לשם מגיעות הידיעות הישירות ממאלאנש, שהיתה פעם מושבה צרפתית.

בחברה טובה. אחת ההשערות היא כי ידם של האמריקאים היתה בקשר, כדי למנוע נסיון חדירה של הרוסים והסינים לאי. כתוצאה מכך עמד כבר הנשיא להכריז על שגריר ארצות-הברית בארצו כאישיות בלתי רצויה, ורק ברגע האחרון סוכם כי השגריר יועבר מתפקידו בדרכי שלום.

גירסה שניה היתה כי ידם של הצרפתים היתה בקשר, מה עוד שהאיש האחראי ב'

צנזור ראשי גרי

"לא ברחתי ממקום התאונה"

צרפת לענייני מאלאגש הוא פוקאר, איש סודו של דה'גול לשעבר, והאחראי גם ל' שירותי הביון הצרפתיים.

המעצמה השלישית ששמה הוזכר כמי ש' תיכונה את הקשר היתה... כן, לא יאומן — ישראל. כתב השבוע העיתונאי האמרי קאי הנודע סירוס סולצברגר מפאריס: "איש עסקים צרפתי המתגורר בטאנאנאריב (בירת מאלאגש) גילה לי כי זה היה קשר ישראלי."

אלא שסולצברגר אינו מקבל בקלות גיר' סה זו. טוען הוא: "בלתי הגיוני לדמין שישראל תטפח משהו לטובת האינטרס ה' סובייטי!"

על כל פנים, דבר אחד ברור: ישראל נמצאת בחברה טובה, של מעצמות הקו' רות כדי להוריד שליטים ולהמליך אחרים תחתם.

משפט

צנזורה על

התאונה של הצנזור

לוי גרי, סמכ"ל (לתפקידים מיוחדים) משרד הפנים, והצנזור הראשי לסרטים ו' מחזות של מדינת ישראל, נהג במכונית ה' פולקסוואגן שלו ברחוב יהודה המכבי ב' תל-אביב, כאשר אירעה התאונה: לוי פגע במכוניתו בעובראורח, מוריס נחמיאס, מנ' הל סניף בנקדיסקונס כאשר זה יצא ב' מכוניתו. לדברי נחמיאס ועורך-דינו, של' מה כהן-צידון, לא עצר הצנזור הראשי. ל' אחר התאונה, אלא המשיך לנסוע. הוא עזר רק לאחר שנהג אחר, שהיה עד לתאונה, מיהר בעקבותיו, ועצר אותו. רק אז חזר הצנזור למקום התאונה, החליף דברים ו' פרטים עם נחמיאס, שנפגע קשה ברגלה, ונסע הלאה לדרכו. נחמיאס הגיע לבית החולים ללא עזרתו של גרי.

השופט בחופש. עד כאן הכל טוב ו- יפה. יכול לקרות לכל נהג. הרבה יותר מעניין היתה הצנזורה המיסתורית שהוטלה על הפרשה.

נסיגות לעין בתיק התאונה, בבית-ה' משפט לתעבורה בתל-אביב, העלו כי התיק נעלם. לאחר חיפושים ממושכים, התגלה ה' תיק בביתו של השופט, חיים שלם. בתשו'

בה לשאלת כתב העולם הזה, גילה השופט כי לקח אליו את התיק הביתה מאחר שהוא עתה בחופשה, ומכין את פסק-הדין. "אך אם ישלחו מישוה מבית-המשפט, אמסור לו את התיק לעיוןך", הסכים השופט.

מי שלא הסכים, היה מזכיר בית-המשפט, מאיר דנקובסקי: "לא אשלח אף אחד להביא את התיק", הודיע לכתב.

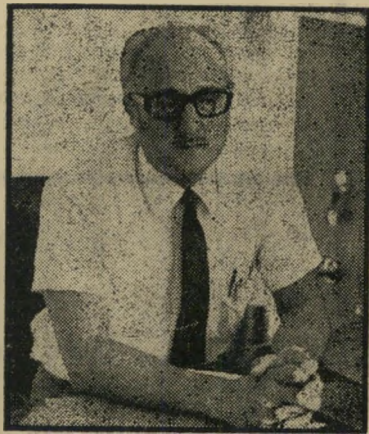
כך, הצליח דנקובסקי — לא בלי כך בהת' אם לרות החוק, אך ביעילות ראוייה לשבח — להשאיר את התיק חסוי מעיני הציבור. "לא ברחתי", בניגוד לגירסתו של נחמיאס, טען השבוע עורך-דינו של גרי, יוסף שלוש: "לוי גרי לא ברח ממקום ה' תאונה. הוא עזר אחר שני מטרים". ואילו גרי עצמו אמר: "לא יכולתי לעצור בדיוק במקום התאונה, ועצרתי במרחק עשרה מטר. לא ברחתי ממקום התאונה. נכון שלא הת' ייצבתי בו ביום במשטרה להודיע, מפני ש' הייתי עסוק מדי. התייצבתי מאוחר יותר". ואכן, המשטרה הגישה נגד הצנזור כתב' אישום על שלא התייצב בזמן לדוח על ה' תאונה. בשבוע הבא, כאשר יתן השופט שלם את פסק-דינו, אפשר יהיה סוף סוף, לגלות את כל פרטי הפרשה.

סטודנטים

החיים תחת

צווי-הריתוק

האורח הישראלי מתי מגד, כיום מרצה באוניברסיטת חיפה, זכה להיות קורבן של

נפגע נחמיאס

"אחרי התאונה, הוא המשיך לנסוע"

תקנות ההגנה לשעת חירום — בימי ה' מנדט הבריטי. האורחים הישראלים עלי רא- פע, מוענין מעירי ואגנס שקורי — שלוש' תם עורכדין חיפאיים — זוכים לתענוג' זה כיום, כשהם משוללי חופש-תנועה, מרו' תקים באמצעות צווי-הריתוק. ארבעת אלה ה' ביום הרביעי האחרון, בין הנואמים בכנס שנערך בבית-היגל שבסכניון, במסג' רת התוכנית בצהרי יום ד'.

התאוריה ומציאות. היתה זו הפעם הראשונה בתולדות הסכניון, שבין כתליו זכו סטודנטים לשמוע את דבריהם של נוא- מים עצמאיים, שלא ייצגו את המימסד או שלחיו באגודות הסטודנטים. לכאורה, אמר' רה התוכנית בצהרי יום ד' להציג בפני ה' סטודנטים את כל מגוון הדעות הפוליטיות בישראל. במציאות, היתה זו הפעם הראשו- נה ששמעו נואמים אנטי-מימסדיים שתקפו את תקנות ההגנה לשעת חירום.

שחיה היא פשע. בין היתר, חולק בקהל תצלום מאמרו של דן בן-אמוץ ב' העולם הזה (זה יכול לקרות גם לך). שדן בבני-צ' שהגיש אחד מקורבנות התקנות, פאוזי אל-אסמר. כן שמעו המאזינים אודות מלוא משמעותן של התקנות שתי דוגמות: ● אורח ישראלי המרותק, בהתאם ל' תקנות, לחיפה — אינו רשאי להתרחק בים. הים אינו שייך לתחום העירוני של חיפה, אלא מהווה שטח טריטוריאלי של המדינה. מרותק שהכניס רגל למים — עבר על ה' חוק.

● מרותק המקבל רשיון לצאת למקום אחר למטרה מסוימת — כמו למשל מחיפה לתל-אביב על-מנת ללמוד למשרד ממשלתי — אסור לו לעשות כל פעולה שאינה כלר' לה "במסגרת הרשיון". אם למשל, סר בדרכו לקיוסק — הפר בכך את תנאי הרשיון, צפוי לעונש.

השבוע קץ רשינוי שהסתמן ביחסים בין ירושלים-אוסקבה

השליחות המפויצת

דה לא שיקרה כשטענה בהכחשתה שלא נפגשה עם כל נציג סובייטי רשמי.

כי האיש באמצעותו התנהל המגע בישראל היה ויקטור לואיס, אותו עיתונאי יהודי, שרכש לו שם בעולם המערבי כדמות מיוחדת במינה, המייצגת את שלטון ברית המועצות בכל מתי פרשות של הדלפות ומגעים בלתי רשמיים.

לואיס, שהחל את הקריירה שלו כנער שליח בשגרירויות זרות במוסקבה, הוא הרוסי הראשון שקיבל היתר לעבוד עבור עיתונים מערביים, ונהנה מזכות של תנועה חופשית ברחבי העולם.

לפי ידיעות מהמגעים שהה ויקטור לואיס, כעיתונאי, בהלסינקי, בעת שנערך שם הכנס הסוציאליסטי. הוא אומנם לא נפגש שם ישירות עם גולדה מאיר, אולם נפגש לעומת זאת, את יועצה המדיני, שמחה דיניץ, שוחח עמו שם. דיניץ יכול היה בו במקום לדווח על שיחותיו לגולדה ולהביא את תשובתה. ללואיס קל היה להתקשר מהלסינקי במהירות עם שולחיו בברית המועצות ולהשיב תשובות על השאלות שנשאל.

ברור שהמגעים לא הסתיימו בהלסינקי. יתכן שנסייעתה המסתורית של גולדה לאפלאנה, נערכה לצורך מגע עם אנשים בלתי רשמיים אחרים, כדוגמת ויקטור לואיס. עובדה היא: זמן קצר, כשבועיים, אחרי שי חזרה גולדה לארץ, הגיע לכאן גם ויקטור לואיס, דרך קפריסין.

ברור שהיה צורך לתפור איזה סיפור לצורך בואו לארץ. וכך נתפר הסיפור מעורר הגיחוך על פנייתו לדיד אריה הראל, אותו הכיר מתקופת היותו שגריר ישראל בברית המועצות, כדי שיסכים לאשפוז ולספול בו בבית החולים איכילוב בתל-אביב.

היה זה סיפור תסור בתפרים גסים: לשם מה זקוק עיתונאי סובייטי רב-דרג כמו לואיס לטיפול רפואי בישראל? האין מספיק מוסדות רפואיים בברית המועצות? או שמא מצוקת האישפוז שם גדולה יותר מאשר ב-איכילוב. על כל פנים, זה היה הביטוי לביקורו של לואיס בישראל.

דבר אחד ברור: הביקור נשמר בסוד. למשרד החוץ ולשר החוץ, אבא אבן, לא היה מושג קלוש ביותר, לא על המגעים שהתנהלו בפנילנדה ולא על ביקורו של לואיס בישראל. אם אמר אבא אבן מה שאמר לפני שבוע בנושא זה, היתה זו פליטת פה מקרית, שלא היתה מבוססת על שום אינפורמציה.

מי מעוניין בפיצוץ?

את ביקורו של לואיס בישראל אירגן מנגנון מסויים, שאם להצמיד לו ישראל, המשמש גם ככתב של עיתון זר בישראל. הסיבה לכך היא מיסתורית.

גולדה מאיר משיקה כוסות עם מיכאל בודרוב, אז שגריר ברית המועצות בישראל, כשיחסי שתי המדינות נראו שפירים ונורמאליים, בעקבות רוח שאקנס. האם תחזור תקופה זו שנית?

את סכנת ההתערבות הצבאית הרוסית. אין ספק שהקמתה מחדש של שגרירות ישראל במוסקבה היתה משנה את כל המעמד של מאבק יהודי רוסיה לעלייה. לאור כל זאת החלו הגישושים ההדדיים.

סיפור תפור ומגוחך

מרות כל ההכחשות, מסתבר כי הגישושים נכנסו לשלב יותר מעשי בעת ביקורה של ראש-הממשלה גולדה מאיר בפנילנדה, בחודש שעבר, כנציגת ישראל בכנס המפלגות הסוציאליסטיות. גול-

גילה, בין השאר, במסיבות דיפלומטיות ובצינוורות אחרים, רומזים הסובייטים בגלוי כי הם מקחים לשיפור היחסים עם ישראל. לדברי מקור דיפלומטי בפאריס, הועברה לאחרונה, באמצעות מתווכים, הצעה ממשית יותר לראש-הממשלה גולדה מאיר. ההצעה היתה מעין נסיון גישוש לקראת האפשרות של חידוש היחסים. תמורת הסכמתם לחידוש היחסים, תובעים הסובייטים חזרה לשיחות יארינג וגילוי נכונות להסדר מדיני בחסות המעצמות.

גם לישראל וגם לברית המועצות יש עניין חיוני בחידוש היחסים הדיפלומטיים ביניהם. הרוסים מעוניינים בכך מהטעמים הבאים:

במצב של אי קיום יחסים עם ישראל הוציאה רוסיה מעצמה כל אפשרות של

הציר הראשון של ברית המועצות בישראל, פאבל יידר, שוב, עוזב את ישראל, אחרי שהיחסים בין שתי המדינות נותרו לראשונה בפברואר 1953, בעקבות הסמנת פצצה ליד בית הצירות הסובייטית בשדרות רוטשילד בתל-אביב. רק לאחר חמישה חודשים חודשו היחסים הדיפלומטיים שנת.

תייח בין ישראל לארצות-ערב. בעוד שהאמריקאים יכולים לבוא אל הערבים ולומר להם כי רק באמצעותם ניתן לשכנע את ישראל לויתורים, דבר הגורם לעליית ה-מניות האמריקאיות בשוק הערבי, אין לרוסים מה להציע בשטח זה. חידוש היחסים עם ישראל דרוש לרוסים כדי לחזק את מעמדם בלמי הערבים דווקא, ולנטרל את האמריקאים מהתפקיד הבלעדי שהם ממלאים עתה.

ברית המועצות זקוקה לחידוש היחסים כדי להקל מעל הלחצים "חופעלים" נגדה על ידי היהדות העולמית וגורמים אחרים בשאלת עליית יהודי ברית המועצות. מאחר שאין להניח שהם היו מסכימים ליחידות שגרירות בישראל מבלי להבטיח מאי ראש שהשגרירות לא תהיה מטרה להשגנות, ברור שהפסקת הלחץ על שגרירויות סובייטיות ברחבי העולם היא תנאי מוקדם ליחידות היחסים.

גם פנייתו של ישראל לחידוש היחסים מובנים:

קשר עם ברית המועצות היה מקל את התלות המוחלטת שיש לישראל בארצות-הברית.

יחסים עם הסובייטים היו מפחיתים

השליח

ויקטור לואיס, העיתונאי היהודי הסובייטי, שהגיע לישראל בעיקבות פגישתו עם שמחה דיניץ, יועצה המדיני של ראש-הממשלה בהלסינקי.

ונתן להסבירה רק על רקע מה שאירע מאוחר יותר. ויקטור לואיס נפגש עם מי שנפגש, אמר מה שאמר ונאמר לו שנאמר. ברור שהוא לא ניהל מגע בדרג גבוה יותר משמחה דיניץ, יועץ ראש-הממשלה. ברור גם שהוא לא יצא עם תשובה סופית ומוסמכת של ממשלת ישראל, אלא עם הבהרות שנועדו לאפשר את המשך המגעים.

וכאן אירע דבר משונה: פרשת ביקורו של ויקטור לואיס הודלפה באורח מזורז לעיתונות, ובכך פוצצה את שליחותו. ההדלפה היתה סוף פסוק למגעים החשאיים. היא הוכיחה סופית שאין אפשרות לקיים עם ישראל כל מגע סודי.

מי היה מעוניין בפיצוץ הפרשה? כדי לענות על שאלה זו יש לבחון קודם מי עלול היה להפסיד מהצלחתם של המגעים. התשובה היא ברורה: האמריקאים. אין ספק שמי שפוצץ את השליחות רצה לעשות בכך טובה לארצות-הברית.

ברור גם שאין כל סיכוי שהרוסים יקשרו יחסים עם ישראל, מבלי תזוזה מהותית במדיניות הישראלית לקראת הסדר, חלקי או מלא, עם ארצות-ערב. מי שלא רוצה בהסדר כזה, היה מפיק תועלת מפיצוץ הפרשה. בי ממשלת ישראל בולטים שלושה אנשים, ש-איתם מעוניינים בהסדר ומשום כך אינם רוצים גם בחידוש היחסים עם ברית המועצות. ואלה הם: ראש-הממשלה גולדה מאיר; שר-הבטחון משה דיין; והשר לענייני ה-סברה ישראל גלילי.

כל העקבות המפוצצי השליחות מובילים אל שלושה אלה.

מסתבר שעוד לפני שדווח לאישי צמרת בישראל על ביקורו של לואיס ועל תוכן המגעים עמו, כבר הודלפה הידיעה לשכר עון האמריקאי סייס. ביים ראשון, כאשר גילו ודנו על הפרשה בסודי סודות, כבר סירסם סייס בארצות-הברית את דבר ביקורו של העיתונאי הסובייטי בישראל.

הדלפה זו נעשתה בהשראתו של שמחה דיניץ, יועצה של ראש-הממשלה. באותה שעה החל מסע הדלפות גוסף: לכתבי ה-עיתונות היומית בישראל. הפעם היה מקור ההדלפות אחר: היה זה פנחס יורמן, דובר משרדו של השר ישראל גלילי.

כאשר הגיש עיתונאי לביקורת הצנוורה את הידיעה על ביקור העיתונאי הסובייטי בישראל, נפסלה הידיעה, למרות שאין בה שום דבר העלול לפגוע בבטחון המדינה. היתה זו הפעלה שרירותית של הצנוורה הצבאית כצנוורה פוליטית.

רק אחרי שהיומון הארץ פירסם את הידיעה מבלי להגישה לביקורת הצנוורה, ה-סרה הגבלת הפירסום וניתן היה לפרסם אז כל הקשור בביקורו של ויקטור לואיס בישראל.

כך פוצצה השליחות תוך טישטוש עקיבות. אלה שהיו מעוניינים בפיצוץ יכלו לרחוץ את ידיהם ולהאשים את העיתונות כי חיבלה בסיכויי לחידוש היחסים עם ברית המועצות. גולדה ושריה יוכלו גם בעתיד להזיל דמעות תניק על שאין בי יכולתם לחסל את נגע ההדלפות. שכן, הם עצמם המדליפים, והם עצמם הפוגעים, בכחונה תחילה, באינטרסים חיוניים של מדינת ישראל.

פברואר 1964:

נפתח מיבצע 34' — התוכנית הסודית לתקיפת צפון ויאט-נאם, בעיקר על-ידי מטוסים וטייסים של ארצות הברית לכוחות המזוינים הרשמיים של ארה"ב.

מרץ 1964:

שר ההגנה רוברט מקנמארה חזר מסיוור בוויאט-נאם, הגיש לנשיא תוכנית להגברת הלחץ על צפון ויאט-נאם. הסיבה: "ממדתו החדשה (הדרום ויאט-נאם) מית של גנרל נוויאן-קאן, לא תהיה מסוגלת לשפר את המצב בכוחותיה היא."

מאי 1964:

ראש ממשלת דרום ויאט-נאם, גנרל גאן, תובע מארה"ב לפתוח בהפצצות רשמיות על הצפון. הנישא ג'ונסון מקבל לידיו תוכנית הסלמת הלחץ על הצפון, האמור רה להגיע לשיאה, לאחר שלושים יום, בהפצצות בקנה-מידה אדיר. אחד הסעיפים בתוכנית: שיכנוע הקונגרס האמריקאי להעביר החלטה, "המאשרת כל פעולה שתידרש בוויאט-נאם."

יוני 1964:

בלייר סיבורן, דיפלומט קנדי, נפגש בחשאי בהאנוי עם ראש ממשלת צפון ויאט-נאם, מזהירו מפני "האסון החמור" שיארע אם לא תצמצם האנוי את פעילות הוויאט-קונג בדרום.

יולי-אוגוסט 1964:

כוחות קומנדו ימיים של דרום ויאט-נאם תוקפים שני איים של הצפון במפרץ טונקין. המשחתת האמריקאית "מדוקס" מותקפת על-ידי ספינות צפון ויאט-נאם. מות 12 שעות לאחר מכן, יוצאים כבר מפעצות אמריקאיות נגד מטרת בצפון ויאט-נאם. ה"עם האמריקאי, שאינו יודע את האמת, נזעם כולו. הקונגרס השומע מפי שר-ההגנה כי לא שמע מעולם על התקפה דרום ויאט-נאמית על שני איים במפרץ — מאשר את "פעולת התגמול".

אביב 1965:

כוחות הקרקע האמריקאיים הראשונים נוחתים בוויאט-נאם. בסוף השנה הם יהיו 184 אלף.

האיש האחראי: הנשיא ג'ונסון בעת ההחלטה על ההפצצות

השעה הגדולה

מדוע גרמו, "מיסמכי ויאט-נאם" להתכוננות באמריקה?

בימי אייזנהאור לפניו וג'ונסון אחריו — העמיקה המעורבות האמריקאית בוויאט-נאם מדכי אל דכי, מבכי אל בכי.

נקיפות מצפון

לפקיד בכיר

שקרים מהממים אלה לא היו מתגלים לעם האמריקאי אולי לעולם, לולא דניאל אלסברג, פקיד בכיר (בין היתר, היה ידימינו של הנרי קיסנינג'ר, ש'הוא בעצמו ידימינו של ניקסון) החל סובל מנקיפות מצפון, החליט לגלות לעם ה"אמריקאי את האמת, העביר לידיו הניו-יורק טיימס את המחקר הסודי אודות השתלשלות מלחמת ויאט-נאם שנערך בפנטגון.

הזעזוע הנורא עוד לא נקלט במלואו על-ידי העם האמריקאי. פירסום המיסמכים הופסק באיבו על-ידי צו-ביניים של בית המשפט — וגרם בבת-אחת למלחמה חדשה, בשאלת חופש העיתונות המקודש בארצות-הברית.

אולם המעט שכבר פורסם, גרם להתפורצות חסרת-תקדים באמריקה. שכן נוסף לעובדה שממשלתם רימתה אותם, גילו עתה האמריקאים עובדה נוספת, מוזעזעת לא פחות:

שיתכן שמלחמת ויאט-נאם כולה היתה תוצאה של שגיאה בשיפוט. שיתכן ש"רבבות צעירים אמריקאיים, ומאות אלפי גברים נשים וילדים ויאט-נאמים — נהרגו, בגלל שקבוצת פקידים בכירים, בחאשינגטון הרחוקה, נתפסה לקו מחשבה מוטעית. ש"יתכן שארץ שלמה נחרבה, בגלל צוית קבלת החלטות לא נכונה. קשה היה להימנע ממסקנה זו, למיקרא מיסמכי ויאט-נאם.

התערבות

זרה

טעות קדאסיות לדוגמה אירעה בימי מימשלו של הנשיא ג'ונסון, כאשר,

• בתחילה, העביר אלסברג את המיסמך לידו סנאטור מקגוברן, אולם זה העדיף שלא להסתבך, סירב לתת לו פומביות.

כל הזמן, למעשה: אותם עצמם. כך נתגלה, כי הנשיא קנדי, שייצג ב"עיני האמריקאים — ובעיקר הצעירים שבהם — את כל הטוב, היפה והנאצל — בגד בכ"ברית וגרם למותו.

המדובר בנשיא דרום ויאט-נאם, גנרל גאן-דין-דאם, שהיה בן-בריתם של האמריקאים — עד שנתגלה כי דאם שוקל לפתוח ב"שיחות-שלום עם צפון ויאט-נאם, במטרה להפסיק את מאבק-הדמים עם הוויאט-קונג, ולהרכיב קואליציה.

בפחדו שקואליציה כזו תהיה בהכרח ב"שליטת הקומוניסטים, עודד המימשל של קנדי את מרד הגנרלים הידוע מהראשון לינובמבר 1963, שבו הוצאו להורג דאם ואחיו.

ג'ונסון

השקרו

כך, נתגלה, לאותם עשרות מליוני אמריקאים שהצביעו בעד הנשיא ג'ונסון — כי הוא שיקר להם בפרצוף: מתחרו של ג'ונסון על כיסא הנשיאות, הסנאטור בארי גולדוטר, הבטיח לעם ה"אמריקאי, אם י"בחר, הרחבת ההפצצות על צפון ויאט-נאם, הפעלת מלוא עוצמתה של ארצות-הברית כדי להביא את המלחמה לידיו סיום חד וחלק. ג'ונסון, לעומתו, הופיע כסמל המתינות וההגיון, התנגד להרחבת ההפצצות, זכה בכס הנשיאות.

עתה, התגלתה לאמריקאים האמת המרה: ממש בעצם ימי מערכת הבחירות — אישר ג'ונסון בחשאי תוכניות מיבצעיות להרחבת ההתקפות על צפון ויאט-נאם — כשבפומ"ב הוא תוקף את גולדוטר על שהוא מציץ אותו דבר עצמו. (ראה מסגרת).

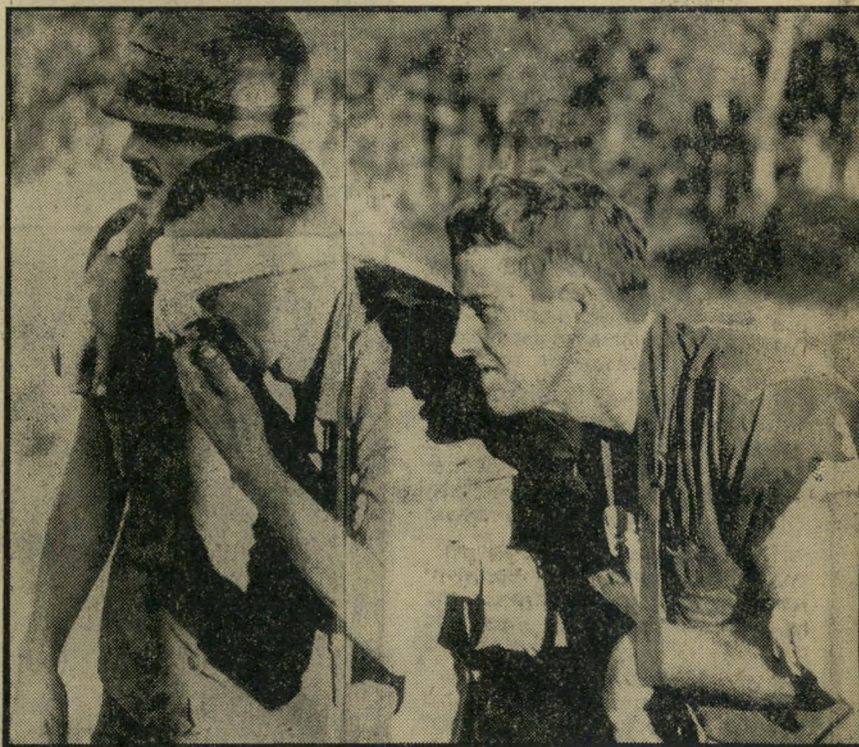
אמת מרה נוספת שהתגלתה לעם האמריקאי:

בניגוד לתדמיתו שוחרת השלום של הנשיא קנדי — הרי בימיו, לא פחות מאשר

• השבוע, טען גולדוטר, שהוא גנרל ב"מילואים בחיל-האוויר, כי ידע על אישור התוכניות הללו בידי ג'ונסון, אך לא מצא טעם לגלות זאת בפומבי, כי ידע ש"ג'ונסון יכחיש זאת, והציבור האמריקאי רק יושכע כי גולדוטר הוא שקרן.

אפשר לרמות אדם אחד כל הזמן. אפשר לרמות אומה שלמה זמן קצר. אבל אי אפשר לרמות אומה שלמה כל הזמן.

במשך דורות, האמין העם האמריקאי ב"דבריו אלה של אברהם לינקולן. ב"ימים אלה, נגרם לעשרות מליוני אמריקאים הלם מוזעזע — כאשר גילו, ש"לוא יד המכרה, לא היו מגלים — אולי לעולם — את האמת: שאפשר לרמות עם שלם —

רבבות פצועים ונכים אמריקאיים צעירים ואלפי הרוגים הינם התוצאה הברורה היחידה של מלחמת ויאט-נאם. מן התוצאה האחרת — ניצחון על הקומוניסטים — כבר נואשו האמריקאים. בקרוב, יתיאשו גם מנסיגת הנושא האחרון — לצאת מן הבויץ ללא השפלה לאומית ועם שמץ של יוקרה.

הפצועים זעמו

לינדון ג'ונסון נבחר לכס הנשיאות בגלל התנגדותו הנמרצת להפצצת צפון ויאט-נאם — ובחשאי, נתן הוראות להפצצה

ללא הכרזה רשמית, ללא אישור הקונגרס, פתח ג'ונסון במלחמה נגד צפון ויאט-נאם. מה גרם לג'ונסון לעשות זאת? הטעות הגדולה היתה מורכבת למעשה משתי טעויות.

בתזכיר לג'ונסון, הביע שר ההגנה שלו, רוברט מקנאמרה, את דעתו כי המישטר הקיים בדרום ויאט-נאם (של גנרל ג'ון אר-ננו מסוגל להתחרות, מבחינה פוליטית, ב-קומוניסטים. משום כך, טען, אסור לאמריקאים להסכים לכל ניסיון לניהול שיחות בין הפלגים הפוליטיים השונים בוואט-נאם גופא (דהיינו, הקומוניסטים, הנייטרליסטים והימניים) — כאשר שיחות אלה יסתיימו ללא ספק בהשתלטות הקומוניסטים, ובחיסול עמדתה של ארצות-הברית בדרום ויאט-נאם. משום כך, חובתה של ארצות-הברית לתמוך בכל כוחה במישטר הקיים — שרק בעזרתו יוכלו האמריקאים להישאר שם. ג'ונסון קיבל עמדה זו — שמשמעותה למעשה היתה התערבות במאבק פוליטי פנימי של ארץ זרה, כדי להגן על ה-אינטרסים של ארצות-הברית.

טעות

ראשונה

כאן אירע החלק הראשון של הטעות הגדולה: "המומחים" למיניהם החליטו שהוואט-קונג מודרך על-ידי צפון ויאט-נאם. בחלקה, נבעה מסקנה זו מקליטת תש-דורת בין האנוי לבין מפקדות לוחמי הגרילה בדרום, שהוכיחו על שיתוף-הפעולה ההדוק בין צפון ויאט-נאם לקומוניסטים הדרום-ויאט-נאמים.

למסקנה זו התנגדו מומחי-הביון, שטענו כי מקורות הכוח הקומוניסטי בדרום ויאט-נאם הינם עצמאיים, ונובעים ממהפיכה אמיתית בחברה הדרום ויאט-נאמית, וכי צפון ויאט-נאם רק עוזרת למהפיכה זו, אך אינה שלטת בה.

קובעי המדיניות של ג'ונסון בחרו להתעלם מניתוחם של מומחי הביון, בעקבות כך, היתה המסקנה ההגיונית,

האיש ששילם את המחיר: החייל האלמוני

הקורבנות

מבחינתם, חד-משמעית: על-מנת לחסל את הוואט-קונג, יש להכות בצפון ויאט-נאם, כדי לאלצה לעשות זאת. להכות — פירושו, בעיקר, באוויר. כך, גררה הטעות הראשונה את השנייה: ההחלטה להפציץ את צפון ויאט-נאם.

החלטות

פרטיזניות

גם החלטה זו התקבלה בצורה פרי-טיזנית.

מצד אחד, ניצבו המומחים — אותה קבוצה חשאית של פקידים בכירים, שלכ- (המשך בעמוד 28)

כך הם שיקרו:

בפומבי: למחרת, נשאל שרי-הביטחון במסיבת עיתונאים נוספת, שוב אודות תקרית המפרץ: "אדוני השר, האם אירעו התנגשויות בין ספינות דרום-ויאט-נאמיות וצפון ויאט-נאמיות?" תשובה: "למיטב ידיעתי — לא."

לא בפומבי: קבע דו"ח סודי של הפנטאגון: "הפעולות הצבאיות ה-מוסוות נגד צפון ויאט-נאם נפתחו בראשון לפברואר 1964, תחת שם הצופן 34א'. בחצות ה-30 ליוני, תקף, במיסגרת פעולות אלה, כוח ימי, בפיקודו של גנרל וסטמורלנד, שני איים במפרץ טונקין."

★ ★ ★

בפומבי: נשאל הנשיא ג'ונסון, במסיבת עיתונאים ב-28 ליוני 1965: "אדוני הנשיא, האם העובדה כי אתה שולח כוחות נוספים לוואט-נאם פירושה שינוי במדיניות שלנו שם?" תשובה: "שום שינוי במדיניות. שום שינוי במטרותינו שם."

לא בפומבי: קבע דו"ח סודי של הפנטאגון: "ההחלטה, באמצע יולי, לשלוח 200 אלף חיילים לוואט-נאם הוגדרה בפירוש ככניסה לעידן חדש — של לוחמת קרקע באסיה. ברור היה לכל שזו תהיה לוחמה ממושכת, וכי כוחות רגלים אמריקאיים נוספים יבואו מאוחר יותר."

★ ★ ★

בפומבי: ענה הנשיא ג'ונסון, במסיבת עיתונאים ב-1 לאפריל 1965, בתשובה לשאלת כתב, את הדברים הבאים: "אינני יודע על שום אסטרטגיה או רעיון חדשים שחועלו לאחרונה."

לא בפומבי: נאמר בפרוטוקול מס' 328 של מועצת הביטחון הלאומית, מיום 6 לאפריל 1965: "הנשיא אישר את בדיקת הנמרצות של 12 הצעות שהוגשו לו על-ידי מנהל סוכנות הביון המרכזית, בדבר פעולות לוחמה מוסוות ואחרות... כן אישר הנשיא תוספת של עשרים אלף חיילים לכוחות האמריקאיים בוואט-נאם (שמנו אז 27 אלף איש). כן אישר הנשיא את שינוי משימותיהן של כל יחידות חיל המארינס באיזור (ממשימות הגנה למשימות התקפיות)."

ואילו דו"ח סודי של הפנטאגון בנידון קבע: "הכל הכירו בכך כי בצעדים אלה היה משום שינוי מהותי במדיניות ארצות-הברית, אך מר ג'ונסון חזר והדגיש את דאגתו לכך כי משמעות הצעד תצומצם ותבוסל ככל האפשר."

בפומבי: קבע הנשיא ג'ונסון, בנאום בחירות ב-25 לספטמבר 1964: "ישנם כאלה האומרים, שעלינו להפציץ את הצפון, להשמיד את קווי האספקה של הגרילה, ולהסלים את המלחמה. אולם אנחנו איננו רוצים להסתבך במאבק עם עם בן 700 מיליון איש, במלחמת חי"ר באסיה הרחוקה."

לא בפומבי: קבע דו"ח סודי של הפנטאגון: "בדיון אסטרטגי ש-נערך בבית הלבן בשביעי לספטמבר 1964, הגיע המימשל של ג'ונסון למס-קנה כי לא יהיה מנוס מהפצצת צפון ויאט-נאם, וכי אין להתחיל בהפצצות אלה מייד רק בגלל סיבות טקטיות שונות — שהעיקרית בהן היא העובדה שהנשיא נמצא אותו רגע בליבה של מערכת בחירות, בה הציג עצמו כסמל ההגיון והמתנות, לעומת בארי גולדוטר הדון'קישוט, שהמליץ על הפצצת מחץ של צפון ויאט-נאם."

★ ★ ★

בפומבי: נשאל הנשיא ג'ונסון, במסיבת עיתונאים ב-2 ליוני 1964: "אדוני הנשיא, האם זה נכון כי המימשל שלך מתעתד להר-חיב את המלחמה לתחום צפון ויאט-נאם?" תשובה: "לא, שמעתי על תוכנית כזו."

לא בפומבי: קובע פרוטוקול מס' 288 של מועצת הביטחון הלאומית, מ-17 למרץ 1964: "מדיניות ארצות-הברית הינה להיות במצב הכן, במטרה להיות מסוגלת לזיזם פעולה נגד צפון ויאט-נאם, תוך הודעה מוקדמת של 72 שעות בלבד."

★ ★ ★

בפומבי: נשאל שרי-הביטחון מקנאמרה, במסיבת עיתונאים ב-5 לאוגוסט 1964, לאחר שודע על התקפה מצד ספינות צפון ויאט-נאם על המשחתת האמריקאית "מדוקס": "אדוני השר, מה היתה מטרת הפטרול שערכה, מדוקס' במפרץ טונקין?" תשובת שרי-הביטחון: "זה היה פטרול שיגרתי, מהסוג שאנו עו-כים במים בינלאומיים ברחבי העולם."

לא בפומבי: קבע דו"ח סודי של הפנטאגון: "הפטרולים של המשחתות במפרץ טונקין היו אחד היסודות של הלחץ הצבאי (האמריקאי) המוסווה נגד צפון ויאט-נאם. בעוד שמטרת הפטרולים היתה בעיקר פסיכולוגית, כהפגנת עוצמה, ניצלו המשחתות את ההזדמנות כדי לאסוף מידע על מיתקני ראדאר צפון ויאט-נאמיים, ומיתקני הגנה לאורך החופים, שנועדו להיות ל-עזר לכוחות אוויר תוקפים."

בגלל הצורך הדחוף להבהיר פרשה זו, מתפרסם דו"ח זה השבוע. בשבוע הבא ימשיך אורי אבנרי במסירת הדו"ח על המתרחש בעולם הערבי, באירגוניו השונים ובמאבק הגלובלי סביב ישראל.

בולוניה

הכרה הדדית זו היא בהכרח תהליך ממושך. אין היא יכולה להתחיל בדרג של ממשלות. היא חייבת להתחיל במקום הגבוה ביותר — אצל שותריהם של שני הצדדים: לכן דרושים מעשים דרמטיים של מיפגש פנים-אל-פנים, שימחישו לעיני שני העמים את היכולת לשבת יחד, להתחבר על סענות סותרות, ולהגיע לפתרונות מוסכמים.

יש כמה תנאים מוקדמים להצלחת מיפגש כזה:
● עליו להיות פומבי.
● משני הצדדים צריכים להשתתף בו אנשים המקובלים בקרב עמיהם כסדריוטים.
● המיפגש צריך להתבסס על עמדות היסוד של שני הצדדים: קיומה הריבוני של ישראל מצד אחד, הכרה בזכויות העם הפלסטיני והחזרת השטחים הכבושים (מאז 1967) מצד שני.
מדי סעם הבשיל רעיון זה פירות, אך עד כה היו אלה פירות-בוסר. זכויות ועידות סירנזה המפורסמות, בניצוחו של ג'ורג'ו לה-פירה, בסוף שנות ה-50. אולם אחרי שהענידה הראשונה פוצצה בודון על-ידי משרד-החוץ של גולדה מאיר, לקו התעידות הבאות בחוסר נציגות ערבית הולמת, וגסטו בהדרגה.
בשנה שעברה, אחרי מאמץ הסברתי שרבים מאיתנו לקחו בו חלק, הבשיל הרעיון פרי היסטורי בהזמנת נחום גולדמן לקאהיר, אך גם יומה זו פוצצה על-ידי ראש-הממשלה גולדה מאיר.
מעשי-פיצוץ אלה יש בהם הגיון עיקבי: התעקשות על כך שהמיפגש הישראלי-ערבי הראשון יהיה בדרג של שליחי-ממשלות — דבר שאינו אפשרי.
כדי שייפגשו אי-פעם שליחי ממשלות, צריכות להיות הרבה פגישות קודמות של שליחי תנועות-שלום, כדי להכשיר את הקרקע, לשנות את האקלים הנפשי והאחריר הציבורית משני הצדדים, ולהרגיל את העמים בהדרגה להכרה הדדית.

כנס מכין ברומא

מאז הכשדת ביקור-גולדמן פעלו כמה וכמה אנשים לחידוש הרעיון של מיפגש ישראלי-ערבי.

בשהות בארצות-הברית, בשנה שעברה, נפגשתי עם כמה מראשי מחנה-השלום בארצות-הברית, כמו הפרופסור נועם חומסקי, התרשמתי מעמדתם האמיצה של אנשים אלה, התוודי כיס ללא-סייג גם בקיום מדינת-ישראל וגם בזכות הפלסטינים למדינה משלהם. חזרתי באוני-ניהם בלי הרף על דעתי שהתרומה הגדולה ביותר שהם יכולים להביא לעניין השלום במרחב היא: יזום פגישה פנים-אל-פנים של שותריהם של שותריהם ממשלת ישראל ומארגון-ערב. למעשה כבר ריחף רעיון זה באחרי, בארצות-הברית ובחוגים רבים. ואז קרה הדבר המהפכני, ששינה את התמונה מן הקצה אל הקצה: הרעיון הבשיל גם במצרים עצמה.

הנשיא אנאור אל-סאדאת הכריז בפומבי על נכונותו לחתום על חוזה-שלום, תמורת נסיגת צה"ל מן השטחים המוחזקים וההכרה בזכויות הפלסטינים. באווירה החדשה, עלה כוכבו של איש, שמילא תפקיד מרכזי ביזום ועידת בולוניה. שמו חאלד מוחי-אל-דין.
חאלד מוחי-אל-דין, ראש הסניף המצרי של תנועת-השלום העולמית (הפרויקטומניסטי), מראשי האיחוד הסוציאליסטי הערבי (מפלגת השלטון הנאצרי), ואיש-מפתח במיטת אל-סאדאת, חאלד, אדם סימפאטי, שהיה אולי האיש הראשון בצמרת המצרית שפעל למען השלום, נמנה עם הקצינים הצעירים שהגיעו לשלטון עם עבד-אל-נאצר. כיום הוא איש-אמונם של הסובייטים בקאהיר, ומאז הדחת עלי צברי וחבריו, התחזק מעמדו עוד יותר.

אחרי מגעים ממושכים, שנשמרו בסוד, התגבש ההרכב הראשון של בעלי-היוזמה. ב-19 באפריל השנה נתכנס ברומא הכנס המכין הראשון. השתתפו בו נציגי גופים שונים, וביניהם: אישים מארגון-ערב, מפלגות קומוניסטיות באירופה, תנועת-השלום (הפרויקטומניסטי) העולמית, מפלגות סוציאליסטיות מאירופה, אגודות מיקצועיות לא-קומוניסטיות, קבוצות אינטלקטואליות שונות, וההעדר הבינלאומי של השמאל למען שלום במזרח התיכון.

ועד זה מייצג למעשה גם את הגוף האמריקאי, הקרוי "הועד למען אלטרנטיבות חדשות במזרח התיכון". ועד זה הותקף בעבר בגלל פעולות שונות, אולם לאחרונה התארגן מחדש, והנהגתו נתונה בידי אנשים מסוגם של נועם חומסקי, הרברט מרקוזה, דון פרץ, איריין גנדוזה ואחרים — אנשים החרדים לשלום ישראל, בעודם רוחשים אהדה עמוקה לשאיפות הצודקות של הערבים. כימעט כולם יהודים, בעלי שם גדול בעולם האקדמי ובחוגי השמאל בארצות-הברית.

"הועד הבינלאומי של השמאל למען השלום במזרח התיכון", שמרכזו בפאריס, זכה בתמיכת גדולי האישים של השמאל בצרפת, איטליה, ארצות-הברית וארצות אחרות. הוא מקבל בארצות-ערב, מקיים דו-שיח עם ראשי הפדיון, וזוכה לאימון גם במדינת ישראל.

נוסח של אצט

בכנס המכין ברומא, קרו כמה דברים. נבחר ועד מכין, נקבע בסיס רעיוני להזמנת החוגים והאישים שיהיו את בעלי-החסות הרשמיים של ועידת-בולוניה, ודובר על הרכב רשימת המוזמנים.

הועד המכין מורכב רק מאיטלקים, נציגי מפלגות שונות — החל מהמפלגה הקומוניסטית הגדולה ותנועת-השלום הקשורה עימה; ועד המפלגה הסוציאליסטית של ריקארדו לומבארדי (מס"י), שקבוצת חבריה ביקרה לא מכבר בארץ. משתתפים בו גם אנשי מפלגת פסיו"ם, שהם משמאל לקומוניסטים, וכן, החברים האיטלקיים של "הועד הבינלאומי של השמאל למען השלום".

על הועד הזה, שבו יש לקומוניסטים השפעה מכרעת, הוטל להכין את הוועידה, להכין רשימת-מוזמנים (הטענה אישור בכנס-מכין נוסף באוקטובר), ולהרכיב בינתיים את הגוף שיתן את הגושפנקה הרשמית להעידה.

* היה זה הועד שאיגרג את שני הדושיחים הפומביים הראשונים בין ישראלי וערביים — החיכוך הפומבי שלי עם המצרים והפלסטינים בתיאטרון פאריס, והוויכוח שלי פנים-אל-פנים עם נציג אל-פתח ברדיו ג'נבה.

בסיורו החטוף באירופה, בו ניהל שיחות עם מדינאים ואישים אחרים, בירר עורך "העולם הזה" באמצעות מקורות-המידע המוסמכים ביותר את האמת על המתרחש סביב "כינוס בולוניה".

חודש דצמבר השנה יתקיים — בעזרת השם ואינשאללה — כינוס בעיר בולוניה, העיר, השוכנת בגבול בין הרי איטליה והשפלה הצפון-איטלקית, היא מיבצר המפלגה הקומוניסטית האיטלקית — הגדולה ביותר מחוץ לגוש הקומוניסטי.

כינוס זה יכול להיות אחת מן השתיים, בבחינת או-או.

או — ועידת-תעמולה ראוותנית של חסידי מוסקבה וקאהיר, לתעמולה נגד ישראל, שתע-מיק את התהום בין שני העמים.

או — ועידת-שלום היסטורית, מיפגש רשמי ופומבי ראשון של תנועות השלום בישראל ובארצות-ערב, מאורע בעל השפעה עמוקה על דעת-הקהל משני עברי קו הפסקת-האש.

אורי אבנרי

או-או — כשקביעת המגמה הסופית תלויה במהלכים המתקיימים ברגע זה בקאהיר, במוסקבה ובמקומות אחרים.

וגם אצלנו.

עלי להסביר מדוע מצאתי לנכון לכתוב בכלל על פרשת בולוניה עכשיו, ולמסור עליה מידע זה לציבור הישראלי והעולמי.

אין אני נוהג למסור פרטים על מגעים עם אישים ערביים, כשעצם הפירסום עלול "לשרוף" את בעלי-השיחה. במשך 15 השנים, בהן אני עוסק באופן שיטתי במגעים מסוג זה בחו"ל, ובהן נפגשתי בצורה זו או אחרת עם עשרות אישים בכירים בעולם הערבי, לא פירסמתי מעולם את זהות בעלי-שיחי, אלא אם כן קיבלתי לכך רשות מפורשת מראש (כמו במיקרהו של האשם ג'ואד, שריהוץ העיראקי בתקופת שלטון קאסם).

בכל שאר המיקרים לא פירסמתי דבר על השיחות, או שפירסמתי דו"חות חלקיים, תוך העלמת זהות בעלי-השיחה. זה פגע אמנם באמינות הדו"חות, ובכוחה-ההשפעה של הדברים — אך נזק זה היה פחות חשוב מאשר פגיעה באמון ההדדי, הדרוש במגעים כה עדינים.

ממילא לא פירסמתי מעולם פרטים על יוזמות ותוכניות שנדונו במגעים מסוג זה — מכיוון שעצם פירסומן בלא-עת יכול להחניקן בעורן באיבן.

פיצוץ ועידת פירנצה, 1958*

אני סוטה הפעם מנוהג זה, משתי סיבות חשובות: ראשית, מפני שכבר סורסמו בישראל דברים על הכינוס, חלקם בתמימות וחלקם בזדון, ובכלל זה פקרים, חצאי-אמיתות, ומידע מקוטע העלול להטעות.

שנית, מפני שיש, לדעתי, צורך דחוף להשמיע דברים ברורים באוזניהם של יוזמי הכינוס לגבי עמדת תנועת-השלום הישראלית, ולהעמידם על גודל האחריות הרובצת עליהם בפר-שה זו.

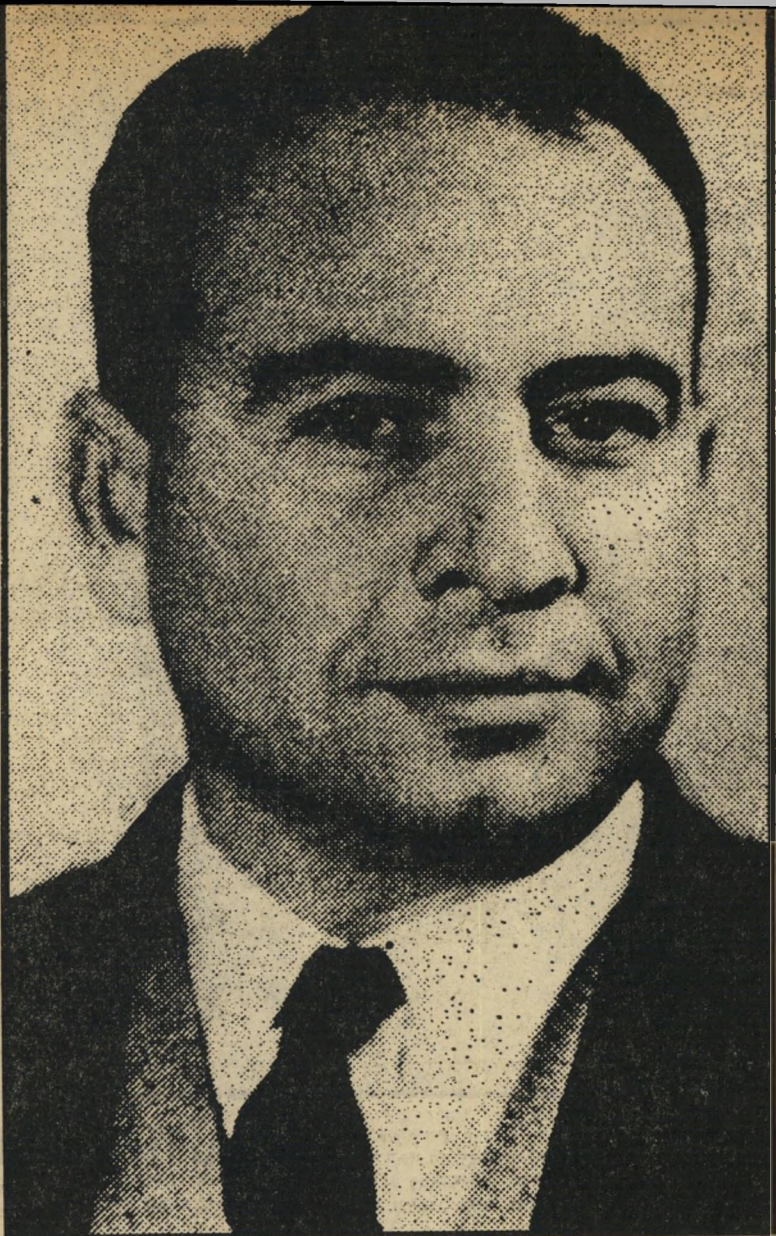
מפירנצה עד גולדמן

הרעיון לכנס ועידה של שותריהם של שני עברי קו הפסקת-האש, לשם דו-שיח אישי ופנים-אל-פנים, אינו חדש כל עיקר.

אישים שונים — ישראלים ואחרים — פועלים מזה שנים רבות בכיוון זה. אני עצמי חזרתי עליו באלפי שיחות עם אנשים שיכלו לתרום תרומה כלשהי להגשמתו — לא רק אישים ערביים, אלא גם מדינאים ניטורליים, עורכים ועיתונאים המקובלים בארצות-ערב, שליחי מוסדות בינלאומיים, ועוד.

הרעיון הוא זה: לא יקום שלום של ממש במרחב, אלא אם כן ישתכנע כל אחד משני העמים שיריבו מוכן להשלים עם קיומו, להכיר בזכויותיו, ואינו זומם לכלותו או לשדוד את אדמתו.

* קארקטורה של העולם הזה, בן-גוריון וגולדה שולחים טורפדו בדמות ראובן שילוח, כדי להסביע את ספינת הוועידה. היא פוצצה בגלל דרישת ישראל שהמשלחת הישראלית תכלול נציגי ממשלה.

חאלד מוחיי-אל-דין

חזקיה כזאת כשהוא עומד על הבסיס שלו — והחזקיה עצמה תהווה עימות כן וגליל-בין דיעותיהם.)
ואלה העקרונות:
● שלום של ממש, שבמסגרתו יחזור צה"ל לגבול ה-4 ביוני, בתנאי שיובטח בטחון ישראל והמדינות הערביות.
● הגשמת זכותו הלאומית של העם הפלסטיני, על-ידי הקמת מדינה פלסטינית בצד מדינת-ישראל ופתרון צורך של בעיית הפליטים.
● על הניסוח אפשר להתחבך — ולהתחבך הרבה. אבל העיקרים ברורים.
לגבי ההרכב, ברור שצריכים להשתתף במשלחת הישראלית כל התנועות, הגורמים וה-איש העומדים על בסיס רעיוני זה.
זאת צריכה להיות משלחת ישראלית, שתעמוד על הבסיס הציבורי הרחב ביותר האפשרי, שאיש לא יספק ברצינות בנאמנותה לקיום ישראל ולבטחונה. באי-תלותה בגורמים זרים וברמה האישית והמדינית של חבריה.

פנייה למצריים

ב ינתיים נמשכים המגעים, ונראה שיש התלבטות רבה בקרב המצריים, הקומוניסטים ושאר הגורמים.
אני רוצה לפנות אליהם, בשורות אלה, ולהעמידם על גודל אחריותם. הייתי רוצה לומר להם:

יכולה להתכנס ועידה שתהיה מופע-ראשה תעמולתי, לשם הפצת הסיסמאות של קאהיר ומוסקבה. תוכלו לשתף בועידה כזאת גם משלחת ישראלית כלשהי, שתיראה בעיני ה-ציבור הישראלי כקומץ בלתי-אחראי.

מה תשיגו בועידה כזאת? אולי קצת רוח תעמולתי. אולם אתם לא תתרמו שום תרומה לשלום — לאותו הסדר שגם אתם רוצים בו. לא תסלקו מלב הציבור הישראלי את החשד שאין בכוננתם להכיר באמת בקיום מדינתנו.

בסופו של דבר, תשרת ויעידה זו רק את מחנה המלחמה והסיסמה בישראל, ותספק לו תחמושת במאבק על דעת-הקהל הישראלית והעולמית.

ומצד שני — אם תתנו יד לכינוס ועידת-שלום אמיתית, בה ישתתפו שוחרי-השלום משני הצדדים, שישבירו באופן חופשי איש לרעהו (וליריבו) את השקפתם לגבי מהות השלום והדרך להשגתו, הרי תהיה זאת תרומה עצומה לעניין השלום.

כי ועידה כזאת יכולה ליצור שבר היסטורי בדעת-הקהל הישראלית, לשכנע את הרוב הגדול של הישראלים שאכן עבר זמנם של רעיונות הכיבוש והסיסמה, שהנה התחיל עידן חדש, שבו יתבסס בטחון ישראל על ריקמת-שלום, הכרה הדדית, רצון טוב ודו-שיח כן.

אני מציע לכם לשקול את הדברים בכובד-ראש.

מי שבא להטיף מוסר לאחרים, חייב להטיף קודם כל מוסר לעצמו. ועל כן הייתי רוצה להוסיף מילה לעצמנו, לאנשי השלום בישראל.

פרשה זו מבליטה מחדש, וביתר חריפות, את המחדל ההיסטורי שלנו ביצירת מחנה-שלום מלוכד.

בסתיו האחרון סירסמתי, מעל עמודי הארץ, קריאה לשיתוף-פעולה של כל חלקי מחנה-השלום, העומדים על הבסיס הרעיוני הנ"ל. קריאה זו לא נשאה עדיין פרי (ואיני משחרר את עצמי מחלקי באחריות למחדל זה).

עתה, לאור המצב החדש, של סכיכוי וסכנותיו, לובש הצורך בליכוד זה צורה של חובה לאומית דחופה. אני מציע שכל התנועות, הגורמים והאישים, השותפים יתחילו ב-הידברות רצינית בינם לבין עצמם, גם כדי לדון על מגמתה, מסגרתה, הרכבה, ושאר פרטיה של ועידת-בולוניה. עלינו להבטיח, עד כמה שזה תלוי בנו, שלא תוחמץ הזדמנות העשויה לפתוח פרק חדש בתולדות המדינה והמרחב כולו.

לצורך זה — כלומר, לשם בחירת חברי הוועדה את הגושפוקה (List of sponsors), הוכן מצע — והוא המיסמך השנוי עכשיו במחלוקת.

הנוסח קבל מדבר על התדרדרות המצב במרחב, הקיפאון במשאומתן והתנגדות עמי העולם להמשך הכיבוש הישראלי בכוח הנשק. הסעיף הקובע הוא כלהלן:

„כל כן מוצע לכנס ועידה בינלאומית למען שלום וצדק במזרח התיכון, אליה יוזמנו ממשלת-ישראל מלבד כל המעוניינים לדון באפשרות של הסדר בדרכי שלום; בעיקר, נסיגת כוחות ישראליים מן השטחים שהם מחזיקים בהם מאז מלחמת 1967; הגשמת תן המלאה של החלטת מועצת הבטחון של האו"ם מיום 22.11.67 והחלטת העצרת הכללית של האו"ם מיום 4.11.70, בכל פרטיהן, כצעד ראשון לקראת הבטחון והעצמאות של כל המדינות והעמים במרחב; ההגשמה המלאה של הזכויות ה-צודקות של העם הפלסטיני; ערובות אפשריות להסדר בריקיימא לטובתם ולהבטחת קיומם של הכל“.

עין פוליטית, שתקרא נוסח זה בעיון, תגלה מייד שיש בו כמה דברים שקשה לבלוע אותם ללא הבהרה נוספת. למשל:

● מדוע מוזכרת נסיגת צה"ל בנפרד מהגשמת החלטת מועצת-הבטחון? ומדוע מופיעה המילה „שלום“ רק בכותרת הכינוס, אך לא בין העקרונות המפורשים?

● מה פירושן של המילים „כצעד ראשון לקראת...“? האם הכוונה לומר שהבטחון והעצמאות אינם מתגשמים בד בבד עם הגשמת החלטת מועצת-הבטחון? או (כפי שאני סבור) הכוונה היא רק להגיד לפלסטינים שהשלום המצרי-ישראלי הוא צעד ראשון לקראת הגשמת עצמאותם הלאומית, שאינה מוזכרת בהחלטת מועצת הבטחון?

● מה פירוש המילים „הזכויות הצודקות של העם הפלסטיני“? מדינה בצד ישראל ופתרון בעיית הפליטים, כפי שאנחנו מציעים — או המצע של אל-פחה, למשל?

הגופים הסוציאליסטיים עמדו, כמובן, על חומרת הניסוח, המקשה על שוחררי-השלום הישראליים לקחת חלק ביוזמה, אחרי ויכוח, הוסכם על תוספת, המסייגת במיקצת את הדברים, ובה נאמר: „אם הסדר לפי קווים אלה מספיק או אינו מספיק כדי לקיים שלום בריקיימא — הרי זה עניין להיכנס... יכולות להיות דיעות שונות על סדר העדיפויות בין שאלות אלה. ויכוח ועימות של דיעות יכול רק לחזק את הלחצים למען הסדר צודק במזרח התיכון“.

ברור שזוהי רק טיוטא, ויש להניח כי אותם אישים בעולם, אשר יתנו את שמותיהם לוועידה כבעלי-הסוד, עוד יגידו את שלהם על הניסוח הסופי.

יתכן מאוד כי דהקא המצרים לא יתקשו על ניסוח נוקשה מדי. ולראייה: כעבור חודש בלבד, ב-13 במאי, השתתף חאלד מוחיי-אל-דין בכנס תנועת-השלום הבינלאומית בבודפשט, ושם נתן את ידו לניסוח קריאה בעניין המזרח התיכון המנוסח בצורה הרבה יותר סבירה, וגם קרובה יותר לעמדת חוגי-השלום בישראל.

נוסח זה אומר:

„כינון השלום במזרח התיכון מחייב... הגשמתן ללא סייג של החלטת מועצת הבטחון מיום 22.11.67 והחלטת עצרת האו"ם מיום 4.11.70; נסיגת הכוחות הישראליים מכל השטחים המוחזקים מאז מלחמת 1967; ההכרה בכל המדינות במרחב ובזכויות הלאומיות הנגזרות מן העם הערבי הפלסטיני; הערובה לעמים הנוגעים בדבר לחיות ולהתפתח על פי בחירתם. בכך יוצרו התנאים להסדר-שלום בריקיימא“.

יתר על כן, בקריאה של בודפשט כלולה פנייה מפורשת אל כוחות-השלום בישראל.

נאמר שם:

„העמים וכוחות-השלום והקידמה בעולם — ובכלל זה הכוחות האנטי-סימפוזיסטים בישראל — חייבים לפתח את פעולותיהם על פי קווים מציאותיים... לחייב את הזכויות ה-חוקיות של כל העמים במרחב, ובכללם העם הערבי הפלסטיני, לחיות בחופש במולדתם“.

את מי להזמין

ה שאלה השניה שעמדה על סדר היום של הפגישה המכילה היתה, כמובן, בעיית הרכב הוועידה. זוהי הבעיה המכרעת לגבי כל ועידה, יעל אחת כמה וכמה לגבי ועידה כזאת, העשויה להיות היסטורית.

ידידי האיטלקים סיפרו לי שיש ויכוח על שלוש נקודות, שבהן נוטה הרוב הקומוניסטי לעמדות שאינן מקובלות עליהם, והן:

● להזמין גם חוגי-ימין אירופיים,
● להעניק לבעיית הפלסטינית רק חשיבות מישנית,
● לא לקבוע לפי שעה את מידת היוצגות של המוזמנים מישראל, ולדחות את שאלת ההשתתפות הישראלית לפגישה הבאה של הוועדה המכינה, שתיערך באוקטובר.

העניין הראשון עורר זעם בקרב היוזמים הסוציאליסטיים. הקומוניסטים מקיימים ברית כימית-גלויה עם הימין הגוליסטי בצרפת, והם מעוניינים לשתף אותו ביוזמות במזרח התיכון. בשביל אנשי השמאל, מניעת השתתפות כזאת היא כימעת „ייהרג ולא יעבור“.

העניין השני הוא קשה לבלעיה לכל אדם המאמין, כמונו, שאין ערך בריקיימא לשלום בלי השתתפותם המלאה של הפלסטינים, וכתרון בעייתם הלאומית. תשלום מס-שפתיים לעניין הפלסטיני בנוסח ההחלטות, מבלי לשהף את הפלסטינים עצמם כצד שווה-זכויות, פוגע בחשיבות הוועידה.

העמדה המצרית מוכתבת, כמובן, על-ידי המתחות הסמויה הקיימת בין קאהיר (הדוגלת בהסדר שלום) ובין הפידיאון (המתנגדת רשמית להסדר). יתר על כן, קאהיר מרוגזת בגלל יוזמת אלג'יריה, המתכוננת לכנס באותה עת עצמה מעין „ועידת אנטי-שלום“ — כינוס אלג'ירי-פלסטיני-קומוניסטי, שנועד להתנגד רשמית לכל שלום המכיר בקיום ישראל. (המפלגה הקומוניסטית האיטלקית רוקדת על שתי החתונות המנוגדות. אין זה כליכך מפתיע. לפני שנה שוחחתי ורבותי במשך חצי לילה עם האיש הקובע בה בעניין זה, גיאנץ קארלו פאייסה, אדם סימפאטי מבחינה אישית, שרעייתו היא יהודיה. הוא ניסה לשכנע אותי שאפשר לתמוך בפידיאון תוך התנגדות למצע הפידיאון, והולוליות הדילקטיות שלו היתה מלאכת-מחשבת.)

אולי זה מורו שאנחנו, שוחרי-השלום הישראליים, מעוניינים בהשתתפות הפלסטינים. אולם בעניינו תובע זאת האינטרס הישראלי. עלינו לשכנע את הפלסטינים בצורך בדריקום של שתי מדינות לאומיות, ישראל ופלסטין, זו בצד זו. איני רואה גם שום הצדקה במניעת השתתפותם של פלסטינים לאומיים ושוחרי-שלום מן השטחים המוחזקים.

הנעלם הישראלי

ה בעיית המכרעת היא, כמובן, השלישית: השתתפות הישראלים.

בארץ היה מי שפירסם הודעת-שקר, כאילו הוזמן לוועידה. האמת הפשוטה היא שאיש לא הוזמן, ואיש לא יכול היה להיות מוזמן — מפני שכלל לא הוחלט עדיין את מי להזמין, ועל איזה בסיס. מובן שתוזמן רק"ח — בתחתום של היוזמים הקומוניסטים. גם יתכן שיוזמנו שניים-שלושה אנשים פרטיים, מן הסוג המוכנים לחתום על כל דבר ולהשתתף בכל כנס, אפילו ישרת מגמות מסוכנות, כדי להתפרסם ולקנות אחיזה ביוזמה המדינית. השאלה האמיתית היא: האם ישתתפו נציגי תנועת-השלום הישראלית, שהציבור הישראלי (לפחות אותו חלק מנו, הרוצה בשלום, והמוכן לשלם עבורו את המחיר) רוחש להם אמון, ויראה בהזמנתם הכרה בקיום המדינה ובזכותה לריבונות ולבטחון?

אלה הן, על כן, שתי השאלות העיקריות העומדות על סדר-היום, ושהתשובה עליהן תכריע לגבי מהות הוועידה:

● מצע הוועידה,
● השתתפותם של משלחת ישראלית אמינה וייצוגית.

לגבי המצע, ברור היכן עומדת תנועת-השלום הישראלית, על כל חלקיה הרציניים. אפשר להגדיר את עמדתה בכמה עקרונות-יסוד, ואלה צריכים להיות את בסיסה של ה-וועידה, (לפחות אסור שהבסיס המוסכם יסתור עקרונות אלה. מותר שכל צד יבוא ל-

צעירה ישראלית

חושפת את

ליבה: „אצטור

לפנתרים“

כ ילדה, האמינה אטואל פרי שכל שאר בני האדם עניים גם הם, כמותה וכמו הוריה. מאז עלתה עם משפחתה מ' אלג'יריה, ב-1962, התגוררה משפחתה של אטואל בדירה מסכנה בשיכון ע' לוב בשכונת ג'יתקוה, פרבר מרוחק השייך לפתח תקוה.

כשגדלה, גילתה שיש עניים יותר, ויש עניים פחות. יחד איתה, גדלה מ' עיניה, בשכונתה, שכונה חדשה של וילות מפוארות — שכונת המיליונרים סביון.

כך, יכלה אטואל לראות לנגד עיניה כיצד חיים בצד השני של המסילה.

היא גדלה, כשהיא זוכרת נקודה זו.

■ ■ ■

כ אשר גדלה, נחקקה במוחה נקודה נוספת.

בבית הספר היסודי ג'יתקוה סיימה אטואל בהצטיינות, כאחת הטובות בכיתה. היא המשיכה בבית ספר לפקידות, סיימה בהצלחה. בתום הלימודים פנתה ללשכת העבודה בפתח תקוה.

היא לא באה לבד. היא באה יחד עם בנות אחרות שסיימו איתה את בית הספר. „רובן השיגו עבודה בו ביום. אחרות — כעבור כמה ימים. רק אני ניסיתי חודשים ללא הצלחה. כל היתר היו אשכנזיות,“

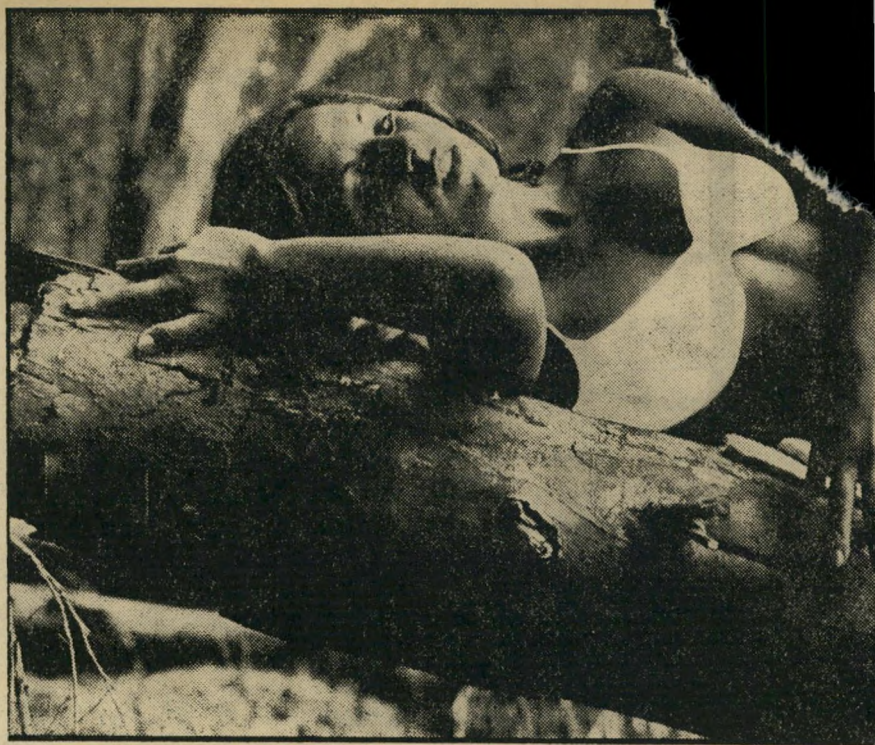
מים שקטים חודרים עמוק. כלפי חוץ, אטואל אינה שונה מכל חתיכה צעירה אחרת, שבגדיהם מבליט את גיזרתה החטובה. מה שמבדיל אותה, זו התלהבותה לעולם החדש שגילתה בין ההיפים של אילת: עולם מודע למאבקים פוליטיים, למהפכות פוליטיות, לרעיונות פוליטיים. אטואל אימצה את הפוליטיקה אל ליבה.

פנתרית על העץ מקומם של הפנתרים אולי על העצים בג'ונגל, אך לא מקומנו, קובעת אטואל, בעלת העיניים היוקדות. „לנו זכות לתפוס מקום בארץ כמו לכל אחד אחר.“ אטואל מתעתדת להיאבק למען זכות זו.

הפ
מוז ש

נחירות זנות המליונרים

עולם ומלואו עבור הנערה מגירתקחה. היא הוקסמה מאורח החיים שלהם, על חור לות אילת הכירה גם את ג'ראר קרונטרי (22) סטודנט צרפתי, שהחל לספר לה על דברים שמעולם אי לא חשבה עליהם. מור-סיקה קלאסית. סופ. ספרים. מאבקים חב-רתיים ופוליטיים. שמאל חדש. שם, מפיו של ג'ראר וחבריו, גילתה כי אחרים לפניו כבר נחקלו בבעייה — והח-ליטו לעשות משהו בנידון. כי ההבדל בין גנייתקחה לסביון אינו נתון טבעי משמיים. כי באמצעות פעילות פוליטית אפשר לשנות נתון זה. וכי החיכוך הגדול הנטוש כרגע, הוא: איך?

קובעת אטואל. "בגלל שאני מאלג'יר, רצו להכניס אותי לכל מיני בתי חרושת ל-אריזה ולמזון. למרות שהייתי רשומה ב-מחלקה לפקידות."

נ קודה הצב-מה לנקודה, והסך-הכל שלהן הצטבר, אצל אטואל ל-מסקנה חד-משמעית: אפלייה. השלב הבא בהתפתחותה היה כאשר, לאחר מספר חודשים של נסיונות-נפל לה-שיג עבודה, החליטה לרדת לאילת. שם הכירה חברה היפס. היה זה גילוי

ה יא נתפסה בלהט לנושא הפוליטיקה. שקעה ראש ורובה בה.

התושבים הם ספרדים? יש הרבה ספרדים מוכשרים. מדוע שלא יבחרו בהם פעם? "אני רוצה לעזור לתקן את כל זה. את

חיים בדירות יותר קטנות, נותנים לילדים שלהם חינוך פחות טוב? צריך להיות באמת טיפוש בשביל להאמין בזה.

"אני גמרתי לימודים — ויצאתי תיכף לחפש עבודה. ומה התוצאה? המעבידים ה-אשכנזים העדיפו בחורות אשכנזיות במקר-מי. רק כשמצאתי מעביד ספרדי, קיבלתי אצלו עבודה. יבבית-הספר, הייתי תלמידה יותר טובה מהחברות שלי האשכנזיות — שקיבלו עבודה לפני."

"אני חושבת שהקיפוח רע לא רק למקר-פחים. הוא רע למדינה בכלל. כמה זמן נסבול בשקט? הלא בסוף תבוא ההתפוצצות. מה אנחנו, חמורים שלא מבינים שרוכבים עלינו? או האם לא יותר טוב לתקן את המצב עכשיו — בלי התפוצצות? בלי שינ-את אחים? בלי אלימות?"

"אני חושבת שאנחנו, בני עדות המזרח, צריכים לעשות הכל כדי להזעיק תשומת-לב לבעייה שלנו. ה-כל. אני אישית מוכנה ל-כל קורבן, כדי להפנות את תשומת-לב ה-ממשלה אלינו."

"ולדעתי, הדרך היחידה לעשות זאת — זה להצטרף לפנתרים. וזאת בדיוק אעשה."

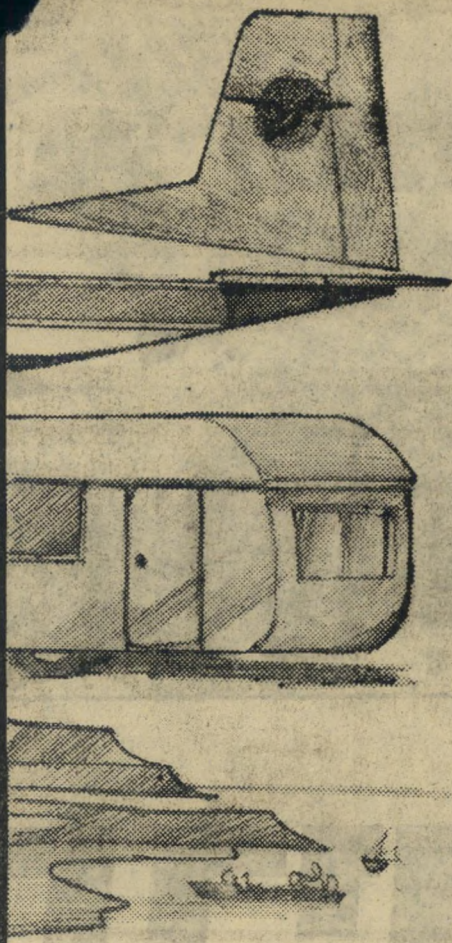
המצב האומלל שבו אנו נמצאים. את העול. את הקיפוח.

"האשכנזים טוענים נגד הפנתרים שהם עצלנים, עבריינים, לא רוצים ללכת לעבוד. איך אפשר להגיד ככה? ואשכנזים עצלנים אינן? ופושעים אשכנזים — אינן בטח יש עבריינים בין הפנתרים. בטח יש עצלנים, שרק יושבים כל היום בבתי-קפה ושולחים את האשה לעבוד."

"או מה — זה כבר אומר שכולם ככה? וזה מסביר מדוע הספרדים בארץ, כל בני עדות המזרח, מרחיחים פחות מהאשכנזים,

מסקנותיה — חד-משמעית: "הממשלה כאן בארץ לא שווה. כולם אשכנזים ב-ממשלה הזו. משפחות מרובות ילדים לא מקבלות דירות. לעומת זאת — עולים מרוסיה מקבלים דירות ענק. "אני דוקא רוצה שיבואו עולים מרוסיה. צריך לעזור ליהודים שרוצים לעזוב את הגולה. אבל למה צריך לפגוע בנו? יש לי חבר. הוא בא ארצה ממרוקו. כבר ארבע שנים שהוא בא לארץ, מבטיחים לו דירה — אבל לא מקיימים. כשרוב למה הממשלה של אשכנזים, כשרוב

טיסה ב- ארקיע

+

כפר נופש
קראון

+

שארם-א-שייח

תפארת ישראל

לבילוי חופשה משפחתית

רצונך לברוח מן הלחות והצפיפות, מרעש הציויליזציה ועשן המכוניות והחרושת —
טוס לשארם-א-שייח.

רצונך באקלים חם אבל יבש, בחוף-ים צלול ונקי, בו אפשר עדיין לראות עשרות סוגי דגים
צבעוניים, אלמוגים וצמחים תת-מימיים מרהיבי עין — טוס לשארם-א-שייח.

רצונך בחופשה משפחתית, שמשפחתך תכיר לך תודה עבודה —
טוס עם משפחתך לשארם-א-שייח.

סוף שבוע משפחתי מיום ה' עד יום א' הכולל טיסה ופנסיון מלא בביתנים ממוזגי
אוויר (שרותים נפרדים) החל ב-588 לירות.

פרטים: — במשרדי ארקיע תל אביב, טלפון 231735, 266161

ירושלים, טלפון 23255, 25888

חיפה, טלפון 67722-3

נתניה, טלפון 23644

ואצל כל סוכני הנסיעות

פגישת פנימי תנועת „העורם הזה” — כוח חדש” ואוהדים

חברים, אוהדים וסקרנים מרמת-גן, גבעתיים, ורשימת „תושבים למען גבעתיים”
— מוזמנים.

● בקריות:

ביום ב', 6.7.71, בשעה 20.30, בבית עמנואל יגול, רחוב הגפן 5, קרית-ביאליק.

בסדר-היום:

- (1) מחדלי הממשלה מול דרכים לשלום.
- (2) מצע תנועתנו בנושא הכלכלי-חברתי.

חברים, אוהדים וסקרנים מאזור עכו והקריות — מוזמנים.

● בגבעתיים:

ביום ה', 8.7.71, בשעה 20.30, במלון „יונה”, רחוב רמב"ם 20,
בהשתתפות:

אמנון זכרוני (מזכ"ל התנועה)

קורט לוי (חבר נשיאות המרכז).

בסדר-היום:

- (1) רוג'רס, פודגורני — ומה הלאה?
- (2) דויז משיבות מוסדות התנועה.
- (3) פעילות הסניף.

הרומן החדש של אייבי נתן

האשה היפה ביותר בארץ

השחקן חנן גורדנרמס הולך לארגן לעצמו, בקרוב, את החמה היפה ביותר בארץ — אשת החברה הזוהרת מלכה רוזנשטיין.

את זה הוא עושה על-ידי כך שהוא הולך להתחתן עם בתה (מנישואיה הראשונים) של מלכה, רותית. הוא הכיר אותה לפני שנתיים, נהיה החבר הראשון שלה, ועתה יהיה גם הבעל הראשון שלה. מייד אחרי החתונה, ייצא חנן לארצות הברית, להופעה שם עם להקת כרמון. ואם עולם כינהגו ינהג, והזוג הצעיר יילך בדרך שאר זוגות צעירים, ויביא תינוק צעיר

האחרון, רואים גם את טייס ה- שלום אייבי נתן, ולהיפך. סתם בן-לוויה, הסבירו לי. כמו רפי נלסון בדרום, ככה אייבי בצפון.

אלא שמאחר יותר, החלטתי שהייצוג הזה קצת ייצוגי מדי, בתור סתם ייצוג. אייבי לוקח את אנה מהמלון. אייבי מחזיר את אנה למלון ואני יודעת, אני יודעת שהם גרים באותה קומה ב„שרתון“. לזה בדיוק אני מתכוונת. ב„פאב“ הם ביחד. בבנו-רת סרטו של זאק טאטי, „ה-מכונת שלי“, הם ביחד. במסע-דה של גמליאל בכרם הם ביחד. ובכל מקום שהם יחד — הם מחזיקים ידיים.

ואם אתם ממשיכים להתעקש לקרוא לזה ייצוג — יבושם לכם.

מקום שרואים את השחקנית ה- צרפתייה אנה קארינה, בזמן

בהתחלה, ניסו לספר לי שזה סתם לצרכי ייצוג — זה שבכל

אייבי נתן ואנה קארינה

מועמדת להיות סבתא רוזנשטיין

לעולם — אני אחיה מוכנה לשלם כל מחיר שבועות, לראות את הסבתא מסיילת בדיונוף, כשהיא דוחפת לפנייה את העגלה עם הנכד הבכור שלה.

וכתלו, יפית, עברו בין המסובים ה- אפלים והעליונים, צפו בעניין איך דודו טופא מפלרטט עם לנה, אשת חיים סבן. איך דני גרנות מפלרטט עם אשתו היפה טובה-לה. וכן הלאה וכן הלאה. כאשר הגיעו מהמלון שני ארגוני הוויסקי, שלא הובאו בסיבוב הראשון, יצאה החתונה באופן סופי מהאפלה וה- מחתרת, והשמחה האמיתית החלה.

גירושין במשפחה

- שמחה במשפחה

מעולם היא לא נשמעה לי כל כך מאושרת, מנדי שאולי, כמו במכתבים שמגיעים ממנה מספרד, מהחילה של ידידה, ורנר שטראוב, בעל טיפנים. היא מצאה לה סוף-סוף בית, וגבר, ושלה, וכל זה. והיא לא יכולה לחכות כבר לרגע שהגס יגיע. מרוב שמחה, היא תבוא אז אפילו לביקור בארץ.

כניל בצד הישראלי של המשפחה. לשאלתי הדיסקרטית, אישר לי בעלה, עדיין, של מנדי, רפי שאולי: „כן, זה נכון. פתחנו בהליכי גירושין לפני חודש“.

וקשה לי, למרות מאמצי, לגלות בקולו את נימת הצער והאבל ההולמת, לפי האתיקה הכרוה שוברת לב מעין זו.

חתונה

במחתרת

היתה זו חתונה המצחיקה של ה- שנה. לא פלא, כשהחתן הוא מצחיק מיקצועי כמו הברדן אבי בחט. זאת היתה צריכה להיות חתונה ב- מחתרת. היא נועדה להיערך בבאר של מלון „רמת-אביב“, המנוהל על-ידי יאנוש (חבאר, לא המלון). אבל מאחר שהנהלת המלון מעוניינת שיעשו אצלה חתונות רק במלון עצמו, ולא בבאר, החליטו לקרוא לעסק מסיבה.

אז מי סבא בא, ובשמונה בערב, ב- יום ראשון השבוע, באו כולם — כולל מי שלא היה צריך לבוא: הנהלת ה- מלון, שהודיעה למסובים העליונים ש-

כדי לטשטש את הקשר. הדבר האחרון שמטה הבירה רצה, בימים אלה, זה שגם צימוק נוסף זה יצוץ לאור ה- שמש. אבל הוא בכל זאת צץ, כמובן. ה- אמת, משמע, היא כמו שמן. תמיד צפה על פני המים, אם אתם מבינים לכוונתה.

אבי כהן ואשתו

מזכירת

הקצין

הבכיר

השערויה של רב-פקד שמואלי, קצין-הניהול של משטרת ירושלים, שהושעה מתפקידו בגלל כמה עבירות קטנות על החוק, האתיקה, הטעם ה- טוב, ועוד כמה דברים — גרמה בעיות רציניות במטה משטרת ירו-שלים. ואני לא מתכוונת לכל ידידיו הקצינים הבכירים, שידעו על מעשיו ושתקו בקולגיאיות ראויה לציון — אלא במיוחד לקצין בכיר מסויים אחד, שבגלל שמואלי נאלץ עתה להיפרד ממזכירתו-פילגשו.

הרומן של הקצין הבכיר — וה- גשוי — עם מזכירתו, היה ידוע כמור-בן לכל חבריו במטה. ולא רק ב- מטה. המאהב הגלה נהג להציף את משוש חייל במתנות ותכשיטים שקנה לה בעיר העתיקה — בחלקן בצ'קים בלי כיסוי. אבל אצל קצין-משטרה בכיר זה לא כל-כך נורא. פעם הוא הרי ישלם אותם.

הוא נהג לבקר איתה באורח קבע במסעדת שמש, כשהוא מזמין שם את המנות היקרות ביותר, ומשלם באופן הפגנתי בצ'ק פתוח, שאותו היה מניח על השולחן — בשבעל המסעדה מ- תף פעולה עם ההצגה, ובאופן הפגנתי לא פחות נוטל את הצ'ק וקורע אותו בגדיבות לגורים. בקיצור — בחור עליו ולעניין.

עד שבא פתאום שמואלי עם המש- איות המרגיזות שלו, והרס את ה- אידיליה. בהתייעצות של צוות-חשיבה לענייני שמירת דיסקרציה, החלט ל- העביר את המז-פילגשו לתפקיד אחר.

הסיפור שכל

צרפת

בוכה בגללו —

מגיע בסרט

לישראל

בסרט

המורה מתה בגלל אהבה לתלמיד בן 17

הצרפתי לא הירשה לו לצלם באף בית ספר. שלטונות בתי הסוהר אסרו עליו לצלם בכלא.

למות מאהבה זכה בהצלחה בלתי צפויה. בעקבות הסרט צף ועלה מחדש הויכוח שהתעורר ושכן בעת התאבדותה של גבריאל רוסייה. היה זה הויכוח הישן נושן, שלא מצא את פתרונו גם בחברה המודרנית — הקונפליקט בין החובה והרגש, בין החוק והמצפון.

בשבוע הבא, כשיוצג הסרט בישראל, הוא יעורר ודאי את אותם ויכוחים וחילוקי דעות להם הוא גורם בכל מקום בו הוא מוצג.

■ ■ ■

היוסר תלמידו בתיספר תיכור תניים בתל-אביב, ושש מורות של בתיספר תיכוניים, זומנו הי שבוע על ידי מערכת "העולם הי זה" להקרנה מיוחדת של הסרט "למות מאהבה". בתום ההקרנה הוזמנו הצופים ליטול חלק בדיון על הבעיות שמעורר הסרט בקרב הצופה הישראלי ועל השלכותיו המיוחדות לגבי המציאות הישראלי. מבין אלה שחזו בסרט השיתפו בדיון עשרה תלמידים ורק שתי מורות. המורות האחרות סרבו לשוחח בפומבי על חוויותיהן ותגובותיהן. להלן פרטיכל כמעט מלא של הדיון בין המורות לבין התלמידים:

העולם הזה: אין בכחנתנו להתחייס בדיון אל הסרט כאל יצירה קולנועית. נצא מתוך הנחה, שהיא מבוססת למדי, שהסרט אינו אלא העתק של המציאות, והסיפור ש הוא מספר היא פרשה שאירעה במציאות. לאור הנחת-יסוד זו, מוצגת השאלה: לצד מי אתם? לצד המורה והתלמיד הנאבקים על זכותם לאהוב, או לצד ההורים הנלחמים בכל האמצעים שבידיהם כדי למנוע מבנם יחסים, שהם לדעתם מסוכנים?

יוסי פייס (בן 18, תלמיד הכיתה ה')

התלמיד

המורה

במציאות

ריאל רוסייה: אביה, בעלה לשעבר וכריסטיאן. אך חששנו לגרום לויכוחים ולבעיות מיותרות. מה שרצינו להוקיע בסרט זה הוא אי התאמת החוקה לתנאי חיינו ולהתפתחות מנהיגו, את אי-האנושיות שבחוק השופט ניירות יבשים ולא בני-אדם. אנו רוצים לתקן את החוק הון בפיתוי קטינים, שהרשיע אשה בת 32, אשר — כפי שכתב אחד מתלמידיה — היתה בעלת גוף ונשמה של נערה בת 20, בעוד שה"קטין" נראה בחציניו ובהתנהגותו כנבחר בן 25.

מתוך מחשבה על כל אלה העלולים להיית קרבנות של חוקים אבסורדים עשינו את הסרט הזה, וכדי שלא נשמע יותר אנשי האומרים בנסיבות דומות, את אשר אמרו אלה שגרמו למותה של גבריאל רוסייה: אם היה עלינו לעשות זאת שנית, היינו עושים זאת!"

אחרי ששינה שמות ומקומות, נשאר כייס אס צמוד לחלוטין לסיפור המעשה כפי ש-אירע במציאות. זו היתה הסיבה שהמימסד בצרפת, כולל המימסד הקולנועי, שם מיכשולים בדרכו בהסרת הסרט. משרד החינוך

צרפתי כל מי שלא מלאו לו 21 שנה נחשב כקטין. יחסיה של גבריאל עם כריסטיאן הוגדרו על ידי ההורים כפיתוי של קטין. על סמך תביעה זו נעצרה גבריאל פעמיים והושמה במעצר.

ב-11 ביולי 1969 הועמדה גבריאל רוסייה לדין בדלתיים סגורות והואשמה בקיום יחסים עם קטין. היא הורשעה וגדונה ל-12 שנה מאסר על תנאי בתוספת קנס של 500 פרנקים. למחרת עירער התובע הכללי על קלות העונש. כאשר נודע הדבר לגבריאל, היא איבדה את עצמה לדעת בפתחה את ברזי הגז שבדירתה.

את התסריט לזמות מאהבה כתב אכיאס יחד עם עור-דין אלברט גור, מי שהיה סניגורה של גבריאל ועם התסריטאי פיר דומאיה. אמר כיאס: "יכולנו לעשות על הפרשה עצמה. זאת היתה זכור תנו. יכולנו לעשות זאת בקלות, כי לעור-תנו עמדו כל האנשים אשר אהבו את גב-

ראשון בספטמבר 1969, איבדה את עצמה לועת במרסייל שבצרפת, גבריאל רוסייה, מורה בת 32. היה זה סיום טראגי לפרשה, שנודעה בשם "פרשת רוסייה", שהטעירה בשעתו את דעת הקהל בצרפת.

סערת הרוחות שהתעוררה בשעתו היא כאין וכאפס לעמת סערת הרגשות המציפה את צרפת בחודשים האחרונים, למראה סרט של הכמאי הנודע אנדריי כיאס לזמות מאהבה, שהוא שיחזור כמעט מדויק של פרשת רוסייה.

כל צרפת בוכה. כשם שאמריקה נהרה לספור אהבה של אריק סגל, כך הציפו הי צרפתים את אולמות הקולנוע בהם הוצג לזמות מאהבה, אימו להטביע אותם בנהרות של דמעות.

האם בכתה החברה הצרפתית מייסורי מצפון ומרגשות אשמה? התשובה היא חיובית.

גבריאל רוסייה, גרושה ואם לשתי תאיי מות, לימדה ספרות ושפות בבית-ספר תי כון במרסייל. בין התלמידים שנפגשו בי-אורה קבע בדירתה אחרי שעות הלימודים, היה גם כריסטיאן רוסי, נער בן 17, גבה קומה ומגודל זקן, שנראה מבוגר בהרבה מכפי גילו. גבריאל, נראתה כתלמידת תי כון. על רקע המומות הסטודנטים של שנת 1968 התפתחה אהבה בין המורה לתלמיד כיתתה.

הוריו של כריסטיאן היו שניהם מרצים באוניברסיטה, חברי המפלגה הקומוניסטית ובעלי דעות מתקדמות. אבל כאשר הופיעה גבריאל בביתם והודיעה להם כי היא בנס התאהבה זו בזו, וכי הם מבקשים את רשותם להינשא, הגיבו ההורים כווג שמרני ופוריסטאני.

תחילה נקטו בטכסיס הישן: הפרדה. הם ניסו למנוע מכריסטיאן לראות את מורתו, ואפילו במחיר לימודיו. אבל כריסטיאן הצליח לחמוק ולפגוש את המורה נמוכת הי קומה.

כדי להפריד בין השניים היו הוריו של כריסטיאן מוכנים שישלח לטיפול בבית חולים לחולי-נפש ושייכלא במוסד לעבריינים צעירים. כשכל זה לא הועיל, הגישו ההורים תביעה נגד המורה. לפי החוק הי

העולם הזה עורך עימות

בין מורות ותלמידים בישראל:

סים גם בכיוון הפוך, כלומר, בין מורה ממין זכר לבין תלמידה בת 17?

חנה ניימן: אינני מאמינה שבמצאות היה מורה בן 30 מתאבד בגלל אהבה ל"תלמידה שלו. לעצם העניין, אם המורה הוא רוצח, ומפתחת ביניהם אהבה אמיתית, כמו זו שראינו בסרט, אז בהחלט כן!

שמינית בבית הספר התיכון "חשמונאים" ב"בתיים": הגישה של ההורים, כפי שהיא משתקפת בסרט, לשמור על טוהר המידות, אינה מציאותית. הם כלל לא תופסים מה מתרחש סביבם. אין להם כלל מושג מה חושב בנם ואיך הוא מרגיש וזה גם לא איכפת להם. הם רוצים שהילד שלהם יישאר ילד כמה שיותר זמן. זאת הסיבה שהם מפעיר

אלה מול אלה

תלמידי תיכון בתל אביב (למעלה) שהשתתפו בדיון ב"עקבות הצגת הסרט למות מאהבה, מול תלמידי התיכון הצרפתיים, כפי שהם מופיעים בסרט (מימין) כשבמרכז נמצאת מורתם (אנני ג'ירארדו).

אחריות, משום שהיא משתמשת בתלמיד כדי להילחם את מלחמתה שלה בחברה. גם הוריו הם חסרי אחריות, שכן התנהגותם דוחפת לטרגדיה. אומנם בנם הוא קטין, אבל שום התנהגות קיצונית אינה מוצדקת בשום מיקרה.

אבי שיינפלד (בן 16 וחצי, תלמיד הכיתה השביעית בבית הספר "אליאנס"): ה"בעיה אינה אהבה, אלא בעיית חופש ז"ר פרט.

דויד דגני (בן 18, תלמיד הכיתה ה"שמינית בגימנסיה "הרצליה"): אני חושב שהבעיה היא דווקא כן בעייה של אהבה. כששני סוגי צדק נפגשים, הצדק האחד משתלט על הצדק השני. קיימים כאן שני מיני צדק: הצדק של ההורים מצד אחד, מול ה"צדק של זוג האוהבים מצד שני. לדעתי, ה"סרט עושה עחל לצדק של ההורים, בכך

שת רומייה. היחסים כפי שראינו אותם הם יחסים של אהבה כנה ובעלת השפעה...

קריאת ביניים: מאין לך?
שושנה שחורי: מקריאה בעיתונות על הסרדיה בשעה שאירעה הבינוני שזו היתה אהבה עמוקה. זאת היתה מלחמה ממושכת בטחנות רוח. זה המאבק על ה"זכויות לאהבה חופשית.

זאב פלז (בן 18, תלמיד המגמה הספרותית בגימנסיה "הרצליה"): מה שהולך כאן הוא מאבק בין החוק לבין המצפון. זוהי מהדורה גנרלית של אנטיגונה. יש לזכור שמה שהתרחש קרה כשהתחולל בצרפת מרד הסטודנטים. כריסטיאן הוא אדם שמורד בחברה. מה שאירע סביבו משפיע עליו רבות. הפעילות של הסטודנטים אותו זמן משפיעה עליו. אבל הוריו, למרות ה"השקפות הליברליות שלהם, אינם יכולים להבין זאת. מה היתה החברה צריכה לע

פרשת אהבה בין מורה לתלמיד שלה:

מותר או אסור?

שהוא אינו מציג אותו בצורה נאותה. הוא מציג רק את הצדק של האהבה.

אלדד צח (בן 17 וחצי, תלמיד הכיתה השמינית בבית הספר "אורט סינגלובסקי"): אני חושב שההתנהגות של ההורים היתה

שות? היו צריכים לעזוב אותם, לא להגביל אותם, להניח למצב כמו שהוא ולראות אם זה יימשך או יגדע מאליה.

אלון לוריא: אני יכול להבין את ה"תלמיד. הוא מתמרד. הוא מתמרד נגד ה"מיסד ונגד הוריו. לעומת זאת, כל המבוגרים הם חסרי אחריות. המורה היא חסרת

שושנה שחורי (מורה בת 37 מפתח תקווה, בעלת ותק של 16 שנות הוראה): אני רוצה להזכיר לכם שבארץ היתה לנו בשעתו פרשה דומה, עם המורה מרחובות. רק שכאן ההורים של התלמיד לא הפעילו אותם הלחצים כמו ההורים בצרפת. הם התנהגו בצורה אחרת מאשר ההורים בפר

לים סמכות לגבי הבן. לגביהם — האהבה שרוחש הילד למורתו — אין לה כל משמעות. לאור זאת ברור שאי אפשר להסכים עימם.

מאיר מזרנו (בן 18, תלמיד שמינית בגימנסיה "הרצליה" בתל אביב, מוריד בתנור עת הצופים): התנהגות ההורים מוצדקת ב"מאה אחוז. הסרט מציג את הפרשה בצורה קיצונית נגדם. אבל המציאות היא שיש להם עדיין הוכחות לאפוסטרופות על בנם. הוא רק בן 17.

קריאת ביניים: בן כמה אתה?
מאיר מזרנו: 18.
קריאת ביניים: בגלל זה אתה אומר זאת!

מאיר מזרנו: ההורים יודעים טוב י"ר תר מבנם בגיל זה מה טוב בשבילו ומה אינו טוב. בגיל 17 הילד עדיין אינו מספיק בוגר כדי לדעת מה טוב בשבילו. לגבי גיל 17, החוק צודק בכך שהוא מגדיר אותו כ"קטין.

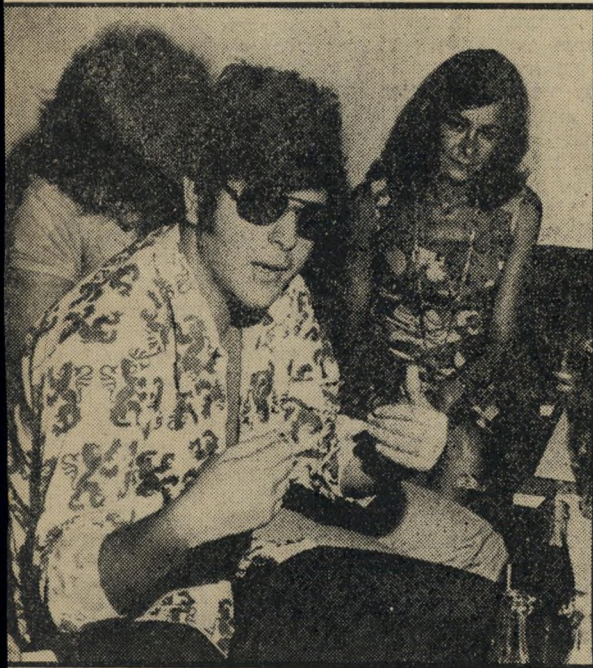
יוסי טידם: הרגשת איזה הבדל בין היותך בן 17 ואיך שאתה היום?

אלון לוריא (בן 17 וחצי, תלמיד ה"כיתה השמינית בגימנסיה "הרצליה"): לדעתי התנהגותם של ההורים ונסיונם למנוע את היחסים בין בנם למורה, היא פעולה מוצדקת בהחלט. הם אומנם נהגו בקיצוניות מופרזת, שהיתה מיותרת, אבל זכותם היא לקבוע...

חנה ניימן (35, ילידת אנגליה, מורה לאנגלית ומהלכת בית ספר לשפות): איני מבונה איך אפשר להצדיק את ההורים? ב"שום אופן לא! הם התנהגו כמו פראים ולא כמו בני אדם!

העולם הזה: כלומר, אינך מוצאת שום פסול ביחסים בין מורה בשנות ה-30 לבין תלמיד שהוא קטין לפי החוק?

חנה ניימן: בהחלט לא!
העולם הזה: האם היית מצדיקה יח

המורה חנה ניימן, בת 35, ילידת אנגליה, המשמשת מורה לאנגלית. חנה נקטה הזדהות מוחלטת עם התלמיד.

המורה שושנה שחורי, מפתח תקווה, בעלת ותק של 16 שנות הוראה, בשעת ה"ויכוח. מימין לשושנה יושבת בתה, עיזית. לימין יושב יוסי טידם.

אמר הג'ימנזיסט: „מורים אינם מלאכים, אני עצמי נתקלתי בפרובוקציה אמורה“

(המשך מעמוד 25)

מיסלצתית. אני לא יכול להאמין שהתנהגות של הורים תהיה כל כך גרועה במציאות. כי האהבה של בנם אל המורה לא היתה אהבה סתמית, אלא אהבה בעלת ערך. והי אהבה בעלת השפעה מוסרית חיובית ולא שלילית, למרות הבדלי הגילים בין המורה לתלמיד. משום כך אני יכול להבין הורים הנלחמים בבנם בזה שהם שולחים אותם לבית-משוג' עים. זה מזעזע.

חנה ניימן: נושא האהבה בין המורה לתלמיד שלה הוא תופעה נפוצה. תלמידים אוהבים בדרך כלל מורים טובים. ומורים טובים אוהבים תמיד את תלמידיהם. אי-אפשר לרשום למקצוע הזה של הוראה בלי אהבה. תמיד צריכה האהבה לרחף מעל מסכת היחסים שנוקמים בין מורים לתלמידים. באנגליה, איפה שיש הפרדה בין בתי ספר לבנים ולבנות, יש אהבה חזקה מאוד בין מורים לתלמידים. מורה טובה נמצאת כמעט תמיד על סף ההתאהבות בתלמידיה. אך לא תמיד מתפתחים היחסים לאהבה אמיתית כמו שקרה כאן. כאן זה היה טבי עי. המורה לימדה אהבה. היא אהבה את כל קבוצת התלמידים שלה ולימדה אותם לאהוב. אם מתוך זה נוצרה האהבה בינה

ואם לא, אז צריך להפסיק אותה... **קריאת ביניים:** זה כמו להגיד ש- אין טעם לחיות מפני שבסוף מתים...

יוסי מילר: בכל מקום שיש אהבה לא צריך לדאג אותה. לא חשוב כמה זמן תימשך אהבה זו ומה יצא בסופה. הבעיה המיוחדת באהבה הזאת, בין המורה והתלמיד, היא שכל העניין יצא מנדר אהבה — זה התפתח למאבק נגד המיסוד. ברור שהתנהגות המיסוד אינה אובייקטיבית, כי הורים אינם יכולים להיות אובייקטיביים לגבי מה שקורה לבנם. כל מי שמייצג ב- פרשה זו את המיסוד אינו אובייקטיבי ו- לכן התנהגותו סתוה.

אלון דורי: כל התנגדות לחופש ה- פרט היא חסרת אחריות. ולא חשוב באיזה גיל הוא הפרט. לכן נראה לי שגם התנהגות המורה היא חסרת אחריות — שכן, באיזה מקום היא הבגילה את החופש של התלמיד שלה. היא כפתה את עצמה עליו. בסרט זה נראה רומנטי, אך כעבור זמן זה היה נעלם באופן טבעי, כל האהבה הי- זאת. אני לא חושב שזאת היתה אהבה רצי- נית. התלמיד הזה נהנה מכך שהוא אוהב של המורה ושכל הכיתה מעריצה אותו בגלל

אירעו בשנים האחרונות בארץ, המזכירים את „פרשת רוסייה“ אני חושב שאלה הם מקרים חריגים ביותר.

אלון דורי: לפי מה שאני רואה אצ- לי בבית-הספר באמת לא יתכן שתתחולל פרשה כזאת. בגיל צעיר, בבית-הספר הי- עממי יש יחסים קרובים בין מורים לתל- מידים. זה נחמד וזה מפתח את האישיות. כאשר קיימים יחסים כאלה עם תלמידים קצת יותר מבוגרים, בגיל בית-הספר הי- תיכון, זה יוצר בהכרח התרגשות. זה לא מוכרח להגיע להמשך רומנטי. אבל ברגע שקיימים אנשים חסרי אחריות, נוצרים מק- רים כאלה. ברור שהחברה, המדכאת כל יוצא-דופן, תדאג גם תופעות כאלה. גם החברה הישראלית, עד כמה שתהיה ליברל- לית, ישאר בא אלמנט של שמרנות ש- יוקיע תופעות כאלה.

שרשנה שחורי: ברור שהבעיה ש- אנו דנים בה היום היא בעייה חריגה. זו אינה תופעה יום-יומית. השאלה שמעוררת הבעיה צריכה להיות: איך מתייחסת החב- רה לתופעות חריגות ואיך היא צריכה להת- ייחס אליהן? אני זוכרת שמורה להתעמלות שלי בירושלים התאהב בתלמידה שלו ו-

הצביעות כאן איזה גדולה כל כך... **מאיר מזרנו:** אינני חושב שצריך לשנות את החוק. אני סבור שהחוק הוא בסדר גמור. זהו חוק טוב. אני בן של מורה ורואה מה הם החיים של מורה, ואיך מורה מתייחס לתלמידיו. מתוך נסיון אני יכול לומר שהחיים של המורה בבית-הספר שונים מאשר בבית. בבית-ספר תיכון מק- סידים על מרחק בין המורים לתלמידים ו- משום כך לא יכול לקרות דבר כזה בארץ. **דויד דגני:** אני דוחק סבור שהתגובה בישראל על פרשה זו תהיה דומה לזה שהיתה בצרפת. אני לא יודע אם יכניסו את התלמיד לבית-משוגעים, אבל השמרנות של החברה היא אותה שמרנות. התגובה של המיסוד היא דומה תמיד, בכל מקום. לא שאני סבור שזה רע. תפקידו של המיסוד הוא להגן על עצמו מפני שבירת החוקים והמוסכמות שלו.

יוסי מילר: לדעתי יכולה פרשה כזו להתרחש בשקט בארץ. הכל תלוי במורה. מורים אינם מלאכים. אני עצמי נתקלתי במקרה של פרובוקציה מצד מורה... **קריאת ביניים:** אבל איך מתפתח בכולנו...

יוסי מילר: כמו שאמרתי הכל תלוי במורה. אי אפשר להכליל את כל המורים. יש מורים שהם ההיפך האחד מהשני. **שרשנה שחורי:** אינני מסכימה עם ה- חבר שטען שהוא בן של מורה. אי אפשר להתייחס לתלמידים רק דרך מחברת הציור- נים. עצם מהות ההוראה קשורה באהבה. אי אפשר לעבור עם ביראדם בלי לאהוב אר- תם, בלי לחשש כל הזמן קומוניקציה אר- תם. ברגע שנוצר איזה מכה משותף בין המורה לתלמיד, נוצרת קירבה גדולה יותר. וכשיש קירבה רוחנית יש גירויים: הער- צה, גם אהבה. אינני מבינה למה זה רגיל שבתנועת הנוער יעריצו הבנות את המד- רים, ובבית-הספר אסור להעריץ את המורה. **קריאת ביניים:** המדריך לא מקבל כסף!

שרשנה שחורי: אבל כולנו מונונים לחיות עם מעצורים. יש לנו ביקורת עצ- מית מורה חייב ליצור קשר עם התלמיד גם מחוץ למסגרת הכיתה, וההוראה היא גירוי פאנוסטטי. כתוצאה מקרבה כזו יכולה להתפתח אהבה. אבל אם יש ביקורת עצמית לא נותנים לה להתפתח.

יכולים גם לקרות מקרים, שיווצר מכה משותף מעבר לגבולות של גיל ומעמד. אם זה טוב או רע? לא אנחנו נשפוט זאת. אלא אלה שמעורבים בזה. **חנה ניימן:** אני רוצה לומר בסיכום, שבהחלט ייתכן שבארץ יקרו מקרים של אהבה אמיתית בין מורה לתלמיד או בין מורה לתלמידה. מה שלא יכול לקרות בי- חברה הישראלית זה מה שקרה למורה רר- סיה ולתלמיד — זה שרופו אותם עד מוות. בישראל יש לדעתי הסתייגות מלינץ. אם נורף ממשו ריח של לינץ, כל החברה הישראלית תסתעף מזה, יותר מהמקרה הי- חריג שהוליד את הלינץ.

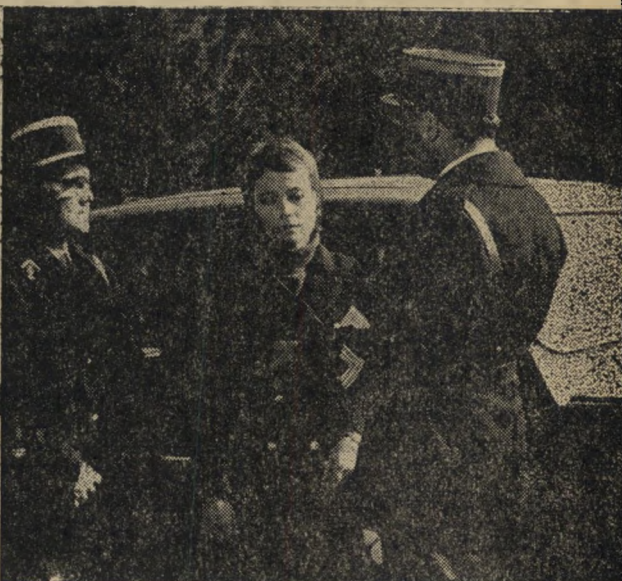
העולם הזה: בואו נסיים בשאלה אח- רת. כיצד הייתם מגיבים לוא הייתם ניצבים במצב דומה? נניח שאירע לכם מקרה דומה, שאתם התלמידים התאהבתם באחת המורות שלכם, או אתן, המורות, התאהבתן באחד מתלמידכן. אתם עומדים מול התנגדות ה- הורים, מול אהבה של החברה. כיצד הייתם נוהגים? האם הייתם נכנעים ומסכי- קים את האהבה, או הייתם נלחמים על זכותכם לאהוב את מי שאתם רוצים ומתי- שאתם רוצים, למרות שיש בכך עבירה על החוק?

מאיר מזרנו: אם זה היה קורה לי כשהייתי בן 17, הייתי מחכה שנה עד ש- ימלאו לי 18, ואז לא היו יותר בעיות. הייתי יוצא מתחום הקסגוריה של קטין.

אלדד צח: אני לא מאמין שדבר כזה היה יכול לקרות לי. אם היה קורה והייתי מתאהב במורה, אני לא מאמין שהורי היו רודפים אותי על כך. אבל אם היה נוצר מצב שבו הייתי צריך להחליט אם לאתר על האהבה או להמשיך בה למרות התנגדות החברה, הייתי ממשיך עד הסוף.

יוסי מילר: שאלה טובה. אני חושב שהייתי נלחם. כשמדכאים אותי כשאני יודע שאני צודק — אני מתנגד. **שרשנה שחורי:** הצעירים תמיד פרי כנים לחלום. זאת הסיבה שפציטיסם צעיר רים לצבאו.

יוסי מילר: אני חושב שההורים שלי היו מגיבים באותה צורה כמו ההורים של התלמיד בסרט, אבל אני הייתי מסתדר את (המשך בעמוד 28)

בחדרת זונות ומעשנות סמים ישבה גברית רוסייה פעמיים בבתי-כלא. בתקופת מאסרה השנייה איבדה גברית את אמונתה בכוחה. כאשר נכשלה בניסיון לשכנע נערה סעם בחיים ללא סמים, בחיים מלאי אהבה.

ככלא

נשא אותה לאשה. אף אחד לא רדף אותו ולא גינה אותו. להיפך, ספרו לו על ה- שכס שהצליח למצוא חתיכה צעירה. אני מכירה הרבה מורים ופרופסורים, שהתחננו עם התלמידות שלהם. בואו נזכור רק איך מדברים בחיבה ובהערצה על דמויות כמו סבלו קאזאלס או סקאסו, שנושאים להם נשים צעירות שהפרש הגילים ביניהם הוא הרבה יותר גדול מאשר בסרט.

מה שמרתיע בעינינו ספציפי זה היא ה- נקודה החינוכית. לא מוכנים לסלוח למורה, משום שהיא מורה. מצפים ממורה שתהיה דמות נערצת, דוגמא חינוכית, ולא בשר- ודם. אנשים לא רוצים להבין שמורה כמו כל אדם אחר היא בשר-ודם...

העולם הזה: את סבורה שאם מדובר בסתם אשה מבוגרת, ולא מורה, לא היתה התנגדות ההורים והחברה גדולה כל כך?

שרשנה שחורי: בהחלט. **אלדד צח:** אני בטוח שפרשה זאת יכולה לקרות גם בארץ. עובדה שזה קרה כבר וקיבל פרסום בעיתונים. אם כאן זה לא נגמר כמו שם, במחנות והתאבדות, זה לא מפני שישראל היא סחות פוריסטאנית. אלא ששם יש יותר צביעות מאשר אצלנו. בישראל זוג כזה אינו צריך להתאבד. החברה נתנה אותם, אבל לא ירדפו אותם בחידוף נפש כזה. אף אחד לא יראה בזה סטייה נוראה אלא מקרה חריג.

אני רוצה להוסיף עוד הערה בקשר לחוק. לפני נשפטת המורה. זאת דוגמא מוחשית כיצד חוק אינו צודק את עצמו. החוק נר- אף לי לא סביר, חוק שאינו פותר בעיות אלא מחמיר אותן. ונגד חוק כזה יש להי- לחם.

חנה ניימן: בצרפת נוצל החוק בצורה סאטירית. אינני מאמינה שבישראל היה להחץ על בני הזוג מגיע למימורים כאלה.

השחקנית הצרפתייה אני גירארדו, המגלמת את דמותה של המורה גברית רוסייה בסרט למות מאהבה, נעצרת על-ידי שוטרים צרפתיים, אחרי שנשעה להתראות עם תלמידה-אהובה הקטין, במקום לסג- היגלו אותו הוריו הזועמים.

למאסר

לבין התלמיד, זה אולי מיקרי, אבל לא קורה כל יום. מדוע שהיא תוותר על זה? הייתי אומרת שאהבה מסוג כזה היא מאוד מוסרית מצד המורה. **דויד דגני:** אני בכל זאת סבור שצו- קים ההורים. ברור שאהבתו של הנער ל- מורה לא היתה יכולה להימשך לאורך זמן. הם פחדו שהוא ייפגע ודאגו לו. אני סבור שיש צדק להתנגד לאהבה בגיל מסוים. ה- יוצא המורה הזה עלול היה להכות את ה- נער מבחינה נפשית מכה, שהיתה משפיעה עליו לאורך כל החיים.

זאב מילר: מה זה משנה מה יהיה גו- רלה של אהבה זו? הם נלחמים על העיקרון של הוכחת אהבה, נגד השקר ונגד הצורך בהסתרה!

חנה ניימן: זהו בדיוק. התלמיד וה- מורה נלחמו למען אהבתם וזה המיוחד ב- פרשה זו. אם רצו, יכולו לעשות הכל ב- סתר ואיש לא היה מגלה זאת, הבעיה של- הם היתה נפתרת. אבל הם שגאו את ה- שקר. הם לא הבינו מדוע בדור הנוכחי צריך להסתיר דבר כמו אהבה.

חיים פלמן (בן 16 וחצי, תלמיד ה- כתה השביעית בבית-ספר „אורט סינגלובס- קי“): ראינו כי למרות שהוריו של התלמיד הם אנשים משכילים, מצבים באוניברסיטה, הרי ברגע שמשו נוגע להם הם משתמשים בביטויים כמו „היא כישפה אותו!“. צריך לבחון מדוע התנגדו ההורים ליחסים של- שם עם המורה. אני סבור כי אין סיבה הגיונית להתנגדות כזאת. לכן נראית לי התנגדות ההורים כתופעה מורוה. זה שה- חוק מתנגד ליחסים כאלה, זו סיבה יבשה וחסרת משמעות. העניין של הגיל באהבה הוא טיפשי. כל אחד מתבגר בגיל שונה.

יוסי מילר: אני נגד הגישה הזאת ש- צריך לבחון אם יש סיכוי לאהבה להימשך

מקום טוב באתצ

"קיבלנו תו של פורטנו, ספר השיפוט למאונן הצעיר
"ירושלים של זה, רבותי חזר הזמנות. ירושלים בתשלומים"
שם תוכניתה החדשה של שלישיית הגשש החיוור — קסיוס קליי
נגד חלפון — ניתן לה, על פי אחד המערכונים שלה, אלא שמאז
ניתן השם, עברו הגששים מתקופת הגישושים אחרי החומר, לתקור
פת השיכלולים והקוסמטיקה בחזרות האחרונות, ולא ברור אם
באמת יישאר המערכון בתוכנית. איך שלא יהיה, מה משנה השם,
העיקר שיכתבו אותו נכון.
ואם בשמות מדובר, ראוי להזכיר את הבמאי, יוסי בנאי, שעזר
לשלושת הבמאים האחרים, שייקה, פולי וגברי, להעמיד את ה-
מערכונים והמזמורים, ואת ניסים אלוני ודן אלמגור, ודן בן-אמון
ויהונתן גפן ויעקב רוטבליט, ועוד כמה כתבים מצחיקים, שעזרו
לשלושת המחברים שייקה, פולי וגברי לכתוב את התוכנית.

גברי, פולי ושייקה ב"קסיוס קליי נגד חלפון"
הפנתר החיוור

איצ'ר

במקום לקטר כמו פנתר — תצחק כמו מלאך בחופשה

מי אמר שבארץ לא כותבים על הבעיות האקטואליות של מיווגי
גלויות? שאין דרמה מקורית? שאין סאטירה אקטואלית?
שטויות במין עגבניות! בירבור של מייבשריביות עייפים. פיסטוטים
של מאזוכיסטים אשכנזים. מבקרים ספרותיים. מבקרים תיאטרליים.
מבקרים מארצות הרחוקה, שצר להם על הנשמה.
ומה, למשל, קנטטה לשווארמה וחכס מיימון וקפסריה בטבריה?
זה לא היה "שיקוף של מציאות ישראלית סיפוטית"?
מה יש? תמיד צריך לבכות, ולהצטער, ולהתחלל מכאב-מעיים,
כשמדברים על המציאות הישראלית? אם כבר מוכרחים לבכות, אז
גבירותי ורבותי המגולחים (במנו לגבר), בריא יותר לבכות מצחוק.
כי לפתע, בקיץ האחרון, יצינו לפנינו שלושת הקומדיאנטים ה-
מדופלמים, שייקה, פולי וגברי, הידועים מנישואיהם זה לזה, בשם
הגשש החיוור, תוכנית חדשה. כולה מלאה וגדושה בבעיות-השעה.

הנה, למשל, שיח מלאכים. שלושת הגששים היפהפיים יורדים מן
השמיים ומספרים לנו אילו צרות נוראות ידרו על כנפיהם המיט-
כנות: מלחמה-עננים, מיצעד הפיומונים, לוקש של משכורת מלא
חורים. יש מלאך ספרדי ויש מלאך אשכנזי. לגנ'עדן עולים רק
עולים מארצות-הרחוקה.
ואם המלאכים האלה קצת דומים לפנתרים שחורים ולפנתרים
חזירים — זה איננו דמיון מיקרי בהחלט. אלא שבמקום לקטר
כפנתר, יותר בריא לצחוק כמו מלאך.
והנה דוגמה אחרת: היו שלושה אחים, שמכרו ירקות בשוק
הכרמל והיו מאושרים כל החיים. נכנס להם השגעון לפתוח חנות
ספרים ברחוב דיזנגוף, ועכשיו הם בוכים כל היום:
שייקה: שתי לירות תשעים קילו מזפפונים? דיתם, שחורים
— בחנות דליקטס. פיתה — בסופרמרקט. גבינה מלוחה — בבוסק
הגבניות. חנות סתם אין כאן. הכל בוסקים. עוד לא פתחו פה איזה
בוסק פלאפל? חנות מכולת — בוסק המעזנים. כל סנדלר — מכון
הנעל. חנות לתחתונים — בוסק התחת.
גברי: טוב, אז מה אתה רוצה? זה ככה עכשיו. צריך ללכת
עם הזמן. כל החיים למכור ירקות בשוק הכרמל? צריך להתקדם.
שייקה: אבל דווקא ספרים? דווקא בדזנגוף? אין-על-אבוק?
גברי: לא לקלל מה אמר לנו אבא, עליו השלום, לפני מותו?
שייקה: אמר — אהררר!
אחרי כמה מילים משכנעות על מה שאבא אמר לפני מותו, שצריך
השכלה ושצריך מיקצוע ושצריך תעודה ושצריך לימודים ושצריך
ספרים, מסביר גברי לשייקה שספרים זה גם תענוג:
"אדם נוסע לבית הבראה של הסתדרות — לא יקח איתו שניים,
שלושה, ארבעה, חמישה ספרים? יקח בסך שיקחו אחד לא יכול
להירדם, מה יעשה? יקח כדורים? לא. יקח ספר. לא חשוב מה,
עמיר, תמיר, שמיר, יקרא עמוד, שניים, ומבסוט — ישן!"
וחוץ מזה, יש גם להיסטים.
גברי: אחרי שנתנו בטלוויזיה את אגדת בית פורציים, לא באו
כולם לקנות את הקומפלט? באו, נכון?
שייקה: וולה, נכון! בחודש האחרון הלכו לנו שישה ארנז
בית פורציים.
ואין מוכר ירקן עם נשמה של משורר את הסחורה שלו ברוח
הזמן? הנה פיזמון-דוגמה משוק הספרים, המערכון של דן בן-אמון:
"ספרי ראשונים ספרי אחרונים,
הייתי יד ימינו של טרומפלדורו

אמנות

מיברקים

השמש העולה

עולה ביוקר

עונת הקיץ היא עונת הפסטיבלים: איך
ניתן נוסעת הפעם ליוון, ויגאל בשן
התבקש שוב להופיע בפסטיבל הפופ של
פאלרמו. גם ביסאן יערך פסטיבל-זמר חזר
של חברת 'אמאהה' (לכלרינגינה) וכעשרים
זמרים ישראלים כבר הודיעו שהם מת-
כוונים לנסוע לשם. הצרה היא שכרטיס
לארץ השמש העולה, עולה הרבה, ויש
להניח שיפאן תסתפק בזמר ישראלי אחד
(אחרי שבפסטיבל הראשון מסוג זה ייצגו
את ישראל חדרוה ודורית).

עדינה עזיקרי, שלשם שינוי אינה גר-
סעת ליוון השנה, החליטה להשתתף ב-
פסטיבל שירי התניך, המתקיים השבוע ב-
היכל התרבות. בפסטיבל כמה שמות לא
שיגורתיים בשיבוץ-הפסטיבל בארץ: **מיכל
טל, צמור רעים** (יוצאי מקהלת הרבנות
הצבאית הראשית), **לוליק**, ושלישייה חד-
שה בשם **שלישיית אלינור**. את הפס-
קים העתיקים שהורכבו על מנגינות חד-
שות תלחינה בנות-קול מודרניות בנוסח סך-
רמן: כמה נערות ביהיה יוראורא.

מייק בורשטיין חוגג את יום-הולדתו
בתקליט אריד-נגן חדש ובהופעה, שלדעתו
היא חידוש בשטח הבידור בארץ: הוא מגיש
תוכנית טיפוטית למועדוני-לילה בעולם, כש-
הוא שר, מנחה ימשוחח עם הקהל במועדון
כליף. אפשר לאחל לו "מי יודע כמה" ער-
בים יוצאידון כאלו.

עוד מופע המבטיח להיות שונה: **עקי-
בא נור**, שכתב והלחין את כוכבים בדלי,
מיס לודי המלך, ותירגם שירים של
ג'ורג' מוסטאקי וליאונרד כהן, בחר
לקרוא לתוכנית הכוללת שירים אלו — ה-
בוקר שאחרי. הניהול המוסיקלי בידי **מתי**

בורשטיין, עזיקרי וזבנון בחזרה
יהיה, ואוראו

על כך אין מה להתווכח, / כל חברי מתי-
הלכים קפוצי-שפתיים / ומבטם לארץ מש-
את המחילה.
ואתה, שיצרת מצברפאים זה / משחיר
את האפילה הקודרת ממילא: / אתה ש-
בראת את החטא גופו, / שכחת להוציא
תוחו.
קשה לסעון שבגללך מדברת בשפת-
רמזים. גם המיטסרה אינה עושה זאת.
ומירודע, אם רק הסמכה היא שירדה מ-
מיצעד-הסימונים, או שמא הורידה עימה
בדרך עוד כמה ראשים?

לפני כמה שבועות היתה הסמכה בגללך,
שנכתבה ובוצעה בידי צ'יקו ברוך זה
הולנדה, בראש מיצעד-הסימונים הכרנולי.
היום, איראפשר לשמוע אותה ברדיו, ו-
ספק רב אם אפשר לשמוע אותה בכלל. כי
המיטסרה הוציאה את השיר מן המיצע,
אסרה להשמיעו ברדיו ובטלוויזיה, התרימה
את כל העותקים בחנויות.
הסיבה: לדעת המיטסרה, השיר אינו
אלא מחאה בוטה נגד הנשיא אמיליו מ-
דיצ'י, ונגד שלטונו הצבאי. אומר השיר:
היום, רק אתה אדון-הכל וכל-יכול, /

כספי, שגם כתב כמה מנגינות חדשות,
ולגבינו יהיה זה כלי ספק הבוקר שאחרי
שלישיית לא איכפת להם.

פופ המיטסרה אינה רוקדת סמבה

ברזיל היא ארץ הקרניבל. אבל לא כל
יום פורים, ולא כל סמבה כשרה למיטסרה.

ארוטיקה (מימי הביניים)

לבושה (במגפיים)

שמה "מחברות החשק" כבר פורש ב-
רבים אלף ומאה פעמים.
ואלו מחברות מימי-האבה של גאו-
נים יהודיים מימי-הביניים אשר תוקנו,
פוענחו, נותחו ואומנו לשפה שכל "יליד"
רגיל יבין אותה, בידי הדוקטור דן אל-
מגור. קוראים בהן בזמר, במישחק וב-
שיר גדעון זיגור ואבנר חזקיהו וטוביה
צפיר — אשר לא רק כשרונם גדול, כי
אם מיבטאם בחיר.
ואיזה פלא — גם שחקן מתחיל כמו
דוד סיסון, קיבל השראה מכל אלה. ה-
עלמות יעל שטרן ושלוותיה אהרון, ראי-
שונה מצחיקה ושניה נעימה, וחנה רוט
— אשת-חיל מי ימצא.
התפאורה של אריה בנן מזהירה, ו-
המוסיקה של דניאל שליט מתאימה.
יוסף מילוא מכיר את כל סודות הבימה,
ועקוב אגמון נביא כל הצלחות הקופה.

"ידע הציבור, יישמר ויזכר: מי ש-
לבבו רך ולא יעמוד לו בסיפורי מיז-
מוטים עליונים, שירי זימה ומחשבות
חשק — יישאר וישב בביתו. "מחברות
החשק" — זה לא בשבילו.
מי שנפשו הענוגה סולדת ממראה
סדינים ופרגודים, יצועים ומיטותורים, ו-
אין בו החשק לצחוק מן החשק —
יילך נא לבית-תיאטרון ורטרוארי.
מי שאין בו מיקצת רוח שטות, מח-
שבות-ענבים על אשת-שכנו, מעט מן ה-
ייצר הלו לחסית בתולות ולפתות נזי-
רות — יילך נא לישון, כי יום עמל
מצפה לו למחרת.
אך מי שאוהב טעמו של יין ישן,
רעש חיינות עליונות, בדיחות גסות, קצת
רעות-רוח שאין בה יותר מדי התעמקות
במדע-הרוח, יפיק הנאה וישתעשע ב-
הצגה הזו של תיאטרון "בימות", ש-

חזקיהו וזיגור ב"מחברות החשק"
סודות הבימה והצלחות הקופה

מוסכמות של חוקים יבשים. האהבה היא דבר החוק מכל חוק.
קריאת ביניים: אם זה היה קורה לבת שלך, האם גם היית תומכת בה?
שושנה: נוכחתי שכלל שהחבל ארוך יותר, הקשר חזק יותר!
יוסי טילס: אני לא חושב שהתלמידים בארץ היו מקבלים פרשה כזאת באותה צורה כמו שקיבלו אותה תלמידי הכיתה של כריסטיאן וגבריאלי. אני לא חושב שתלמידי דים בארץ היו יכולים להתחייס לזה בצורה כליך מבוגרת. אם היה קורה דבר כזה בכיתה שלנו, שמורה הייתה מתעסקת עם תלמידי, היו מסתכלים על זה כעל דבר מלוכלך. עדיין קיים בארץ הגיחוך של בן הטיפש-עשרה לכל מה שקשור במין וב-אהבה.

אלון לוריא: לדעתך, התגובה בארץ הייתה תחילה צחוק וליגלוג. אני חושב ש-הרוב היו מתנגדים, אבל בכל אופן, החברה מהכיתה שאני מכיר, לא היו נגררים לשום קיצוניות, לא לכאן ולא לכאן.
שושנה שחורי: לי יש בזמן האחרון רושם שהנוער בארץ מזלזל במיצרך הזה הנקרא אהבה. הגענו למצב של חברה מתירנית בה יחסי מין מוקדמים הם לגיטימיים. הכל הפך ליחסים רובוטיים-טכניים. יש ספי-רים. יש תמונות. אפשר ללמוד הכל בצורה טכנית. פתאום באים שני סרטים כמו סיפור אהבה והסרט הזה ומדגישים את העניין של האהבה. אולי הם יגרמו איזה זעזוע. אולי הם יצליחו לעורר את הרצון שלא לפחד עוד מהמלה הזאת.

אלדר צח: כולם מדברים על זה. מה שקורה זו מעין הורה לתקופה הרומנטית. בכל זאת אני סבור שבארץ היו מקבלים פרשה כזאת כמו של גבריאלי רוסייה בצורה הרבה יותר ליברלית. סוף סוף, בחור בן 17 עומד להתגייס בעוד שנה לצבא. אולי הוא ייהרג. רואים אותו יותר מכובד...

קריאת ביניים: היא הולך להיהרג או שיהנה לפחות לפני המחת?
דויד דגני: אני חושב שכולם טועים בעניין הזה של מתירנות הקיימת כביכול בארץ. החברה מתירנית רק מהשפה ולחוץ. בפנים קיימת עדיין הגישה הישנה. אני יודע שאם אצלנו בכיתה נער או נערה מקיימים יחסי מין, עדיין מסתכלים עליהם כאילו הם עושים משהו לא טבעי. כלומר, בניגוד למה ששורש חושבת, יחסי מין בשמינית הם

(המשך מעמוד 26)
יותר טוב מאשר הוא.
חיים פלמן: אני מאמין שהייתי מת-נהג בדיוק כמו התלמיד בסרט. הייתי הולך עד הסוף ונלחם על זכותי לאהוב את מי שאני רוצה ומתי שאני רוצה.

דויד דגני: הייתי עושה דבר הרבה יותר פשוט. הייתי מנסה לשכנע את ההורים שלי שאני צודק. אם לא הייתי מצליח, הייתי מעמיד פנים שאני נכנע להם, וממשיך לאהוב במחתרת!

אלון לוריא: המלחמה הטובה ביותר בצביעות היא הצביעות. כשאין ברירה אחת, יש צורך להעמיד פנים. וזה מה שאני הייתי עושה לוא ניצבתי במצב כזה. אני בטוח שההורים שלי, שהם ליברלים, לא היו נשארים ליברלים כאשר היה קורה לי מיקרה כזה. הייתי מנסה להילחם. אם הייתי נכשל, הייתי נלחם באמצעים אחרים: מעמיד פנים שמחל את הקשר עם המורה וממשיך לאהוב במחתרת.

זאב פלז: אני לא הייתי נלחם בצביעות באמצעות צביעות. הייתי נותן קורס דין ו-חשבון לעצמי. הייתי שואל את עצמי אם האהבה הזו היא הרפתקה זמנית או משהו יציב לאורך זמן. אם הייתי רואה שהמדובר כאן במשהו עמוק לטווח ארוך, הייתי נלחם בכל האמצעים. הייתי מנסה לעורר דעת קהל הייתי פונה לדעות זכויות האדם, אני לא יודע מה. הייתי מפעיל את החברים שלי בבית-הספר...

יוסי טילס: זה לא היה הולך בארץ!
זאב פלז: הייתי גורם לכך שהפרלמנט ידון בבעיה זו. ואם שום דבר לא היה עוזר, הייתי ממתיך בסבלנות עד שאפסיק להיות קטין.

קריאת ביניים: והמורה הייתה מחכה לך עד אז?

חנה ניימן: אינני מעזה להזדהות עם גבריאלי רוסייה. כי אם הייתי במצב שלה והיו רודפים אותי כשם שרדפו אותה, הייתי נשברת הרבה לפניה. לא הייתי מסוגלת לשבת ככלא למען האהבה. נדמה לי ש-הייתי נשברת הרבה יותר מוקדם ולמרות שזה יזעזע אותי כל כך שהפרשה הזאת הסתיימה במחת, אני חושבת שהייתי עושה אותו דבר.

אולי לא הייתי מתאבדת, אבל הייתי חר-שבת רק על דבר אחד: לנקום. לנקום ב-חברה שלא איפשרה לי לאהוב כפי שאני

גיון קנדי, הנשיא הנערץ והאהוב — נתגלה כבוגד אשר שלח את בן-בריתו אל המוות

(המשך מעמוד 17)

לפיקודו של גנרל ווסטמורלנד האמריקאי, התקפה אמפיבית על שני איים צפון וואס-נאמיים שבמפרץ. "כנראה שהספינות ש-תקפו את ה"מדוקס" חשבו שהיא אניית-לוחית דרום וואס-נאמית". קובע ד"ר רשמי של ממשלת ארצות-הברית (ראה מיסגרת). מימשלו של גיונסון ניצל את ההזדמנות, העלים מהציבור האמריקאי את האמת, טען שה"מדוקס" הותקפה על לא עתל בכפה, ותוך 12 שעות יצאו מפציצים אמריקאים להפציץ את צפון וואס-נאם — כביכול ב-תגובה.

אורה ר ממליצים בפני הנשיא על המדי-ניות, אך למעשה קובעים אותה, כי לרוב נוסה הנשיא לסמוך על מומחיותם ומקורות המידע שלהם. אלה, בראשות האדיאולוג הראשי של תקופת גיונסון, וולטר רוסטוב, קבעו שהפצצת צפון וואס-נאם חייבת להשיג את המטרה הרצויה: "הנשיא הרצוי-מין איננו יותר לוחם גרילה", טען רוסטוב בפני גיונסון. "הוא חייב עתה לשמור על להפציץ את צפון וואס-נאם — כביכול ב-תגובה."

מצד שני ניצבו מומחי הביון, שטענו כי להפצצת וואס-נאם לא תהיה השפעה מש-מעוית על פעילות הוואס-קונג בדרום. טוב, נדחתה דעתם עליידי המומחים, ו-הסעות השנייה בוצעה. גיונסון החליט להפציץ.

ההפצצות הסודיות

עוד זמן רב לפני התירוצ של מפרץ טונקין, ביצעה ארצות-הברית התקפות על ארצות אחרות. ב-1964, נערכו התקפות בתחום לאוס, על נתיבי הסתננות של ה-קומוניסטים. את ההפצצות הסודיות הללו אירגנה סוכנות הביון המרכזית, שהפעילה טייסים אמריקאיים אורחיים במטוסים ללא סימלי חיל-האוויר האמריקאי. מאוחר יותר, הצטרפו להפצצות אלה גם כוחות רשמיים של חיל האוויר והצי האמריקאיים, אולם מועצת הביטחון הלאומית של ארצות-הבר-ית קבעה שאין לפרסם זאת לעם האמ-ריקאי. "במקרה ומטוס גופל, יש לטעון כי הוא היה בטיסת סיור בלבד", נאמר בהור-אה.

הגייסות הסודיות: גם כאשר נכנסו כוחות החי"ר הראשונים האמריקאים למלחמה בוואס-נאם, הורה גיונסון "למנוע פירסום מוקדם בכל האמצעים". והיינו — הוא הירשה לעצמו הסלמה כה משמעותית של המלחמה, כהוספת חי"ר לכוחות ה-תוקפים — בלי לקבל כל אישור על כך.

הסלמה

ועוד הסלמה

ל מיקרא המיסמכים, קשה שלא להתרשם שכך נתקבלו רוב ההודעות הגורליות במלחמת וואס-נאם: בצורה לא מקצועית, תוך התעלמות מחת-דעת, ו-

המגלה

דניאל אלסברג, מראשי מתווי המדיניות האמריק-אית בוואס-נאם, הפך מנץ ליונה, החל טובל נסיית-מצפון על חלקה של אמריקה במל-חמה, זכה להיכנס להיסטוריה של האומה ה-אמריקאית כאשר מסר את הדו"ח הסודי, בו מסופרת כל האמת על המלחמה, לפריסום.

לעיתים אף הוכחות, הפוכות — כשהקו-היחיד המדריך את מקבלי ההחלטות הוא אמונה עקשנית ועיוורת, כי רק הסלמה אחת, ועוד הסלמה אחת, ושוב עוד הסלמה אחת — יביאו לניצחון. בין כל המומחים והחכמים, לא היה אחד שיעצור וישאל: רגע, לאן אנו הולכים? האם לא הגיע הזמן לעצור?

איש לא עצר. הם התקדמו והתקדמו — עמוק יותר ויותר לתוך הבוק, כשהם מס-תבכים ומשקרים, משקרים ומסתבכים. סרטים אחדים שהספיקו להתפרסם, ב-סרם נאסר המשך פירסום הדו"ח:

שערויית

מפרץ טונקין

אוגוסט 1964 תקפו ספינות יש-מר צפון וואס-נאמיות את המשחתת האמריקאית "מדוקס" במימי מפרץ טונקין בחוף צפון וואס-נאם. דוברים של ממשלת ארצות-הברית הכחישו כל ידיעה בדבר פעילות חשאית של ספינות דרום וואס-נאמיות נגד צפון וואס-נאם באותו איזור באותו זמן. האמת: בחצות ליל ה-30 ליולי ביצע כוח ימי דרום וואס-נאמי, שהיה שייך

הערכות

מסולפות במזיד

ל עומת כתבי העיתונות, שחזרו ו-דיווחו כי המלחמה מתקדמת לאחור, שבו דוברים רשמיים וטענו כי הניצחון כבר מעבר לסף. בחשאי, קבע מילס מקנר-טון, עוזרו של מקנאמרה: "המצב בדרום וואס-נאם מידרדר. אם לא יינקטו פעולות נוספות, יצליחו הוואס-קונג להשתלט על חלקים נרחבים של הארץ, ואף להשתלט לבסוף על הממשלה."

פרובוקציות. האמריקאים הכינו תוכניות פרובוקציה, שנועדו לגרום לצפון וואס-נאם לתקוף כוחות אמריקאים, וכך ניסיתו. מאוחר יותר, נתחפסה הטענה כי וואס-נאם הפכה "לאבן-בוחן לכושרה של ארצות-הברית לעזור למדינה ידידה לעמוד בפני תוקפנות קומוניסטית... בכל מקום בעולם."

מטרות

המלחמה

בתחילה, טען גיונסון כי מטרת ה-התערבות בוואס-נאם היא "להבטיח כי דרום וואס-נאם תהיה עצמאית ולא קומו-ניסטית". מאוחר יותר, נתחפסה הטענה כי וואס-נאם הפכה "לאבן-בוחן לכושרה של ארצות-הברית לעזור למדינה ידידה לעמוד בפני תוקפנות קומוניסטית... בכל מקום בעולם."

כעבור שנה, (ב-1965) קבע עוזר שר הביטחון, במיסמך סודי, כי המטרה הפכה עתה "לעצור בעד סין". עם המשך הסתב-כות המלחמה, נקבעה המטרה כדלהלן:
70. — למנוע מפלה משפילה ל-ארצות-הברית. 20. אחוז — למנוע בעד דרום וואס-נאם ליפול בידי סין. 10. אחוז — להרשות לאורחי דרום וואס-נאם לחיות בחופש.
היתה זו דוגמה קלאסית להיגרות ה-אמריקאית לתוך הבוק של וואס-נאם.

תלמידי תיכון בדיון על "למות מאהבה"
זה הכל בלוקו

עדיין דבר נדיר. הייתי רוצה לשאול אר-תר, שושנה, בתור אמא: אם בתך (בתה של שושנה שחורי, עידית, נכחה בפגישה כחש-קיפה) תקיים יחסים מין עם מישהו שאינו חביר שלה, תסכימי?
שושנה שחורי: אדאג לכך שלא תיכ-נס להריון. אם אעשה שמיניות באחרי, זה יעזור לי?
אלון לוריא: אני חושב שאת אומרת כך רק משום שדבר כזה לא פגע בך. אני חושב שאת בעצם זעיר-בורגנית.
דויד דגני: זאת הסעות הגדולה של כולם. החברה הישראלית בכלל אינה מתיר-נית. זה הכל בלוקו. ההורים שלנו הם עדיין טוריאניים כמו הבנים שלהם.

ימימין לשמאל: זאב פלז, אלון לוריא, דויד דגני וחיים פלמן.

במדינה

משמרה

בלי חזייה?
להשליך לכלא!

לכל החתיכות המודרניות, האוהבות לצאת לקולנוע, לבית הקפה, לעבוד או סתם לשכנה ללא חזייה מתחת לחולצה — זהו רות! אתן על הכוונת! לא, לא של הזאבים. של משמרת ישראל. העובדה שאינכן לובות חזייה, הוספת אהבן אוטומטית ל"חשודה" במה? לא חשוב. העיקר חשודה ואם, נוסף לכך, אתן גם בעלות הופעה ביטנית — בכלל ירחם האל על נשמותי כן האבודות.

אינכן מאמינות? צאינה וראינה מה קרה לשרית ישי, שחקנית (הבכחא) צעירה בת 23, כשישבה בקפה אילתי בלי חזייה מתחת לחולצה. אפילו העובדה שהיא בתו של קצין משמרה ירושלמי בכיר, לא הציגה לה אותה מידי החוק חובב החזיות.

מרווחת שרית על הרפתקאותיה:

ישבתי בסביבות שמונה בערב בביתה. קפה דגי הים האדום, בשולחן עם אנשים שאינני מכירה ומעולם לא ראיתי, וחיכיתי לדייגית תושבי אילת, שיבואו לאסוף אותי. לפתע נישב אלי גבר ושאל אותי מהיכן אני.

לא עניתי, כי לא סברתי שזה ענייני. לא חר מכן ראיתי על כתפיו את הדרגות, אולם הוא לא חשב כובע משמרה ותלבוש. תו היתה מרושלת. אמרתי שמתלאביב.

שחקנית ישי
בכי היסטור

הוא אחזני בגסות בזרועי והובילני בגסות אל גיפ משמרה, כשכל האנשים מסביב נועצים בי עיניהם. אין בפי מילים לתאר את הבושה שחשתי. הייתי המומה לגמרי. בקול חנוק שאלתי למה הוא עושה לי זאת. הוא אמר לי ש"אני נאשמת באחזקת סמים". לא יכולתי להוציא הגה מפי. איך הוא מעז להאשים אותי בדבר שלא עשיתי, ו"לא די בזה. אלא שקצין משמרה ותי שוטר שהיה לבוש אורחית הרביצו מכות על ימין ועל שמאל.

הייתי מזועזעת. כל ימי לימודי שהי משמרה תפקידה לעזור לאזרח. והנה אני באה לחפש לאלת ועוצרים אותי באשמה כה חמורה על לא עוול בכפי. פרצתי ב"בכי היסטורי. הקצין התחיל לצרוח עלי ש"ישיב אותי 48 שעות בתא המעצר. אותו קצין, שאחר כך התברר לי כי שמו גאל גולן וכי הוא מפקד משמרת אילת, התנהג בגסות אל העצורים, שרובם היו ילדים צעירים. אני הייתי היסטורית. הייתי דים שלי רצו לשחרר אותי בערבות אך ה"שוטר סירב ואמר: "הבט בעיניה, הן מסירות ממות". עיני לא היו מסוממות, אלא נפתחו דות מהבכי והחרדה.

גולן דרש ממני למסור לו את מספר ה"טלפון של הורי, ומסרתי לו. זה מגוחך. אני בחורה בת 23 ומזמן עברתי את גיל ה"18". הוא הבהיל את אמי ומסר לה שק"רים, ואמר שאני מסתובבת עם חשישני קים ונראית כמו ביטניקית. בסך הכל נעלתי סנדלי כסף, לבשתי מכנסי שורטס וחולצת סריקון שהם מאוד אופנתיים.

חזייה מרוכזת. לגולן בעל עיני הנץ החודרות כליות ולב — או לפחות חולצות — היה הסבר הגיוני ביותר ל"מעצרה של שרית: "על סמך ידיעה מוקדמת — לפיה הגיעו כדורי ל.ס.ד. וחשיש (המשך בעמוד 30)

אל תנדנדי לו. תני לו קצת חופש. הוא זקוק לזה. את חושבת שאם תחזיקי אותו בערבים בבית, הוא לא יוכל לבגוד בך? את טועה! אפשר לבגוד גם ביום. עבודה גדולה ומאומצת, בה ביקשה בת זוגתך עזרה, הולכת ומסתיימת. עשה מאמץ אחרון ועזור לה לגמור אותה. שבוע טוב לא לשינויים.

עלה

21 במרס - 20 באפריל

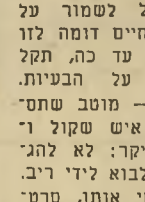
הצעה מפתה תבוא לך ממקור בלתי צפוי. שור. קבל אותה, לא תצטער. לעומת הזכר, הזכרי את, בת שור, מפני זרים הנראים לך במבט ראשון כתמימים: תוכנס אינו כבד. הם רעים וחורשי מזימות. טיול שתיכנסם לסוף השבוע, יתבטל ברגע האחרון. שלא באשמתך, אך אין הדבר אומר כי תשתעממו בזמן הפנוי.

תאותים

21 במאי - 20 ביוני

היזהר מבנות המין החלש, השבוע, תאום. זה מסוכן לבריאות שלך. שב קצת בבית ונוח מפעילות המרו בה. מחכה לך מיבחן רציני. אל דאגה, תעבור אותו, לך, תאור מה, השבוע טוב לך. קניות. המשיכי לשמור על הקשרים הקודמים שלך — זה ישר. תלם לך. שינוי במראה יעזור לך בעתיד.

סרטן

21 ביוני - 20 ביולי

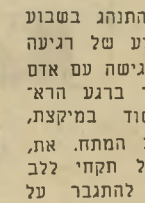
אם תוכל לשמור על מיגרית חיים דומה לזו בה חיות עד כה, תקל במיקצת על הבעיות. אם לא — מוטב שתסמוך על איש שקול ו"נכון. העיקר: לא להגיד דים ולא לבוא לידי ריב. אל תזניחי אותו, טרם נית, טפלי בו במסירות והשגיחי שלא יחסר לו דבר. הוא יקח את זה לתשומת ליבו ויחזיר לך כגמולך בעתיד.

אריה

21 ביולי - 21 באוגוסט

בקרב יחול בך, אריה, שינוי לטובה. זה יעזור לך בעתיד. כמו ב"שבעות האחרונות, ה"בעיה שלך היא חוסר כסף. מוטב שתתחיל לחשוב על העתיד. ע"ש מה מאמץ וגמור את העבודה שהוטלה עליך. זה יעשה רושם טוב על הבוסים שלך — ויש סיכוי סביר שהם יתחשבו במצבך ויקדמוך.

דגים

19 בפברואר - 20 במרס

השתדל להתנהג בשבוע זה כשבוע של רגיעה ומנוחה. פגישה עם אדם הנראה לך ברגע הראשון כחשוד במיקצת, תגביר את המוח. את, בתולה, אל תקחי ללב והשתדלי להתגבר על המשבר הזמני שתקף אותך. נסי לא להתעקש וותרי פה ושם. ש עוד אנשים בסביבתך הרוצים בטובתך. לכן אל תקשי עליהם.

נחלה

22 באוגוסט - 22 בספטמבר

אתה נמצא, כרגיל, על פרשת דרכים. אלא שהפעם לא תוכל לשבת בחיבוק ידיים. היא תדרוש ממך צעד נמרץ. זאת תדרבן אותך לע"שות דברים שישנו את כל חייך. אתה יכול למצוא את עצמך, לפתע, במצב בו לא רצית. בדוק אותו מחדש. אתה עשוי למצוא משהו מפ"ת. לצעירים שביניכם צפויות בעתיד הקרוב הרפתקאות רומנטיות — שלא תהיה להן השפעה רצינית עליכם. מיסמך רשמי עומד ומחכה מעבר לדלת — והוא צופן ידיעה משמחת.

אחרי הרגיעה, באה הסערה. יש אמילו סימן לסכנה בין יום ד' ליום ו'. היזהר!

זהו שבוע של פגישות עם אנשים לא סימפאטיים ומזיקים. אין טעם לקנות דברים יקרים. השמעת חברים לשעבר, תתקנס בך באופן קיצוני ביותר. מוטב שתתחיל לחשוב על חריגה קיצונית מ"עיסוקיך הרגילים. אם אתה אב לילד — תזכר לקצת נחת חשבו. אל תמחרי לי החליט השבוע על הוצאות כספים.

דווקא משום שאת חופשייה בהשקפתך, ובלתי קשורה במעשיך, קל מאוד לתפוס אותך במלכודת או ל"חייב אותך לעשות מה שאינך רוצה. אם אתה מתעסק בחומרים כימיים, היזהר השבוע מ"פעולות מעבדה. לקראת סוף השבוע מצפה לך, בת קשת, הרפתקה ר"מנסית די טוערת. הכל תלוי בתגובתך. אולם אל לך להיבהל מן ה"משבר שיבוא אחריה — הכל יחלוף כאילו לא היה. סכום כסף קטן מחכה מעבר לפינה.

עכשיו הזמן בו אתה יכול ליפול בפה, אם לא תשמור על כל הקשרים שלך ולא תשקול אלף פעמים כל הצעה. השבוע מצפות לך, בת גדי, התנגשויות כספיות, שיגרמו לתחילתו של משבר בחיי משפחתך. אבל אם תפעלי בשכל ובשיקול, תוכלי לעצור את הדרדרותו מצב העניינים. יתכן אפילו שבסופו של חשבון תרוויחי מכל העניין. התוצאות תלויות אך ורק בהתנהגותך ובהגיון הבריאות שלך.

שבוע טוב לאהבה. אבל אל תגזים. במישור המשפחתי: שבוע שיגרתי ללא עליות או ירידות. לעומת זאת יש לך סיכויים סבירים ל"כות, דווקא השבוע, או בתחילת השבוע הבא, בעבודה מעניינת שהכניסה טובה בצידיה. כל זה בתנאי שלא תראה רגישות יתר ותיצור רושם של איש קשוח ו"אחראי. רבים הסיכויים כי בן משפחה יפתיע אתכם בתכונות שלא חלמתם כי הוא מצוייד בהן — וההנאה השבוע תהיה מלאה ושלמה.

לך, דגה, מחכה חש"בוע הפתעה לא נורמלית מצד בעלך או ידיו קרוב אחר שלך. לך, דג, צפויות אכזבה קלה מצד בן מזל אריה, שממנו לא צ"גות לאכזבות. עבודה גדולה אותה התחלת בתחילת השבוע, עומדת להסתיים ויחא תיקצור שבחים רבים ממעבידך. בסוף השבוע כדאי לך להגיש סוף סוף זמן רב. מכתב מעניין בדרך אליך — אך אל תסיק מסקנות ממנו.

דגים

19 בפברואר - 20 במרס

בוטיק העור

UBANDA

הגיי

יחסיפה

וח הנביאים 20

תיקים חגורות

קשוחי עור

חלשיכים

בירושלים

בנין גד

וח ינאי 3

פרסום לי

שטח

SCHAUB LORENZ

מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם!

סוכן בלעדי בישראל
כנורי בע"מ פרץ 4-תא

ברצונך

להתקשר עם

בנק דיסקונט

לאחר שעות

העבודה?

חייג

תל-אביב 54572

ירושלים 532650

חיפה 521285

דיסקונטופון

שרות נוסף של

בנק דיסקונט

חוגי הנוער של תנועת העולם הזה — כוח חדש

את!

ואתה!

צעירים בגיל העשרה

תבוקשים

בעוון: חשיבה עצורה, בטלנות, בל-נות — ובכלל...

אנחנו, צעירים כנ"ל,

מחפשים! ודווקא אתכם.

העולם סוער: בנגלה-דש, סודו, תוריה, ויאט-נאם...

ואצלנו — שטחים, פלסטינים, מפות, הסדרים, פנתרים, ד"בים, מסתורין בליגות (גם ב"לאומית" ו"גם ב"הגנה יהודית"), סמים וזמרים, גיורים וממרים —

השמש זורחת — והתקווה לי-שלום בורחת,

השיטה פורחת — והדמוקרטיה גונחת,

השוחד שחט — והנוער שקט!

ואנחנו, ה"תבוסתנים" וה"לא נחמדים" (כה אמרה גולדה) — איננו רוצים ליי-שון. איכפת לנו מדי, ואנו קוראים גם לך: הצטרף אלינו לפיגשות רעיוניות, שיחות וויכוחים, דיונים פוליטיים — ופעילות. הצטרף אלינו.

גם אם אתה בתנועת-נוער, גם אם את ב"חברה" — הציצו גם אלינו. לא תיפגעו, ובעיקר עתה — כשהחופש הגיע עלינו לטובה.

ניפגש ביום החמישי הקרוב, 1.7.71, בשעה 8.30 בערב, בשלוש ה-ערים הגדולות:

● בירושלים: בעמק המצלבה, על יד המינוח.

● בתל-אביב: בטיילת, על יד מלון "דן".

● בחיפה: בכרמל, בכניסה ל"גן-האם".

להתראות —

גליה ורונני (י-ם)

אמירה וזאב (ת"א)

זהבה ויוסי (חיפה).

● באילת:

ביום ה', 1.7.71, בשעה 20.30, במרכז הקהילתי (מועצת הפועלות), אילת 195, בהשתתפות:

ח"כ אורי אבנרי (יו"ר התנועה)

בסדר-היום:

1) שארם-אלישיך או שלום.

2) הסניף — והתנועה.

חברים, אוהדים וסקרנים — מוזמנים.

במדינה

(המשך מעמוד 29)

לקפה דני הים האדום — פשטנו על בית-הקפה. בכניסה הבחנו בבחור, הזורק אצבע חשיש המיועדת למכירה. הוא נעצר. בקרבת מקום ישבה המתלוננת, עם קבוצת ביטניקים, ליד שולחן אחד. הופעתה היתה מרושלת. נעלה סנדלים, מכנסיה קרועים וחולצה מלוכלכת ללא חזייה. במהומה ש-קמה, הצליחו הביטניקים לברוח, ונותרה רק הצעירה הישראלית.

לאדם שאינו בקי ברזי עולם הפשעים המיסתוריים, היה ההגיון הפשוט אומר שיש לדרוף דווקא אחרי הבורחים, ואילו בתורה שלא ברחו, סביר להניח שאין לה מה להסתיר. אולם זה, כאמור, נכון רק לגבי הדיוטות. למומחיר-פשע נודעים וותיקים כגולן, הגיון משלהם. ממשיך גולן ומספר:

"כאשר הגענו לתחנה, החלה המתלוננת לבכות וטענה: אני בתו של קצין משטרה מירושלים, טלפנתי להורים הביתה, ואכן התברר כי היא בתו של קצין משטרה. ביורתי בסלפון, אם היא ברחת הביתה."

ח"כים מתפרעים. אפשר רק להצט-ער על כך, שלמשטרת אילת עדיין לא הגיעו החדשות המרעישות, שלאורחית בת 23 יש רשות בישראל, לעזוב את בית הוריה באופן חופשי, ושהמילה "לברוח" בהקשר זה לקוחה אולי מלקסיקון ספר החוקים של סעודיה, אך לא של מדינה דמוקרטית. מאידך, קשה קצת לבעוס על שמידע זה לא הגיע עדיין לדרום הרחוק. הכל יודעים כי משטרת ישראל כורעת תחת נטל רישום דו"חות חגיגה ימלחמה גואשת בח"כים סוררים, התוקפים שוטרים בראש חוצות. לכן אפשר להתייחס בהבנה אל רודף ההזיות בדרום הפרוע, שאינו מעודכן דיו.

נכים

נכה מרים

נכים

ב-1956, נפגע אסף לטיף קצב בריססי רימון בכליותיו בשעת אימונים. הוא קיבל דרגת נכות זמנית של 100 אחוז, שהפכה אחר-כך לנכות קבועה של 28 אחוז. בשבוע שעבר, אסף אסף (41) את אשתו, אחד מילדיו, מיורון וכמה שמכות ויצא לשבות בפתח משרדי אגף השיקום של משרד הביטחון. "אני רוצה אפשרות להאכיל את הילדים שלי", הסביר לכל שומעיו.

אין לי כוח. מהשיקום הראשון שסידר לו משרד הביטחון — סדרן בקולנוע — לא הצליח אסף להתקיים. המשכורת היתה 300 ל"י לחודש. משרד הביטחון סידר לו עבר דה אחת, בהסעת ילדים נכים מבתייהם לבית-סיפורם וחזרה, ואף עזר לו בהשגת מכונת פולקסוואגן מיסחדית. אבל המכונת לא מתאימה, טוען אסף. "צריך להרים את הילדים בידיים ולהכניס אותם פנימה. עם הכליות שלי, אינני מסוגל לעשות זאת."

משרד הביטחון מסרב להחליף לאסף את מכונתו. "זו לא המכונת הראשונה ש-קיבל מאיתנו", הגיב דובר בשם אגף ה-שיקום. "מה שקצב רוצה באמת, זה רישון למנוחה. זאת, איננו יכולים לתת לו."

"לא נכון", משיב קצב. "אני רוצה רק מכונת שלתוכה יוכלו הילדים הנכים להיכנס, גם בלי שאצטרך להרים אותם."

כרגע, החיכוך בתיקו. אסף ממשיך לש-בות. חלק מהזמן גם שבתת רעב. העובדים ושבים, כעובדי המחלקה, כבר התרגלו אליה, אינם מבחינים בו עוד.

אסונות

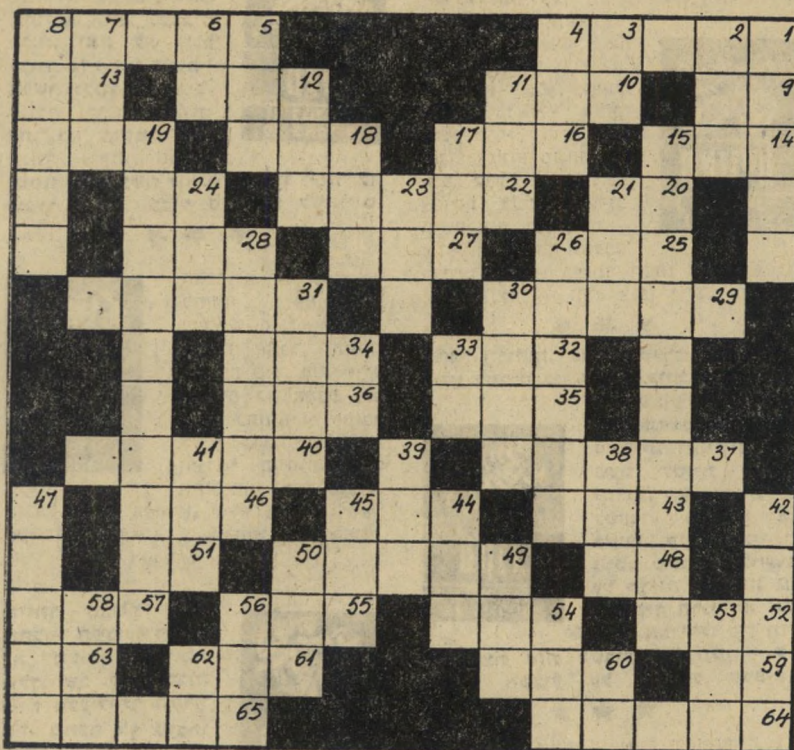
מוות

בקומה ה-14

האסון התרחש במהירות הבזק: חבריו לעבודה של מחמוד אואה, על הפיגום ב-קומה ה-14 של הבית ברחוב אופנהיימר 16, בתל-אביב, ראו כיצד מתמוטט מחמוד לעבר מעקה הקרשים, ששימש גדר-ביטחון, שובר את המעקה וצונח למטה, אל מותו. על נסיבות המקרה סיפר גיגי פרס, אחיו של שרת-התיקשורת ומנכ"ל חברת אדגר, הבונה את הבניין: "אואה עסק בפריקת פיגומים, לפתע, החל הקרש, שאותו הוא פירק, נופל לעברו, בגלל שהוא לא עמד בנקודה הנכונה. אואה, אינסטינקטיבית, זינק לצד השני, עבר את מעקה הביטחון וצנח."

היה זה מקרה טראגי בלתי נמנע. מובן (המשך בעמוד 32)

תשבץ העולם הזה 1765

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לתד. 136, תל-אביב, ולציין על גבי המעטפה: "תשבץ 1765". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאונך:

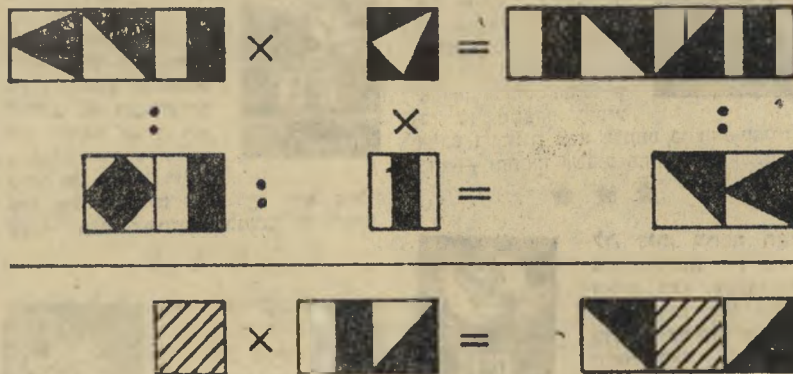
1) חרק טורדני. 2) ממרכיבי השכר ב-ארץ. 3) תופס דגים. 4) עיר. 5) זוג. 6) ענף. 7) שתפקידו להסיח את הדעת. 8) כינוי מליצה וחיבה לעם ישראל. 11) פגם. 12) רועה חמורים. 15) הפסיד את תפקיד מנכ"ל העבודה. 17) שקר. 18) דקל. 19) יהודי הדואג למוסלמים ולנוצרים בתוקף תפקידו. 21) תחושה. 23) בצוואר העוף. 24) מטע גפנים. 26) שליטה המושחתת של קובה שהודח על ידי פידל קאסטרו. 28) ספורט שהושחת בארץ. 30) חסר-דם (ביטוי לועזי). 31) סתום. 33) צונן. 34) מונח חשמלי. 38) אחד מחילות צה"ל. 39) עבודה. 41) נוזל לחיטוי. 42) מונח מספורט ה-כדורגל שפירושו לחלוף עם הכדור על פני מישור שחקני יריב. 44) נוגה, זוהר. 45) וניל. 47) קבוצה היוצאת לייצוג. 48) הרב, טבת, כליון. 50) לפני הלילה. 53) מין מס. 54) התרוממו. 56) גידוי. 58) ספן. 60) יצור דמויני. 62) אם הפנינה.

מאוזן:

1) אכסניה. 5) של הכלל. 9) ראשי ה-בות של ראשי תיבות. 10) עצם. 12) חשק ב... 13) חלש, התרפה. 14) צרה ומצוקה (בארמית). 16) אמצע. 18) משקה מפרי התמר. 19) דחוף והשלך: דחה והפל. 20) מקום גבוה. 22) מחזה מוסיקלי. 24) גאות ושא. 25) גוש אדמה. 27) נועם, תיפארת. 28) חובה (כ"ח). 29) היא איסטנבול. 31) אדוננו, מורנו ורבנו. 32) מצץ בפיו. 34) ביטוי שפירושו "אני מתנגד". 35) נהיה כמסמר: היתקשה והתחדד. 36) שורה עור-פית. 37) קפדן (ביטוי לועזי). 40) אפידמיה. 43) רטיבות הגרון. 44) ליל אתמול. 46) שכב עם בנותיו. 48) מנועול פאטנטי. 48) אמצעי ביזור נפוץ. 51) מספיק. 52) אלוף. 54) צנן. 55) נעלם. 57) ספינת המידבר. 58) נהר באפריקה. 60) מעט. 61) גשם קפוא. 63) רטוב. 64) מין מחול. 65) סם מרפא. תערובת מעשה ידי רוקח.

חשבץ 1765

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל ספרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק יש למצוא איזו ספרה מייצג כל סמל של ריבוע.

את התשובות יש לשלוח עליגבי גלויות בלבד לתד. 136, ת"א, ולציין על גבי הגלויה: "חשבץ 1765". הפיתרון צריך להכליל את כל התרגיל במיספרים. המועד האחרון למיטולח הפיתרון — 7.7.1971

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

מתחת לאנטינה

מדוע מפסיקים

את „ברוכים הבאים“?

סערה חדשה צפויה בסלחיות עם הופעתם של מגישי חדשות חדשים: **רב עברון ודניאל פאר**. הראשון היה בעבר קריין ב"קול ישראל" ומבקר רדיו; השני, המכהן כקריין הראשי של הרדיו, מנחה בהצלחה בתוכניתה של **שרי רן**, בכותרת "וב" שוליים". אולם הופעתו הכמעט מיקרית של פאר כמגיש חדשות סלחיות בעבר עוררה בזמנו זעם וקינאה בקרב המגישים הוותיקים שחששו לעורם ככוכבים פופולאריים. עתה, עם קידומם הצפוי של עברון ופאר — חוששים מסערה גדולה שבעתים.

■ ■ ■

המפיק-במאי אילון (ברוכים הבאים) גוייטין אומר: „הקהל ודאי לא יאמין, אבל, ברוכים הבאים“ יוצאת לחופשה ביולי לא בגלל פרשת אורי זוהר. גוייטין פשוט עוסק בהכנות לשידור קונצרט מהפסטיבל הישראלי 71. בהתחלה הוא היה עוסק בהכנות לשידור קונצרט אחר בהשתתפות התיאטרון הפילהרמוני, אולם התוכנית נפלה בגלל הדרושים הכספיים המופרזים של התזמורת הלאומית. בינתיים מבנים גוייטין את תוכניתו „השעה השלישית“ במקום **אביטל מוסנזון**, היוצא לשתלמות ארוכה בחו"ל. בתוכנית ה"קרובה של פולצו", חבורה שכזאת, ו"יתקיים דיון על דור הפלמ"ח. דבר אחד מבטיח גוייטין למעלה מכל ספק: ה"תוכנית „ברוכים הבאים“ אמורה להתי-

טלוויזיה

חובניות

התגליות של

עמק פרי

שתיהן צעירות יפהפיות. אחת בלונדית עם גיטרה ושמה ענת מיכר. השנייה שחור מה, בלי גיטרה, ושמה חנה פיק. הן צמד זמרות חדש, המתגייסות להקמת ה"נחל" גילה אותן השדרן עמק פרי, העושה עכ"שיו קאריירה חדשה של במאי סרטי טל-ויזיה. ענת וחנה תהיינה הכוכבות.

עמק מכין סרט ייצוגי על הסלחיות, ב"אורך של 20 דקות, שיראה איך וכיצד פועלת התחנה הישראלית. הוא רוצה להציג בסרט תחנה צעירה בעלת טמפרמנט ו"המתמזג, בלי לייפות מה שאינו יפה בה מעצמה, אבל הוא מודה שצריך לשם כך חוש הומור מיוחד במינו. צבי גיל, דובר רשות השידור, כתב את התסריט, בו מור צגים האספקטים ההסברתיים והטכניים על פעילותה של הסלחיות. פרי מתרגם את התסריט לסיפור אנושי פשוט באמצעות שתי יעלות-החן.

הזמרות הצעירות מגיעות לבית הסלחיות כדי להופיע בפעם הראשונה על המסך ה"קטן. מצלמים אותן באולפן ובהזדמנות זו מצלמים את כל שלבי ההפקה. אחר-כך יוצאים החוצה. מצלמים נוף ואופי, סיפורי השירים של לורקה, רחל ויהונתן גפן, שה"מוסיקה עבורם חוברת על-ידי ענת הבלוני

ענת וחנה

כך פועלת הסלחיות

דית, משתלבים עם הצגת הסלחיות. בקיצור — סרט אחידה בעיני אנפין. **מוות בסגרית.** אין זה הסרט היחיד שעמק פרי עובד עליו עכשיו. בשלבי עריכה נמצאים גם סרט על סגירה — המושבה החתיקה בגליל החדשה. דויד בן-גוריון היה חלק בלתי נפרד מהסרט, למרות ש"ותיקי סגירה אינם מתלהבים ממנו: „הוא היה אצלנו בסך הכל זמן קצר מאוד.“ וקני המושבה אינם מגלמים בדיוק את התרומית של ראשוני ארץ-ישראל, כפי שהיא מוכרת מהספרים ומבית-הספר.

הזקנים מהגליל הסיחו בפני עמק מטר של תלונות על מריגורלם. רק לפני חשע שנים חיברו אותם לרשת החשמל. ההרג"ש הכלילית היא של כישלון וניכור. ה"תחושה של פרי היתה שזוהו מקום מת. נותרה רק בעייה אחת — איך ממחשים זאת על המסך בצורה חיה? הפיתרון נמצא במהרה. אחד הישישים מהסובוטניקים (נוצי"ר) שומרי שבת שהתגייסו, סיפר על "כיש" לון חייו. בין השאר אמר שהוא מתגעגע לאמו. „הצענו לו לכתוב עימנו ולהשתטח על קבר אמו.“ הזקן הלך ובכה כל הדרך והת"כוסף לאסוף פרחי בר אדומים צהובים. בבית-הקברות, כשנפל על פניה, היתה הרגשה שפתאום הוקל לו. עין המצלמה

חדש, עם אורי זוהר, בחודש אוגוסט השנה.

■ ■ ■

ב"15 ביולי בשעה 10.30 בבוקר יתקיים שידור סלחיות מיוחד של המיפגן האווירי ביום חיל-האוויר. המפיק יהיה **טוביה סקר** ולא הכתב הצבאי של הסלחיות, **רון כרישי**. בכלל — לכל אחד מאנשי החדשות בסלחיות יש חולשה מסוימת. כלפי יחידה מסוימת. **דן שידור**, למשל, היה מזוהה עם מייסד פאנטומים, **צבי גיל**, דובר רשות השידור ואיש חטיבת "כרמלי" בעבר, רואה את עצמו כנציג חיל-הרגלים. בתרגיל העליוצבתי האחרון ב"צפון, הוצמד גיל ליחידתו של **דובי**, מ"פ צעיר בן 22 מגולני, שתיכנת, במושגים של מחשב, מיבצע בזק של ריתוק, ריכוך וכיבוש יעד בעורף האויב. גיל, שחזר מלא התפעלות מן המיצע, יכול היה רק להצי"סער, שלא אירגן מראש צלם סלחיות צמוד ליחידה. ואילו הסלחיות הקרינה ביוזמתה בעיקר סנקים ומסוסים, שהם הרבה יותר חזותיים מבחינת המדיום.

■ ■ ■

לחופשה ביולי יוצאת גם התוכנית ל"בני הנעורים, שש". במקומה תוקרן ב"ימי ג' הסידרה „דוד קופרפילד“ — סידרה בהמשכים של הבי.בי.סי. במזל טוב, נפסקת סוף סוף גם סידרת „חדווה ושלומיק“. ביום שישי תתחדש במקומה תוכנית הבידור של אולפני הרצליה „ערב טוב“, ובמי ב' במקום השידור ה"חור, תוקרן סידרה חדשה על פי סיפוריו של מופאסן.

גם שישראלים רבים אינם מוכנים להחמיץ מישדרים אלו בעד כל הון שבעולם.

בסך הכל היתה ללמדן הרגשה, שהאינטלי-גנציה הערבית צופה ומעוניינת בסלחיות הישראלית, אולם היא ססוגה בתחושת על-בון, על שלא מציינים סלחיות בערבית ב"שעות נורמאליות ובכמויות גדולות יותר. למדן, כמו כל מנהלי הסלחיות, שכח עובדה יסודית אחת: שהסלחיות קמה ב"ראש וראשונה כדי לשדר לערבים.

תקלות

שר הסעד

האלמוני

שר-הסעד מיכאל חזני רתח מכעס. הפעם לא היו אלה הפנתרים השחורים שהוציאו אותו מכליו, אלא תוכנית הסלחיות מורשה, ששודרה לפני שלושה שבועות ושעסקה ב"פרשת העליה לביריה בתקופת המנדט ה"בריטי.

בין שאר האנשים שרואיינו בתוכנית זו היה גם השר חזני. אולם כאשר הופיע חזני, חובש הכיפה הסרוגה, על המסך הקטן, לא הוצג בשמו. שמו של השר גם לא הוקרן

תגובות

האינטליגנציה הערבית

תוקפת

ערביי מזרח ירושלים מבקשים לשלם רק 25 אחוזים מדמי אגרת הסלחיות, כל עוד משדרת הסלחיות הישראלית רק 25 אחוזים מכלל השידורים בשפה הערבית.

יעקב למדן (36) מפיק זו בעייתך (בומרנג בערבית) הירצה השבוע על הסלחיות ב"בית-אגרון בירושלים, בפני מנהלי בתי-הספר ממזרח העיר. הפתעת חייו היתה מיתקפת השאלות שניתכה עליו: מדוע אין תרגום ערבי לסרטים העלילתיים ולסדרות הזרות המוקרנות בשעות המאוחרות יותר, מדוע חוזרים על סדרות שהוצגו, או שעדיין מוצגות בירדן ובלבנון? מדוע בשידורי ה"חדשות יש יותר מדי תעמולה ופחות מדי תמונות וסרטים? מדוע אין די גיוון ב"תוכניות? מדוע אין ערוץ נפרד לערבית, מדוע הסלחיות הישראלית מפריעה לקלוט את שידורי דמשק וקאהיר ולמה אין סרטי התאבקות בסלחיות?

שידורי ההתאבקות בירדן ובלבנון נחש-בים לפופולאריים מאד בארצות ערב. (ידוע

על המסך, כנהוג במיקרים כאלה. השר ה"פיע כאדם אלמוני, וזה מה שהרגיו אותו. אבל חזני לא היה האיש היחיד שנפגע. כמוהו נפגעו גם אלוף (מיל.) יוסף אביר, מי שהיה מבקר ההסתדרות; והאלוף-מישנה (מיל.) מישאל שחם, שרואיינו באותה תוכנית גם כן כאנשים אלמונים ללא שם ר"תואר.

רשעות של הטכנאים. חקירה ש"נערכה בעקבות התלונות שהגיעו על השע"רוריה, העלתה כי הפעם לא היה מדובר בתקלה טכנית, אלא ברשעות ובחוסר מ"מעט מצד עובדי הסלחיות.

כאשר הושלם הסרט על בירה, הוא הוצ"בר לשידור בצירוף ההערה כי במאי הסרט, אורי זק, יבוא לאולפן במוצאי-שבת, ב"שעת השידור, כדי להקריין בעצמו את ה"שקופיות הנושאות את שמות המרואיינים. זק לא יכול היה להקדים את בואו מכיון שהוא דתי ושומר מצוות.

עשר דקות לפני תחילת השידור הגיע זק לאולפן. אבל צמד הטכנאים שהיו במקום, סרבו לאפשר לו להקריין את השקופיות עם שמות המרואיינים על גבי הסרט המצולם בטענה שלא קיבלו כל הוראה כיצד מוח"לקת ההגשה. תחנוניו של הבמאי לא הוע"לו. רק אחרי שאותר המנהל התורן של אותו ערב, יצחק שמעוני, ניתנה הוראה להרשות לבמאי להקריין שקופיות על סרט. אלא שאותה שעה כבר היה הסרט בהקר"נה. חלק מהכתורות עוד הוכנסו אבל שלא במקומן ולא בזמנן.

בעקבות תלונת השר נערכה התכתבות פנימית ענפה בסלחיות לחקירת התקלה. מחלקת ההגשה התנערה מכל אחריות. אין זה משנה מי אחראי לתקלה; בפעם נוספת הוכח שלעובדי הסלחיות חשובים יותר ה"פריניציפים מאשר קהל המאזינים.

הדריך

● **סרט השבוע** (יום ד', 30/6, 20.35) רובי ג'נטרי — דרמה על אשה המנסה לנקום באהובה שנשא אשה אחרת. משתתפים: ג'נטרי ג'ונס, צרלטון הסטון וקרל מאלדן.

● **הצבעוני השחור** (יום ה', 1/7, 17.30) פרק ראשון: קורנליוס דה ויט נאסר בעון בגידה בנסיון ויליאם. לפני מעצרו הוא מפיק את מיסמכו בידיו של הבוטנאי ה"צעיר קורנליוס ואן ברלה, שהצליח לגדל ולפתח צבעוני שחור. איזאק בוקסטל ה"שכן, המקנא בהצלחתו של ואן ברלה, מרגל אחר פעילותו הפוליטית.

● **תחומי הצליל** (יום ה', 1/7, 20.20) אספקטים אחדים של מוסיקה ישר"אלית חדישה מאת צבי אבני, שובל ארליך ויוסף טל. במאי — יגאל בורשטיין.

● **צעיר גידוד חיות** (יום ו', 2/7, 21.40) קומדיה על ארכיאולוג המנסה לגייס כספים עבור מוזיאון, אך מסתבך בפרשת אהבים. משתתפים: קטרין הפברן וקארי גראנט.

● **שירי מדחמת העולם** (יום ב', 5/7, 20.20) משתתפים: חנה מרון, יהורם גאון, ישראל גוריון והפרברים. הפקה — ישראל פלס.

● **שנים של צל** (יום ג', 6/7, 20.20) סרט תיעודי על חיי האסירים בבית-הסוהר המרכזי ברמלה. מפיק-במאי: יוסי גודארי.

מתוך המחזמר „טייפון“

לפי ה"מקאדו"

ידידו האישי של צעיר

את ההיכרות הראשונה שלי עם עולם הפשע עשיתי בגיל 14, כשגמרתי בית ספר עממי.

עד אז, הייתי תמיד ילד שקט. לא הייתי יוצא הרבה לשכונה לשחק עם הילדים. לכל היותר, עם השכנים שלי על יד הבית. ככה היה עד שגמרתי את העממי, אז, בחופש הגדול, היכרתי חבריה חרשים. אחד מהם משך אותי יום אחד לפניה, ואמר לי שבערב הוא יוצא עם שני חברים לטייל במכונית. לא הבנתי מאיפה יש לי בחור בגילי חברים עם מכוניות. אבל חשבתי שאולי זה קרוב שלו.

הלכתי איתו. הוא הכיר לי שני חברים שלא היכרתי אותם. אחד היה בן 16, והי שני בן 15. הם הסתכלו עלי בולבול.

"אתם עוד ילדים", הם אמרו. התביישתי שהוא אמר לנו ככה, אבל שתקתי. לא אמרתי שום דבר. החלטתי לא להראות להם שאני קטן.

הלכנו קצת ברגל. הגענו למיגרש ששם היו הרבה מכוניות. יעקב, זה היה המבוגר גר יותר, המנהיג, ניגש לכמה מכוניות, ובדק את הדלתות. במכונית אחת הוא מצא חלון פתוח. הוא הכניס את היד פנימה, ומיד הדלת היתה פתוחה.

החבר שלי, שלקח אותי, דחף אותי להיכנס מאחורה, וניכנס אחרי. השניים הגדולים ישבו מקדימה. אחרי כמה נסיונות, המכונית נדלקה, והתחלנו לנסוע. אז עוד לא ידעתי איך הם הדליקו בלי מפתח. מאוחר יותר למדתי שזה היה עם נייר כסף.

ככה התחלתי בפעם הראשונה. אותו יום, פחדתי. כל אדם שהתקרב אלינו, חשבתי שזה בעל הרכב. הנשמה שלי היתה נעצרת בכלל כשהייתי רואה שוטר.

אחרי הפעם ההיא, לא יצאתי עם החבר ההוא חודש. פחדתי שהמשטרה תבוא וי תמצא אותי.

אבל הכי הרבה פחדתי שאבא שלי ידע שאני גנבתי.

אבא שלי איש ישר, מאז שבא ארצה, עבד בעירייה. גם עכשיו הוא ממשיך לעבוד שם. בן-אדם פשוט, צנוע. מסתפק במועט. הוא מסורתי. הביא אותנו ארצה ממצרים כשהיינו בן שנה. גרנו בבית ערוב בדרום צהלה. הוא רשם אותי לבית-הספר תורת משה בשכונת-התקווה. זהו בית-ספר דתי. עד כיתה ח' למדתי שם. אני יודע שלא תאמין, אבל אני הייתי תלמיד מצטיין. אהבתי במיוחד מתמטיקה, וביולוגיה. תניך והיסטוריה פחות, אבל ידעתי שאני צריך ללמוד. לא יודע מדוע. הורי התעניינו בי לימודי, אבל לא יותר מדי. זה היה אצלי דחף פנימי ללמוד. היום, אני מאושר ש' למדתי. אם לא הייתי לומד אז, הרי שהיום היה יושב כאן לפניך אנאלפבת.

שנה
רא
נתפסתי

אחרי חודש נסענו במכונית בפעם ה' שנייה. הפעם כבר לא הייתי מפחד כל כך. שמעתי על חברה אחת בשכונה ש' עושים אותו דבר, וידעתי שאי אפשר למ' צוא אותך כל-כך מהר.

בדרך כלל היינו סוחבים את הרכב ביום שישי בלילה. אבל לפעמים גם באמצע ה' שבוע. ביום שבת בכדורגל על המגרש היינו מספרים על המכוניות שהיינו לוק' חים. אני לא חושב שיש הרכה חברה שלא היו סוחבים מכוניות. שנה יא נתפסתי. ויום אחד זה קרה. לקחנו רכב. תכתוב שבאותה תקופה אני לא הייתי גונב או עושה דברים אחרים. רק הייתי לוקח רכב. נסענו לחוף תל-ברוך. הכל היה בסדר. רק שבדרך חזרה היה מחסום של המשטרה. עוד לפני שידענו מה איתנו הוציאו אותנו ה' שוטרים החוצה מהמכונית והכניסו אותנו לניידת.

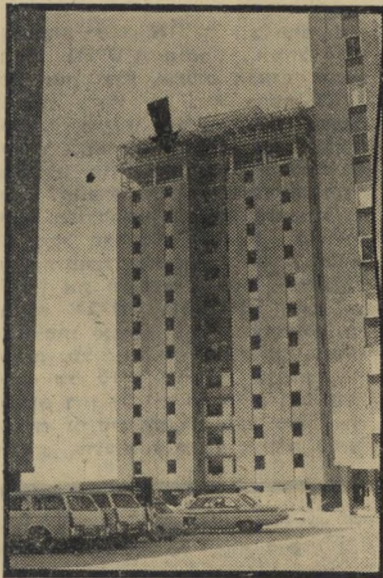
אני לא יודע למה, אבל לא התרגשתי מזה. שנה קודם, הייתי חושב שאני אהיה בניידת של המשטרה, הייתי מת מרוב בושה. עכשיו, ישבתי בשקט.

במדינה

(המשך מעמוד 30)
שמשפחתו תקבל את פיצויי הביטוח, ואנו נדאג לה."

אתה ילד. המיקרה היה יכול דווקא כן להימנע, לוא היה אואד, תושב עזה בן 32, מקשיב לרחשי ליבו. כי יום קודם לכן, התחזה אואד בפני אחיו כי אינו רוצה ללכת למחרת לעבודה: "אני לא יודע למה, אבל יש לי הרגשה לא טובה", אמר. אחיו, העובד יחד עימו, ביטל את חששותיו: "אתה ילד", ליגלג. "יש לך אשה וארבעה ילדים, איך לא תצא לעבודה?"

אואד יצא, וכעבור שתיים נהרג. המשטרה הוזמנה, וכן חוקרי הביטוחות

מקום מותו של אואד
האמנם מוות בלתי נמנע?

של משרד העבודה. הדו"ח שלהם עדיין לא פורסם, אולם אין ספק שנקודה מרכזית בו, תהיה השאלה: מדוע לא מילאה גרר הביטוח את תפקידה — אותה גרר שגר עדה להגן על אואד וחבריו מפני נפילה.

פשעים

אהבה על הסכין

כל שנותיו היה מחמוד אבו סאלם אזרח סוליד, ניהל חיל משפחה תקינים, הצטיין בעבודתו, הגיע לדרגת מנהל החסירות ב' בניין התחנה המרכזית החדשה בתל-אביב, ואף רכש לו מכונית וולקסווגן.

עד שפגש, בעת ביקור מקרי בטול-כרם, בחסניה.

שוד מזויין. חסניה, כושית צעירה ויפהפיה, סיחררה את מחמוד. הוא החל נוסע אליה כל יום, נטש את אשתו ואר' בעת ילדיו ועבר לגור אצלה, ביזבו עליה את כל כספו.

חסניה היתה חרשה בטול-כרם. לפני כן התגוררה בעזה, עברה לטול-כרם לאחר ש' הפידאין הוציאו נגדה פסקדין מוות, ב' חשד של שיתוף-פעולה עם השלטון הישראלי.

תשומת-הלב של מחמוד נשאה חן בעיניה. לאט לאט החל מחמוד מסתבך בחובות, נאלץ למכור את מכוניתו, נחשד גם ב' ביצוע שוד מזויין.

ניקמת-דם. לפני זמן מה נרצחה אחות אשתו של מחמוד. גבר רעול-פנים נכנס לדירה, סגר את שבעת הילדים בחדר שני, ורצח אותה בדקירות סכין. מטרת הרצח, לדברי המשטרה: תכשיטיה של האשה.

המשטרה חשדה במחמוד, גילתה שהוא נעלם. לאחר שלושה שבועות של חיפושים, אותר בגדה, נעצר בפקודת בית-המשפט ב' חדרה 15 יום. משפחתו גורשה מהכפר, וסכני ניקמת-דם מרחפת באווירה.

לפני שעוד הגישה נגדו המשטרה כתב אישום, הוזרזה המשפחה לשכור את עורך-הדין ושיעורו לויט כסניגורו. בני המשפחה, בודדים ונפחדים, נותרו ללא מפרנס, כשכל הקרובים מקוננים פה אחד: "איך משגעת האהבה את הבן-אדם."

**למעלה
מ 70 סניפים
בערים, בדרכים
בחופים
ובירידים**

**אין
כמו
וימפי**

להנאתך

סיגרים אג'יו

סיגרים הולנדיים באיכות מעולה!

**לבחירתך וטעמך
גדים וסוגים שונים
עם או בלי כיה**

יבוא והפצה בלעדית בישראל: מ. בר גר
חיפה, כיכר-ביאט 2, ת.ד. 1967, טל: 68561

המונסה להינתק בכל כוחו אחי הפשע שבהם הוא שקוע מנעוריו

לאחר שהחליט, סיפר הכל. מה שהיה כבר בתיקי המשטרה — ומה שלא היה עדיין. סיפור מרתק, המגלה בצורה לעיתים טרגית, לעיתים משעשעת, את הידרדרותו, צעד אחר צעד, של ילד לתוך עולם הפשע.

השיחה נמשכה, בהפסקות ארוכות, למעלה מחודשיים. כשהסתיימה, קיווה משה שבזה הגיע לסיום פרק בחייו: „או-לי עכשיו אני אוכל להתחיל לחיות חיים חדשים“.

תווי פנים חדים, שזופים. שיער קצר, מקורזל במיקצת. 185 ס"מ גובה. שרירים המנתרים עם כל תנועה. זרועות שעליהן חקוקים, בצירי-קעקע ססגוניים, פרקי-ביוגרפיה שלמים. דיבור שקט, אך פסקני. בתחילה, לא התלהב משה קריב (23) מהרעיון של הראיון. „זה יזיק לי“ טען. „המשטרה שוב פעם תשים עלי עין“.

אחר כך שינה את דעתו. „אם אני אר-אה שכל מה שעשיתי בחיים כתוב בעיתון, זה ירתיע אותי לחזור למה שהייתי“.

מאת משה קריב

„בכלא לימדו אותי איך להיות פורע“

המשפט, ובסוף נשפתי לא על החוקת בית-בושת, אלא על השגת גבול.

ק יצאתי מהמעצר החדש הזה, הלכתי עם חבר לקולנוע ברמת-גן. באמצע הסרט התחילו כמה חברי להתפרע. לא נתנו לנו לראות את הסרט. או השתקתי אותם.

או אתה יודע מה היה? במקום להודות לנו, אז המשטרה עצרה אותנו ופתחו בג' דנו חק על התפרעות במקום ציבורי.

לא עבר זמן רב, ושוב צרות. הייתי על שפת הים ההשתזפת. פתאום באו שוטרים והתחילו לעשות לי בושות על ידי חברה שלי. אמרו שהם רוצים לעשות חיר פוש בבית שלי. נעלבתי על זה שהם באים ככה עלי-סתם ועושים בושות לבן-אדם. אמרתי להם תפאדל, תבואו.

הלכתי איתם. אפילו לא ביקשתי ש-יראו לי אם יש להם צו חיפוש. הרגשתי עצמי בסדר, אז שיבואו, למה לא?

נכנסים הביתה — אני רואה את יעל דהן עם גבר במיטה. הייתי המום. לא ידעתי מה זה. ידעתי שהשוטרים אומנם היו עור-כים תצפית על הבית שלי, אבל הייתי בטוח שאין כלום.

שאלתי אותם — מה הם רוצים ממני? לא אמרו לי כלום. לקחו אותי לנפה, י-האשימו אותי בחיים על רוחי זונה.

השתגעתי מהם. מה פתאום? יעל הכחי-שה גם כן, אבל הם אמרו לי שאם אני נתתי ליעל לעבוד בתוך הבית שלי, בטח שאני לוקח ממנה כסף. כל העדויות היו לטובתי, גם של יעל וגם של האיש שמצאו אותו עם יעל. הוא אמר את האמת, שאותי הוא לא ראה מעולם.

בגניבת רכב ובנהיגה ללא רישיון. קיבלתי שנתיים וחצי שלילה, שלוש שנים מאסר-על-תנאי ו-250 לירות קנס. וחוק מזה עוד שנתיים וחצי פיקוח של קצין מיבחן.

האשימו אותי בהחזקת בית-בושת

ע בירתי לעבוד במאפייה אחרת, אחי-דוד. הייתי שוב מחלק לחם עם נהג. זה היה קוואפריטי. כעבור זמן, התחלתי שוב לחלק לבד.

ואז קרה אקסידנט. לא היו ברקסים ב-מכונית. תפסו אותי שוב, קיבלתי הפעם חצי שנה מאסר בפועל, שוב בתל-מונדה ושנה וחצי שלילה.

הפעם כבר לא עבדתי בכלא. פשוט לא רציתי. ידעתי שזה לא יהיה כמו בפעם שעברה, שאחרי שמונה חודשים קיבלתי שיחרור על התנהגות טובה. ידעתי שהפעם לא אקבל את השליש. הייתי ישן כל היום או משתזף. אז התחלתי לעשן חשיש.

בפעם שעברה הייתי רואה אחרים מעש-נים, ואני לא רציתי. כי אבא שלי היה אומר לי מאז שהייתי ילד קטן, שלא לעשן חשיש, ופחדתי מזה. הפעם, כבר לא פחדתי. מה אני אניד לך, יש בתל-מונדה יותר חשיש משרחוב הירקון. תאמין לי. איך אפשר להבריק חשיש לתל-מונדה? אל תעשה עלי דאווניס, יעני אתה לא יודע. כל אחד יודע שבבוקר אפשר להבטיח בלי בעיות. כמה שאתה רוצה.

ק יצאתי, נדפתי שוב. בנחישות היתה אספה. נאם ראש העיר, מרדכי נמיר. צעקנו קצת, באה משטרה, עצרה אר-תנו, כל אלה שצעקו, האשימו אותנו בהתפרעות ובהפרעת הסדר. במשפט נתנו לי קנס של 350 לירות.

אחרי זה המשכתי להתפרץ. הרבה מקר-מות פרצתי. היה לי מול. לא תפסו אותי. לא יודע למה. על שטויות — תמיד המש-טרה מצאה אותי ודפקה אותי. על דברים רציניים יותר — אף פעם לא.

אז נתן זמן רכשתי במשכנותא דירה ברחוב גאולה בתל-אביב. הייתי גר שם עם בחורה, חברה שלי, יעל דהן. יום אחד המשטרה באה אלי, שאני יודע שהם באים לבית שלי. איפה? בחדר על ידי הבית שלי. החדר הזה בכלל לא היה שייך לי. ה-משטרה באה לשם ומצאה כל מיני סדינים מלוכלכים וקדונונים, והאשקמו אותי בהת-זקת בית-בושת. החזיקו אותי 32 יום עד

עם החבר שהייתי פורץ איתו. הוא ראה מה שמצאתי, והציע לי: בוא, נלך לבלות, כבר יש כסף.

לא הסכמתי. פרצנו לשתי דירות, לא מצאנו כלום. בדידה השלישית מצאנו שער, צמיד ואיזה 80 לירות על השולחן. חזרנו לתל-אביב. התחלקנו לחצי. צוי את הצמיד וארבעים לירות, והוא את השער וארבעים לירות. הוא רצה שחלק גם את הכסף מהמעטפה. לא הסכמתי. הלכתי איתו לדואר, קניתי בול ומעטפה, ולפי הכתובת שבחצר דת-הזות הכנסתי את המעטפה עם כל ה-כסף והארנק. ביקשתי ממישהו שיכתוב את הכתובת. לא רציתי שיהיה את הכתב שלי, ושלחתי. החבר שלי הסתכל עלי כאילו אני משוגע. אז אולי אני משוגע, אבל לא הייתי יכול לקחת לו את המש-כורת. האיש היה פועל פשוט, שעובד חודש שלם בשביל זה. אני יודע שאם החבר שלי היה יותר חזק ממני, הוא היה מכה אותי על זה, אבל הוא פחד.

הבעל בית הווז'וז דפק אותי

נכתי עוד כמה פעמים, ככה איזה 20 פעם. יום אחד הפסקתי. החבר שהייתי הולך איתו בא יום אחד ואמרתי לו שאני לא הולך. מצאתי עבודה במאפיית דגניה בנחלת-יצחק. הוא אמר לי, למה לך? אתה רואה שהולך לנו, לא תופסים אר-תנו. אמרתי לו די, וזהו.

הלכתי למאפייה ועבדתי בתור עוזר של מחלק לחם. זאת אמרתי, אני הייתי מע-מיס לחם וסוחב אותו לחנויות, והוא היה נוהג את המכונית ולוקח את הכסף.

הרחחתי טוב. היה לי איזה 25 לירות ליום. זה היה או הרבה מאוד כסף.

עבדתי חודש ככה. יום אחד נתן לי ה-בוס את הרכב, שאני אלק לחלק לבד. הייתי אז כבר בן 17, אבל נראיתי הרבה יותר. הסכמתי, כי הייתי מרויח ככה הרבה יותר. כמעט 40 לירות ליום. וגם גורא אהבתי את העבודה.

יום אחד, כשיצאתי מהמכונית עלי-יד חנות מכולת, ניגש אלי שוטר וביקש רש-יונות. נכנסתי למכונית כאילו להוציא את השינונות, וברחתי. נסעתי למאפייה וסיפר-תי הכל.

בעל הבית לא אמר כלום. השוטרים באו למאפייה. דיברתי איתו שיגיד שהוא נהג-בכם. הוא לא הסכים. היה וזו וזו. הוא גם לא הסכים להגיד שהוא נתן לי את הרכב. החלטתי לא לדפוק אותו, והודיתי

אני לא יודע למה, אבל בבית-המשפט לנוער נתנו לי עונש רציני. שנה אחת מאסר בכלא תל-מונדה, שזה הכלא לעבריי-נים צעירים, וחמש שנים שלילה מקבלת רישיון.

ה גשתי ערעור, והורידו לי שנתיים מהשלילה. בתל-מונדה פגשתי הרבה חב-רים מהשכונה. כאלו שבכלל לא ידעתי ש-הם פושעים.

לי היה מזל. לקחו אותי לעבודה בתור בנאי לכלא נווה-הירצה, של הבחורות. נתנו לנו לבנות תאי צינוק לבחורות. היה שם כף. הבחורות היו כל הזמן קוראות לנו לגשת. אבל אפילו זה שרק ראינו בחורות, זה היה טוב מאוד. נהנינו. כשהיו מביאים אותנו בשביל כל מיני דברים בחורה לתל-מונדה, אז כולם הסתכלו עלינו בקינאה. הם חשבו שאנחנו יכולים לעשות מה שאנחנו רוצים עם הבחורות.

השנה עברה מהר. עוד לפני שהשתח-רתי, ביקשתי להיפגש עם העובדת הסוצי-אלית. ביקשתי עזרה. הדרכה בלמצוא עבו-דה כשאני אצא.

העובדת דחתה אותי כל פעם, ואמרה ש-העניין שלי בטיפול. היא אמרה לי שתמצא עבודה בשבילי עד היום של השחרור. ביום של השחרור היא נתנה לי את ה-כתובת של האגודה לטיפול באסיר משוחרר, ברחוב אלנבי בתל-אביב. היא אמרה לי ש-שם יודעים עלי, ושם אלק לשם מייד, יסדרו לי כל מה שאני צריך.

ה לכתי דשם. אף אחד בכלל לא ידע עלי. אמרתי להם שהעובדת הסוציאלית סידרה לי עבודה במשרד שלהם. אמרו לי שלא סידרו שום דבר, אבל יסדרו. עשר פעמים אמרו לי, תבוא בעוד כמה ימים. בסוף הפסקתי ללכת אליהם.

לא היה לי פרנסה. פרצתי עם חבר לי סופרמרקט בהרצליה. זה היה הפעם הרא-שונה שפרצתי. אני לא יודע למה, אבל אחרי הישיבה בתל-מונדה אני כבר הרגשתי כאילו שזה בכלל לא בעייה. שם בכלא לימדו אותי חברה איך לפרוץ. אין מה לעשות בכלא, או מחליפים שיטות איך לפרוץ, ואיפה. לומדים את הטכניקה.

אחרי הסופרמרקט היינו פורצים לכל מיני בתים. אבל רק איפה שגורים אנשים עם הרבה כסף. גם בגלל ששם יש יותר סיכויים למצוא דברים עם ערך, וגם בגלל שלא רצי-תי לעשות נזק לאנשים עניים.

אני לא יכול להסביר למה: פעם, עוד בפעמים הראשונות שהייתי פורץ, ראיתי בדרך לפרוץ פועל הולך לתפס על אוטו-בוס. הוא עולה לאוטובוס והפגל של המכס-ארגן. תיכיתי עד שהאוטובוס נסע, הרמתי את הארנק ופתחתי אותו. היה מעטפה ב-תוכו ובפנים איזה 600 לירות. לי. מה המעטפה ראיתי שזה משכורת, כי היו כל מיני חש-בונות מסיכנסה וקופת-חולים. הייתי שם

המשטרה הותנפה על ינו

א חר כך נודע לי שקצינים התנפלו עליה שתעיד נגדי. היא לא הסכימה. היא אהבה אותי, אז מה פתאום תמסור עדות נגדי?

באותו זמן היא היתה כבר בהריון ממני, אז הם שלחו מכתבים להורים שלה, הזמינו אותם. סיפרו להם שהבת שלהם זונה, אבל זה לא הועיל להם. ישבתי במעצר 32 יום. בינתיים התברר התיק הקורם שלי על ניהול בית-בושת. קיבלתי חצי שנה בפועל. כמה ימים לפני התיק הזה, התנהל התיק שלי על התפרעות בקולנוע. על זה קיבלתי חודשיים ועוד תנאי לחצי שנה.

אחרי כמה ימים, בא לי המשפט על חיים על רוחי זונה. המשפט התנהל במחוזי, אצל אלישע שיינבוים. בפסק-הדין הוא כתב שאנינו מאמין לעדות שלי על התפרעות והרשע אותי על חיים על רוחי זונה. קיבלתי 18 חודשים בפועל. יחד עם החצי שנה ועם החודשיים, — זה היה 26 חודש. השופט קבע שהעונש לא יהיה חופשי (המשך בעמוד 34)

הפעם ישבתי בדמון. גב הפעם עשיתי חיים משוגעים. הייתי עובד באספקה, או האוכל היה מספיק. היינו יוצאים להביא את האספקה מבסיס צבאי רחוק. שלוש פעם מים בשבוע. בותר הימים עבדתי בחצרנות. בדמון היינו מחולקים לשניים: פליליים ו-בטחוניים. לבטחוניים, כל המרגלים יהי מחבלים וערבים, היה יחס טוב. לנו היה יחס גרוע. בחוץ היו כל מיני אנשים ערבים הפגנות למען הבטחוניים. לנו אף אחד לא דאג. הבטחוניים הסתכלו עלינו מגבוה. בינתיים רצתה המשטרה להחרים את ה-בית שלי ברחוב גאולה. כשנודע לי על כך, פניתי ליום-טוב איזידור, מנהל הכלא, וביקשתי חופשה של 48 שעות לסדר את העניין. לא הסכים. אמר שזה מוקדם מדי. בלית ברירה, נתתי יפוי-כוח להורים שלי שימכרו את הדירה בשבילי. הם מכרו מהר, אבל הפסדתי על זה הרבה כסף. כמ-3,000 לירות. נשאר לי רק 4,500 לירות. בעל-הבית לקח שלישי, ונשארתי עם 3,000 לירות.

אחרי חודש וחצי נתנו לי את החופשה הראשונה. 48 שעות. שרפתי 1,150 לירות. אחרי שלושה חודשים שוב חופשה של 48 שעות. הלך 550 לירות. שוב חופשה, הלכו 600 לירות. ועד-השיחורורים הורידה לי שליש על התנהגות טובה. היה לי עוד 800 וזה נגמר תוך שבוע. השתחררתי ב-ערב סוכות.

איבדתי את הילד שלי

השכחתי לספר לך, כשהייתי ב-כלא, גם דפקו אותי. סיפרתי לך איך החברה שלי היתה בהריון. נכון. אז היא ילדה בן. באו אלי לבית-הסוהר, שאני אחי תום שאני מוסר את הילד לאימוץ.

לא הסכמתי. שלושה שבועות התרוצצו סביבי, הבטיחו, הפעילו לחצים, איימו ש לא יתנו לי את השליש. כל הקצינים ו-משמר הסעד היו באים כל יום. היינו יושבים בחדר של מנהל בית-הסוהר ולא נתנו לי מנות. בסוף נשברתי, וחתמתי. אז כי שאני השתחררתי, הילד שלי כבר היה אצל אחי, והחברה שלי התחתנה.

עכשיו אני מצטער שחתמתי להם. זה לא פירר להפעיל לחצים על בן-אדם כשי הוא בבית-סוהר. להגיד לו שלא יורידו כן שלישי. זה כמו לאיים על אדם במאסר. זה לא פירר.

הכסף האחרון שהיה לי עם השחרור נגמר מיד. הכתי שוב לאגודה לעזרת האסיר. עוד הפעם אמרו לי לך תחזור, לך ותחזור, עד שנמאס לי מהם. בינתיים מצאו על ידי הצדקה שלי 400 מטר בדים גנובים, בשווי 30,000 לירות. בקושי האמינו לי שלא אני עשיתי את זה, ולא פתחו לי תיק.

כמה זמן אחרי זה, נסעתי עם משה ער-זרי, שחקן כדורגל מבני-יהודה, במכונית שלו מהעבודה. הבולשת עקבה אחרינו, ועשו לנו סימן לעצור. עצרנו. הם ערכו חיפוש במכונית, ומצאו אקדה. אמרתי להם — מאיפה אני יודע? לקחו אותנו למשטרה. רק בגלל זה שהיה איתי עוזרי, שיחררו אותנו בערבות עצמית. הפעילו עלינו לחצים שיתן עדות נגדי על האקדה. אבל הוא בן-אדם ישר וסריב. מה פתאום שיתן עדות נגדי? הלכו לחברה ששם הוא עובד התברר שזה רכב שמשלמים בו שמונה אנשים ויום קודם היו איתו בגדה. לא היתה להם ברירה ושיחררו אותי. התיק ניסגר. אבל אני שואל — למה הפעילו עלינו לחצים שיתן נגדי עדות שקר?

כשיו, כבר הרבה שבועות אני לא עובר אף עבירה. היכרתי אדם אחד, צדוק מגער, שחקן כדורגל, והוא עוזר לי להיות בסדר. הוא מצא לי עבודה בהגנה על דיסקוסים ברחוב המסגר. אני מרוויח שם טוב, ואני כבר לא גונב. מספיק. אני עוד מעט בן 24. כמה זמן אפשר להסתובב כל החיים בתחנות משטרה ובתי כלא? אני רוצה להתחיל בחיים חדשים. אני רק מקווה שלא יסרדו אותי בגלל העבר שלי. מה שהיה היה.

במרחב

לבנון

צ'ה גווארה

הפלסטיני

בין מכריו, בשורות החזית העממית ל-שיחרור פלסטין, הכירוהו סתם כאנטון דאוד. רק מעטים ידעו את פרטי עברו של 'צ'ה גווארה הפלסטיני', שהיה קולוניאלי בצבא הגרילה של פדיל קסטרו. השבוע, כאשר נפטר בבית-חולים בכחית, התפרסם הסיפור ברבים.

פיכות ביטחוניות. דאוד, אחד מ-גדולי המדריכים בנושא מלחמת גרילה של החזית העממית, נטל חלק במהפכה הקובית, לצידם של קאסטרו וצ'ה גווארה. הי-שבועון אל האוף, ביטאונה של החזית ה-עממית, אשר הספידו, פירסם עתה מיסמכים, ש-מסיבות ביטחוניות נשמרו עד כה בסוד.

באחד המיסמכים מעיד הקולונל אלוו סנטה מריה, האחראי על האימונים ברפוב-ליקה הקובית, כי 'הקולונל אנטון דאוד היה מדריך אימונים בבית-הספר למתנדבים של חיילי המהפכה בסניירו ריונרו... הש-תתף בשיחרור קובה, הוטלו עליו תפקידים אחרניים, והוא גילה יכולת למפתח'.

מומחה גרילה. אנטון דאוד נולד ב-שנת 1908 למשפחה ערבית מבית-לחם, אשר היגרה לבוגוטה שבקולומביה. הוא חזר לפלסטין בשנת 1936, נשאר בה עד 1948. אז הצטרף לכוחות הפלסטינאים, השתתף בפיצוץ בניין הסוכנות היהודית בירושלים ב-11 למרץ 1948.

בשנת 1950 עזב את ארצות ערב, שב לבוגוטה. שם פגש את קאסטרו, והיה עם הקבוצה הראשונה שחזרה לקובה. שם הת-מחה במלחמת גרילה.

עם נצחונו של קסטרו, המשיך להילחם. מרכז הפועלים הדומיניקנים מינה את קולו-נל אנטון דאוד כשליח מרכז המהפכה ה-דומיניקנית, וניתנה לו הסמכות 'לשלב את העם בסנטר-דומינגו, ושאר עמי אמריקה הלטינית, במהפכה הדמוקרטית של העם ה-דומיניקני'.

זהות סודית. בשנת 1968 חזר אנטון ללבנון, כשמשטר הצטרפות לאירגונים ה-פלסטינאים. רק בודדים מבין המנהיגים ידעו על זהותו. אחרי שלמד את מצב התנועות הפלסטינאיות במרחב, החליט להצטרף ל-חזית העממית. לאחר דיונים ממושכים עם מפקדי החזית, סיכם איתם להקים בית-ספר ללוחמת גרילה.

אחרי שהקים את בית-הספר, חלה. כותב אל-האזף: 'היה בכוונתו לחזור לשטח יש-ראל כדי להשתתף בפעולה, רצינית מאוד, אך לא היה סיפק בידו'.

• אלוף-מישנה.

אלוף-מישנה דאוד מות — במיטה

סעודיה

שיתוף-פעולה

ישראל-סעודיה

האם קיים שיתוף-פעולה סודי בין ממ-שלות ישראל וסעודיה?

כן, לדברי ביטאון החזית העממית בלבנון, המפרסם להוכחת טענתו את הנקודות ה-באות:

● סעודיה משלמת שמונה מיליון דולר לשנה לישראל, באמצעות חברת ארמקו, כתמורה לשמירת צה"ל על צינורות הנפט ברמה הסורית ולאורך הגבול.

● חייל סורי נפטר בבית-סוהר מעינויים לאחר שירה על סירת דיג ישראלית, ש-שטה בקירבת אל-שייח חמיד.

● אחו הקריקטוריסטים הגדולים של סעודיה נעצר, לאחר שצייר קריקטורה ה-מראה את ארצות-הברית כאשה החולצת שד לחינוך ומניקה אותו, כשהתינוק הוא ישראל. ההסבר הרשמי: ציור שד ערום פוגע במסורת.

משרד החינוך

והדיכו

המישטר במצרים, הנחשב עדיין בעיני-שאר מדינות ערב למהפכני ומתקדם ביותר, קיבל השבוע כונועות פתוחות את 'האח-הגדול והמהולל', פייסל מלך סעודיה, בעת ביקורו שם. עובדה פחותה זו לא הפריעה לאח הגדול והמהולל להמשיך להשליך ל-

בתי-הסוהר את אורחיו החשודים כי-אוהדי המישטר במצרים.

רציפות בחו"ל. כתוצאה ממערכת ה-טיהור נגד הדעות המהפכניות, יושבים כבר בבתי-הסוהר בסעודיה כ-4,000 אסירים פו-ליטיים — רובם סטודנטים, משכילים ו-צעירים. במאבק באוהדי המישטר המצרי, אין המישטר נרתע מלרדוף גם את הסטו-דנטים הסעודיים בחו"ל.

סטודנטים אלה פעילים מאוד, מתנגדים בגלוי למישטר בארצם. במאמציהם למצוא דרך בלום תופעה זו, החליטו השלטונות להחזיר סטודנטים אלה לסעודיה ולהעמידם לדין.

משרד החינוך והתרבות הסעודי שלח לאחרונה חוזר לכל שגריריו בעולם, לפי בקשת משרד הפנים, בו ביקש מן השגריר רשויות להחרים דרכונו של אורח סעודי, אם זה לא יסכים לחזור לארצו לבקשת הממשלה.

הסגרה. בחזר נאמר:

● כל הסטודנטים והסטודנטיות הנדרי-שים לחזור לארץ יקבלו הודעה על כך. זה שסירב — יוחרם דרכונו.

● אם תחרמת הדרכון לא תועיל — תישלל המהישי האזרחות הסעודית.

● במיקרה ששני הצדדים הנ"ל לא יעזרו, על השגרירות לבקש משלטונות איר-תה מדינה להסגיר את האדם המבוקש.

ערי מיקדט. בתגובה על חוזר זה, הסכימו כמה מדינות ערביות — ביניהן עיראק, לוב ודרום תימן — לנקוט ב-צעדים נגדיים, החליטו להעניק אזרחות ל-כל אדם 'אשר ייפגע מן המישטר הריאקי-ציוני בסעודיה'.

בעיית המין לא היתה מהדה בעייה יותר-ההתפוצצות נגרמה כאשר, בתגובה על דברים אלה, כתבה העיתונאית מונה סראג, אף היא ברוז אל-יוסוף:

● פירושם של הדברים שהשמיעה גיהאן הוא, שלא היתה המדינה פותחת מעון ל-תינוקות שנולדו מחוץ לנישואין, והיתה מח-לקת כדורים נגד הריון בבתי-מרקחת, ו-אפשר היה להשיגם כפי שמשגיגים אספרין — כי אז אפשר היה לפתור את הבעיה. לדעה זו יש להתייחס ברצינות — ולא לצאת נגדה במלחמת חרמה.

מילים אלה הוציאו מבקבוקיהם את כל הגיינים של החברה המצרית — ש-במקום לדיון, יצאו למלחמת חרמה. לבד במאלה מכתבי-הזדהות, הוצפו העיתונאים במאות מכתבי ומאמרי התקפה נועזים. קוראים פשוטים ואישי ציבור, משכילים ו-בורים, הסתערו הסורקים של קאהיר כי איש אחד על דברי התועבה.

● זה — היה צפוי, הפנטסטי בפרשה, היו הטענות שהועלו. קשה היה, לשמעם, שלא לחיך מתחת לדמעות:

● 'אנו במצב מלחמה, ואין מקום לכתוב שמועות כאלה כוזבות'. 'כשהעם המצרי מאמץ את כל כוחותיו כדי לשחרר את השטחים הכבושים, האם זה הזמן לערער את רוחם של בנינו בחזית במחשבות מסולפות כאלה?'. 'האם זו התמיכה שניתן, אנחנו בעורף, ללוחמים בחזית — נעודד את נשותיהם, אחיותיהם ובנותיהם להת-פקד'.

סורקים בקאהיר

שא החשוב ביותר בעולם: לא מלחמה ו-שלום במרחב, לא טבח-עם בסאקיסטן — אלא החירות המינית של הפרט.

החינוך המיני במצרים, כבשאר ארצות ערב, כמעט ואינו קיים עדיין. רק לאחרונה החלו רמזי דיונים בעיתונות בנושא זה — בצורה עדינה ולעיתים עקיפה. הסיבה, כפי שכתב קורא בעילום שם בשבועון הלבנוני אל אסטוב אל-ערבי — 'בכדי שלא ניפגע בחברה המסתכלת על זה כעל יותר מאשר דבר קדוש'.

הסערה החלה במכתב למערכת: 'העדר חינוך מיני לנוער הערבי מהדה סיבה עיק-רית למספר הגירושין הגבוה בחברה ה-ערבית. הבחורה הערבית, כתוצאה מהחינוך המשפחתי הכושל בשטח זה, מגיעה לנישור אין כשהיא מצוידת באינפורמציה מסולפת, שהגיעה אליה מידידותיה או מרומנים זר-ים' — כתבה קוראה, בעילום שם כי מוכן, בשבועון המצרי רוז אל-יוסוף.

ברומטר התקרב להתפוצצות כאשר, שבועות מספר לאחר מכן, הכריזה סטודנטית מצרית בשם גיהאן עבדאל-ראזק, בנאום שנשא בכנס בנושא בריאות הנפש, שהתקיים באוניברסיטת קהיר:

● 'אני מסיימה למע מיני לפני הנישור אין רק בגלל בעייה אחת: תינוק בלתי חוקי. לוא בעייה זו היתה נפתרת, כי אז

ב'מים אלה, כאשר הנוער שלנו וחיילינו שומרים על קיומנו, עתידנו וביטחוננו, צריך להודיע שהכל בטל ומבוטל? אף מדינה אינה מוקפת שונאים, שינאה ושיטנה כמו ש-אנחנו. מבחינה פסיכולוגית — זה יספיק לרעה, להרס ולהפקרות ה-נוער'.

ח"כ המערך מרדכי סור-קיס, בנאום תשובתו בכנסת להצעת החוק של אורי אבי-נרי לביטול החוק חקובע כי הומוסקסואליות היא פשע.

אם ייתכן כי למרדכי סורקים — ח"כ המערך, מעמודי התווך של ישראל הזקנה, מהחלוצים שייבשו ביצות וכל זה — האמנם ייתכן כי לסורקים זה ישנם שותפים וידידים בקהי?

עד השבוע היה הרעיון פנטסטי מדי. הי-שבוע, נתגלו שותפים אלה בפומבי. הם אינם שותפיו בחומר של הח"כ הארכאי מכפר-סבא — אלא ברוח. שותפיו לרעיון. ידידיו להשקפת עולם. השבוע, כי אשר הם יצאו במיתקפה ציבורית נועזת בעיתוני מצרים, קשה היה להאמין שהם אינם מצטטים את אחיהם הרוחני מירושלים.

נושא שהמריד את הסורקים של קאהיר ממנוחתם, העלה אותם לשיאי כושר הרטוריקה הנועזת שלהם, היה הנו-

בקרוב יסרט סרט ישראלי חדש באורך מלא, בצבעים ובהשתתפות כוכב בינלאומי אחד לפחות.

הכוכב הוא לא אחר מאשר אסי דיין, בנו של שר הביטחון, אשר אף הפיק את הסרט, בעזרת אולפני ברקייפט-האמפריס, לשעבר גבע. אסי לא רק הפיק וישחק, כי אם גם ישיר ארבעה שירים, שאת מילותיהם כתב — אסי.

הסרט, אותו יביים בועז (שבולז) דודזון, מאנשי הגר לשעבר, הוא סיפור קומי על שני חברים, אשר רכשו בצותא כרטיס מיפעל הפיס, קרעו אותו לחצי, וכל אחד נטל את מחציתו עימו. אלא שאחד משני החברים מת, הכרטיס זוכה כמובן בהגר' לה, וכולם דוהרים למצוא את המחצית האבודה, שהנפטר שכח לצידן את מקום הימצא, או, לפני שנפח את נשמתו.

בכתובת הסיפור השתתף גם ניסים עזיקי, רי, שחקן הבימה — שגם יופיע לצידו של אסי בסרט. אם ימצא החצי האבוד או לאו

המוות משוטט בוונציה

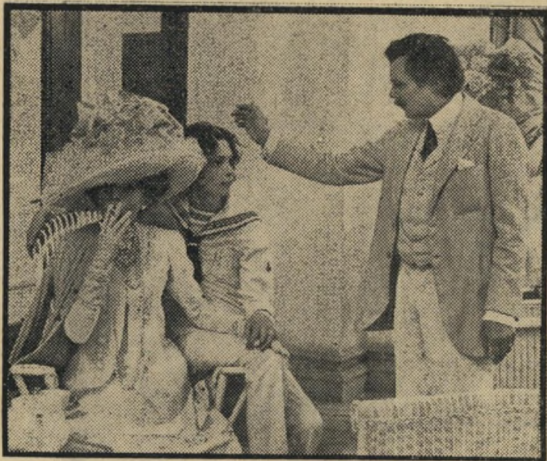

מוות בוונציה (סטודיו, תל-אביב, איטליה) — מלחין מזדקן (במקור של תומס מאן — סופר)

מוניע לוונציה, כדי לנוח אחרי התקפת-לב קשה. הוא נתן קל בנער יפהפה, המתגורר באותו המלון, מתאהב בו, ואם כי אינו מחליף עימו מילה לאורך כל הסרט, אינו מצליח להשתחרר מקסמו של הצעיר, נשאר בעיר למרות שפרצה בה מגיפת הכולירה, ולבסוף, גוסס על חוף הלידו, שעה שהנער טובל במימי הים.

אם תרצו, זהו תיאור אהבה הומוריסטית, במישור הטורח ביותר שלה. מחפשי הסמלים ימצאו עד מהרה פירושים מגוונים יותר: הנער יכול לסמל את היופי ה"מושלם" — ואמנם פניו מזכירים את דמויות אפולו בפסלי רומא העתיקה — ואהבת המלחין אינה אלא זיקתו ה"לוהטת" לאותו יופי מושלם, עליה הוא גם משוחח עם אחד מחבריו, בסצינות המראות את התקופה שקדמה לבואו ל"ונציה". פירוש אחר, שנרמז על-ידי ויסקונטי עצמו, הוא ש"הנער" אינו אלא מלאך-המוות, בו מאהב המלחין בצורה חולנית, ומי שזוכר כי ויסקונטי, ויש אומרים שגם תומס מאן, התכוון בסיפור זה לגוסטאב מאהלר, יכול להבין פירוש זה על נקלה.

ניהול אמנותי גאוני וצילומים מדהימים של פסקואלה דה-סאנטיס, ממחישים באופן מן הכלל את הצחנה

בוגארד, בירן ומנגאנו: הומו?

העולה מן התעלות או את החום הכבד של רוח ה"סירי" קוי. המוסיקה של מאהלר ברקע מביעה את שברון-הלב של ויסקונטי למראה העולם המתמוטט, לא פחות מיסוריו של המלחין הכותב אותה, כביכול, בסרט. בקיצור, זאת המאה ה-19 הגוססת יחד עם ונציה, ומעריצי מאה זו ימצאו כאן פורקן אמיתי לרגשותיהם.

סיפור אהבה לפני ה"סיפור"

שבת של אוהבים (אלנבי, תל-אביב, ארצות-הברית) — זהו בעצם סיפור-אהבה שלפני "סיפור

אהבה", נסיון קודם לעשות סרט על אהבה תמימה וכוה של זוג צעירים, נסיון שנשכח בגלל מהפכת אריך סיגל. פוקי אדמס, גיבורת סרטו של אלן פאקולה (מפיק שהיה לבמאי) היא נערה צעירה, החיה בדמיונות מופלגים עד כדי כך, שאלה מטשטשים לפעמים בעיניה את המציאות. היא אינה יפה, ויודעת זאת היטב. אמה מתה בשעת לידתה, והדבר הותיר בה סימנים עמוקים, והיא זקוקה נואשות למישהו שיאהב אותה. ואמנם, היא מוצאת ב"אוטובוס סטודנט בן גילה.

אלן פאקולה מתאר את היחסים בין הצעירים בעין רגישה, מצליח לשלב בצורה נכונה את ההומור ואהבה המציאות המטורפת של פוקי, עם החלק הסנטימנטלי, וה"סרט מתקבל בדרך-כלל כסיפור רומנטי שובה-לב. צילומיו המופלאים של מילטון קראסנר, מן הצלמים הוותיקים והמעולים של הוליווד מייחדים סרט זה.

אין ספק שחלק גדול מן ההצלחה של הסרט יזקף ל"זכותה של ליוה מינלי (בתם של ג'ודי גארלנד והבמאי

מינלי וברטון: רק 100 ק"מ

וינסנטה מינלי), היוצרת פוקי קצת מטורפת, קצת רגש-נית, קצת מנדנדת וקצת מוזרה — אבל תמיד סימפטית.

אלימות במערב הפרוע

איש החוק (אופיר, תל-אביב, ארצות-הברית) — שריף קשוח

מוניע לעיירה דרומית, ומודיע על כוונתו לעצור את בעל-החיות העשיר במקום, ואת בוקריו, על שהשתוללו בעיירה אחרת, גרמו נזקים לרכוש ואפילו הרגו, בטעות, זקן.

בעל החיות מוכן לפצות את הנפגעים, להסתדר עם משי-פחות ההרוג, ואפילו להעניק משהו לשריף, אבל זה, כאיש חוק אמיתי, מסרב לכל ההצעות. עליו להביא את החשודים בפני כס-המשפט, והוא יעשה זאת. אם הם יצליחו לשחד את השופט, אין זה מעניינו. הוא ימלא את חובתו. זהו הבסיס למערבון זה של מייקל ("הניבל ברוקס") וינר, במאי בריטי שרצה, כנראה, להביא את הנושא האק"טואלי של אלימות מישטרית אל המערב הפרוע. לשם כך הלביש את השריף שלו בשחור, שם בפיו את ההגדרה הבאה לאיש-חוק: "זהו רוצח בשכר, שתפקידו להרוג". לעומת המישור האידאולוגי, שאינו תמיד משכנע, הרי הפועם של בורט לאנקסטר (איש החוק הקשוח), רוברט ריאן (שריף עייף מלחמות) ולי גיי. קוב (בעל החיות) משכנעים בהחלט. קרבות האקדוחים מרתקים, והסרט מסי-

לנקסטר: שוטר הוא רוצח בשכר

פק תמורה מלאה לחובבי פעילות. ודבר אחד הוא מצליח להוכיח מעל לכל ספק: הריגת אדם, אינה הדרך הטובה ביותר להשליט את החוק.

שחקן-מפיק-זמר דיין

— זה יתגלה בסרט, אולם עושי מקומים שאת תמורת הכרטיס, בריבית, הם ירחיחו מן הסרט עצמו.

תדריר

תל-אביב

*** חייל כחול (תל-אביב, ארצות-הברית) — הצבא האמריקאי משמיד ב"שיטתיות אכזרית כפר אינדיאני, בסרט בעל משמעות אקטואלית ברורה. על אף קיצוצי הצנזורה, סיום מסמרי-שער. חובה לראות! *** עז סף ביתן (פאר, ארצות-הברית) — התנגשות בין הורים וילדים ב"אמריקה, מוצגת עד לקיצוניות הפשטנית ביותר, אבל יש בתיאור הנערה, הנוטלת סמים, כדי לזעזע את הצופה האדיש ביותר. מישחק טוב.

*** סיפורי בואטרים פוטר (פריז, אנגליה) — אגדות ילדים קלאסיות של הספרות האנגלית, הפכו לבלט של רק"דני הלהקה המוכותית הבריטית, המחופשים לחיות. התחפושות, הכוריאוגרפיה, והצילום שובים את העין.

*** פרסי (בן-יהודה, אנגליה) — קר"מדיה עליונה על השתלת אבר-מין לצעיר בריטי ביישן. הרבה בדיחות, פיומגים קוני-דסים ברקע. פשטני, אבל מבדר.

*** יומני שר שוטר (גורדון, צרפת) — סרט אלים במיוחד על שוטר הנוטל את החוק לידי, והיוצא לנקום את מות ידידו, שנהרג בקרב אקדוחים עם אנשי העולם התחתון. מישחק משכנע של מישל בוקה, בתפקיד השריף.

ירושלים

*** רסיסי חיים (אורנע, ארצות-הברית) — משכיל אמריקאי אינו מוצא את מקומו בחברה, בסרט המציג ברגישות

רבה כמה מן האספקטים של המציאות ב"ארצות-הברית.

*** תותחי נברון (ירושלים, אנגליה) — למי שלא ראה בזמנו, אחד מ"סרטי ההרפתקאות המרתקים ביותר שנעשו

לפי אליסטר מקלין, עם גריגורי פק, אתונאי קוין ודויד ניבן בכושר מלא.

חיפה

*** נשים אוהבות (פאר, אנגליה)

[illegible]

אגד מגיע לנטועה כל יום אגד מוביל בכל הדרכים

נטועה

ישוב כפרי בגליל המערבי.

על גבול הלבנון. 9 ק"מ

מצומת חירם. נוסד בדצמבר 1966

אגד זקוק למחירים מציאותיים

פנינה רוזנבלום 3 המועמדות הסופיות

בת-

התערובת

ממלכ

מלכת המים

1971

מטעים

העולם הזה

בחסות שעות

TISSOT

השעון הנמכר ביותר בישראל

אל פנים, כדי להשתאות נוכח השילוב המקסים.

שעות הפנאי, פנינה רוזנבלום משחקת כדורגל. כשנותנים לה עבודה ב-

היא נזהרת אמנם להופיע לכל מקום עם צמה אינדיאנית מסביב לראש — עד כדי כך, שזה הפך כבר לסמל המסחרי שלה — אולם כמו בכל המערבונים היטובים, היא לא אינדיאנית אמיתית, אלא בת'תערובת: לאמא יוצאת עיראק ואבא יקה.

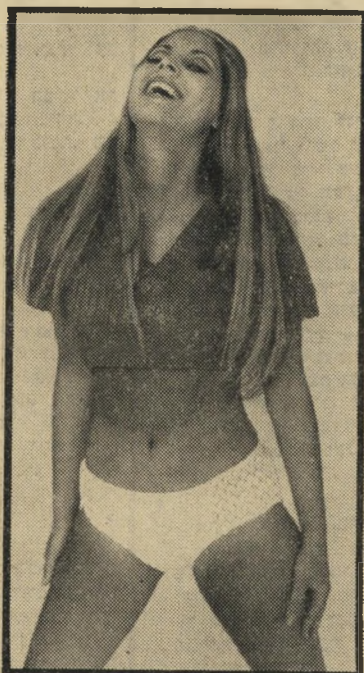
חיזוג גליון

במלוא קיסמו, מציגה פנינה, בת לאבא יקה ואמא יוצאת עיראק, קווית'יופי המאפיינים את שני הגזעים, משולבים בתווית'פניה הי' אקזוטיים, המושכים תשומת'לב מיידי. כאן מאופרת פנינה ע"י חברת, הלנה רובינשטיין.

קשה יותר להתבלט, בין אוסף היפהפיות שיסתובב שם. אבל אם לסמוך על בת' התערובת ממלכ, היא כבר תמצא לעצמה דרך.

נולדה במלכ לפני 17 וחצי שנים, החליטה כבר מגיל צעיר שעולם הזה, המישחק והדוגמנות, הוא עולמה שלה. כשגדלה, החלה פועלת בשיטתיות ויוזמה להשגת המטרה. "כשאני רוצה משהו", היא מגלה, "אני לא מתביישת לעשות הכל כדי להשיג את זה. הלכתי לכל צלמי האופנה. הצעתי את עצמי לכל מי שיכול היה לעזור לי."

גם היא עצמה עזרה לעצמה לא קצת. המראה האינדיאני שיצרה, הצמיד לה סמל מסחרי שהבליט אותה מקהל הפוטנציאליות האלמוני. כשהיא מופיעה למישחק כדורגל בקבוצת הכדורגל לנשים, מילין, היא חמור' שה בכל הציוד — איפור מלא, ריסים מלאכותיים וכל היתר. ברור שכל עיתונאי,

ולא עיתונאי, החווה במישחק, אינו יכול שלא להבחין בה.

פנינה תופסת פוזת ליד הגה קומנזוקר, אשר בו תפ' סה טרמפ לאחרונה בטיול ארוך שערכה לדרום. ל' אחר טיולים בדרכי אבק, וחשיפת שיער לקרני השמש ולגלי היס, מחזירה פנינה את שיער לאיתנו באמצעות תכשירי השיער של בית'חרושת "וולה".

את האבא יקה היא אמנם לא הכירה מ' עולם, כי אדון רוזנבלום עזב את הבית כ' דוגמנות, היא מדגמנות. כשנותנים לה עבודה במישחק, היא משחקת. כשלא נותנים לה,

הכדורגלנית הפורצת

את שערי הזוהר

שפנינה היתה בת 11 חודש — אבל הפנים נשאר. וצריך לראות את הפרצוף הזה פנים היא סתם זוהרת. המועמדת מס' 3 לתחרות מלכת המים

מלכת השכונה

ממלכ, מופי' עה פנינה בתח' רות בבגדיים "גוסקס" (גם בתמונה מימין).

הדיעות ביניים

מאת אורי אבנרי

21-23 ביוני 1971

15 המופלאים שאיכפת להם

השבוע התרגו אפילו אבא אבן — בקול רם, ובאופן בלתי-דיפלומטי. אבן קם להשיב להצעות לסדר-היום של שבע סיעות (גם שלנו), על שואת בנגלה-דש. שבעה נואמים קמו, בזה אחר זה, וגיבו במילים קיצוניות את גירוש המיליונים מפאקיסטאן המזרחית, פנו בלעג מר אל מצפון העולם, הישו את רצח העם הבנגלי עם השואה היהודית. כאשר השיב להם אבא — הוא הביע את השתוממותו על כך שמליאת הכנסת כימעת ריקה — דבר שמאות אלפי צופי-טלוויזיה יכלו לעמוד עליו באותו ערב, בעת שיורד הדין. חברי-הכנסת, שהתלוננו על אדישות העמים ושאלנו המצפון העולמי — לא מצאו לנכון לכבד לפחות דיון כזה בנוכחותם. למען ההיסטוריה, הנה רשימת חברי-הכנסת שנכחו בי אולם כשאבן ביטא את התמרמרותו נוסף על היור (רוון): אורי, אליאב, ברעס, בן-פורת (המערך), כץ, אברמוב, קלינגהופר, ניסים (גח"ל), רפאל, גולד (מפד"ל), שובל, הורוביץ (ע"מ), וילנר (רק"ח), אבנרי (העולם הזה), שוסטק (המרכז החופשי).

15 חברי-כנסת מתוך 120!

עמדתי על אותה תופעה יום לפני כן, בוויכוח הכללי על משרד-התיקשורת. דיברו 10 נואמים, דוברי כל הסיעות. נאמו, הביעו את תביעותיהם, ביטאו את דעתם, תקפו — והלכו הביתה. לקראת הסוף נכחו באולם חמשה-עשר חברי-כנסת. הם לא כללו, כימעת, איש מן הנואמים. פתחתי את דברי בהערה על כך: **אורי אבנרי:** אומרים שבעיית המאה ה-20 היא בעיית חוסר-התיקשורת. נדמה לי שהכנסת עצמה היא דוגמה טובה מאוד לזה. איזו מין תיקשורת יש בכנסת הזאת, באולם הזה, בוויכוח הזה על התיקשורת? שמעתי כמה וכמה נאומים מעניינים, שהייתי רוצה להת-ווכח אתם. הייתי רוצה להתווכח עם חברי-הכנסת שערי על האידיאולוגיה של צווי-הריתוק; עם חברי-הכנסת בן-מאיר על עבודה בשבת של יהודים דתיים; ועם כמה ר' כמה נקודות מעניינות שהעלו נואמים אחרים. אבל פה יש חוסר-תיקשורת. הם נעלמו מן האולם. הם דיברו בעיקר אל הפרוטוקול, ואני יכול עכשיו — אם אני רוצה בכך — להתווכח עם הפרוטוקול.

יום לפני כן עשיתי תעלול.

הכנסת דנה באישור צוים חסמים תעריפי מכס, והנוג' עים למאות אלפי אזרחים. בדרך כלל מצביעים עליהם הח"כים מבלי להבין את תוכנם (ההחלטה האמיתית מת-קבלת בוועדת-הכספים). באחת ההצבעות, השתמשתי בזכותי ודרשתי למנות את הקולות. כך נקבע בפרוטוקול שהצביעו בעד 8 (כולל יו"ר הישי-בה), נגד 3 — ונוכחו 11 בסך-הכל.

ההצעה הורדה

מסדר היום

ישנם כשלוש, שהם נצחונות מוסריים. גם (ואולי בעיקר) בכנסת. זה היה לפני שלושה שבועות, כאשר הוסרה מסדר-היום הצעת-חוק שלנו להתרת יחסים הומו-סכסואליים בין מבוגרים. נוצחנו בהצבעה של 38 נגד 15 — אבל

בעיני הרבים היה זה נצחון מוסרי לסיעתנו, גם בגלל ההרכב האיכותי של המיעוט שתמך בהצעתנו, וגם בגלל תגובת העיתונות והציבור, שגינו כימעת פה-אחד את הרוב.

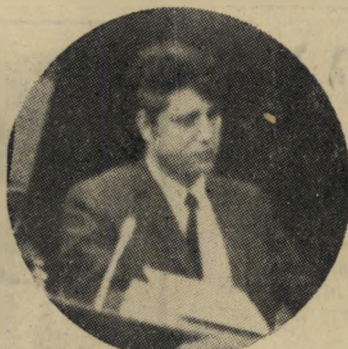
בשבוע שעבר היה לנו „כשלו" דומה. הצעתנו בעניין הפשע המאורגן (ראה עמוד 39) הורדה מסדר-היום — אך בצורה שהפכה את הדבר לנצחון. שר-המשפטים, יעקוב-שמעון שפירא, חייב את הצעתנו ואת דברינו בפירוש ובפה מלא (וזה כשלעצמו דבר מיוחד במינו, כי שפירא אינו אומר לי אפילו שלום מזה שנה, מאז טענתי שעשה „קנוניה" עם הדתיים בעניין „מיהו יהודי").

אחרי שהגדיר את יוזמתנו במילים שצילצלו כמעט כדברי-שבח, סיכם שפירא שהשעה אינה כשרה עדיין לוויכוח בכנסת על נושא זה, מפני שחקירת היועץ המשפטי עדיין נמשכת. הוא הציע להסיר את ההצעה מסדר היום.

קמתי בו במקום והצעתי לדחות פשוט את ההצעה עד אחרי שהיועץ המשפטי יסיים את חקירתו וימסור את חוות-דעתו לממשלה. יש לכך תקדימים. משום-מה לא קיבל שפירא הצעה זו. הוא חזר לדוכן וביקש שוב להסיר את ההצעה, תוך הדגשה מחדש שהגילויים הם רציניים וכבדים.

יושב-ראש הישיבה, שלמה רוזן ממפ"ם, רמז כימעת בגלוי שהוא תומך בהצעתי לדחות את ההצעה ולא להסיר את העניין מסדר-היום. הוא העמיד הצעה זו להצבעה בלתי-רגילה, והיא נפלה ב-23 נגד 16 קולות. בעדנו הצביעו גח"ל, ע"מ, המרכז החופשי, רק"ח ודוב זכין ממפ"ם. נגדה: שאר אנשי הקואליציה, כשעדי אמוראי (המערך) משנה את דעתו באמצע ההצבעה והצטרף באי-רצון לרוב.

ח"כ השבוע

דוד לוי

מכה על הראש

ראשו של חבר-כנסת יכול לשמש למטרות שונות. זאת הוכיח ח"כ דוד לוי. המוני בית ישראל שמעו לראשונה על קיומו של עמית זה ביום השני שעבר, כאשר הודיע כי הותקף על-ידי שוטרים, שהיכוהו על ראשו. הטלחיות, הרדיו, העיתונים — כולם סיפלו בח"כ לוי, והוא השמיע את דברו ברמה.

מיהו ח"כ דוד לוי?

אחרי שאני יושב עימו בכנסת כימעת שנתיים, אני יכול לכתוב עליו אלא עשרים שורות. כי במשך של השנתיים האלה, לא שמעתי מדבר בכנסת אלא פעמיים-שלוש. הוא בבחינת נראה-ולא-שמע. ידוע רק שהיה סגן ראש-עיריית בית-שאן מטעם חרות, לפני פיזור המועצה הכושלת שם. הוא מופיע באולם המליאה לעיתים די קרובות, יושב, מאזין — וזהו. איש אינו יודע בדיוק לשם מה, בעצם, נשלח לתפקיד זה — מלבד הצורך למלא את מיכסת בני-עדות-המזרח מטעם חרות. הוא מזכיר קצת חברי-כנסת מסויים בכנסת הקודמת, ש-הסדרנים קראו לו (מאחורי גבו) „הוגה הדיעות". כי אותו ח"כ היה בא כימעת לכל הישיבות, יושב כשראשו נשען על ידו, כמו הפסל של רוון, מאזין ושותק. הסדרנים פיקפקו, משום-מה, בטיב מחשבותיו.

מה קרה שם, בחוק?

כשבאתי לכנסת, שעה קלה לפני כן, ראיתי כתריסר בני משפחה אחת פרוסים לרוחב הכביש הכפול לפני הכנסת, וחוסמים כל אפשרות של גישה למכוניות. הילדים שכבו על הכביש על שמיות, והיתה גם געגלת-ילדים, עם תינוק, שמילאה פריצה בין שני ילדים. ניגשתי לברר מה העניין, והסתבר שזוהי משפחה שדירתה נהרסה תמורת פיצוי כלשהו, אחרי שעזבה את בית-שאן.

לוי ניגש, כנראה, זמן קצר לאחר מכן, אחרי שהועקה המיטרה לסלס את המשפחה מן הכביש. האשה בחבורה שפכה נפט על עצמה, על ילדיה ועל שוטרים, ויתכן שאלה חששו שהיא תשרוף את כולם. לפי גירסת לוי, הרביץ לו שוטר, והוא הורד בכוח מ-מכונית שעמדה להסיע ילד עצור. לוי חשש, לדבריו, שיר-ביצו לילד בתחת-המיטרה.

כל זה תמוה, קצת. אם חוששת גח"ל שמרביצים ל-יצירים בכלל, ולילדים בפרט, בתחנות-המשטרה — מדוע היא שותקת? אם היא סבורה שאסור להרביץ למפגינים — מדוע לא הרימה קולה, כשהרביצו למפגיני שי"ח? י-תנועתנו? אם היא סבורה שאסור למשטרה לפגוע ב-

חבר-כנסת — מדוע שתקה כאשר פגעו בי בשעת הפגנות תנועתנו?

לשר-המיטרה יש, כמובן, גירסה אחרת, והוא רמז (עוד לפני תום החקירה) שיתכן וידרוש להסיר את חסינותו של לוי.

כשראיתי את לוי במזנון כעבור שעה, לא עשה רושם כאילו נחבל קשה. אולם אני מקהה שעכשיו יצטרפו הוא וסיעתו לדרישתנו הנושנה, להטיל פיקוח חמור על התג-הגות המיטרה בפיזור הפגנות — עם ובלי חברי-כנסת. ראשו של ח"כ הוא רכוש יקר (אם כי לא תמיד שימושי) אבל ראשו של כל אורה אחר אינו יקר פחות.

אנשים בכנסת

המכה על הראש שספג (או לא ספג) ח"כ חרות דוד לוי, גרמה, כמובן, למבול של בדיחות במיזנון הכנסת. למשל:

קיים הסכם בין חרות והליברלים בסיעת גח"ל לחלוקה שונה של כל ההנאות — זמן הדיבור בוויכוחים, וכו'. לכן, אחרי שהנציג הספרדי של חרות קיבל מכה וזכה לפירסומת עצומה, כך טענו לשונות רעות, דורשים עכשיו הליברלים שגם הנציג הספרדי שלהם, **משה ניסים**, יקבל מכה על הראש.

ח"כ מרושע עוד יותר הזכיר בהקשר זה סיפור שסופר על **היים וייצמן** המנוח, בעל הלשון העוקצנית. כשהגיע וייצמן בפעם הראשונה לישראל, אחרי שנבחר ל-נשיא המדינה, הופתע לראות בין מקבלי פניו את **יחזקאל סהר**, שהיה כמה שנים לפני כן שומר-ראשו מטעם ההגנה. סהר חבש כובע-מיצחיה, עטור עיטורי כסף.

שאל וייצמן, באידיש: „איזה מין כובע זה, חזקל?" סהר, בגאווה מוצדקת: „זהו הכובע של המפקח הכללי של המשטרה!" וייצמן, בתמימות: „ובשביל הכובע הזה לא צריכים ראש?"

השאלה שריתקה ביותר את חברי הכנסת באותו יום: מי היתה הצעירה, הלבושה בשורטס, שישבה ליד שול-חנו של ח"כ אגודת-ישראל **שימה לורנץ** במיזנון? (אוי לעיניים שכן ראוות!) ושאלה מרתקת עוד יותר: „למה אין צלם?"

בעת ההצבעה על הצעתנו לסדר-היום בעניין הפשע ה-מאורגן, הצביע ח"כ **ניסים אריער** (ל"ע) באי-רצון בולט בעת הצעת שר-המשפטים להסיר את ההצעה מסדר-היום. שכניו לספסל עוזדו אותו להצביע להיפך. „אני חבר-כנסת ממושמע", אמר ניסים אליעד. „אצל ניסים אין ניסים!" סיכם **שמואל תמיר**.

האולם היה כמעט ריק כשאנ **משה קול**, שר התי-רות מטעם הל"ע, את נאומו על משרדו. בלטו בנוכחותם כל ארבעת חברי סיעתו בכנסת — **גרעון האחנה**, יהודה שער, יצחק גולן וניסים אריער. הם לא נראו הכי מאושרים.

„זהי המיגרנט של מפלגה קטנה", שמח לאידם אחד מ-שכניהם, „כשהגיעה היא כל כך קטנה, יכול השר לראות תיכף מי נעדר בשעת נאומה." הגיב אחד מן הארבעה (לא אלשין מי): „סיעה קטנה, אבל נאום ארוך!"

על כל מיני:

במשך שלושת הימים, עליתי שש פעמים על הדוכן. להלן כמה מן הדברים:

על בנגלה-דש:

הסרגיה של ביאפרה חוזרת על עצמה בצורה גוראה ו-זועזעת עוד יותר. הצדק אינו ניתן לחלוקה. האמת אינה ניתנת לחלוקה. מעומק מצפוני וגישתנו המדינית, אנו מחייבים את ה-מאבק של בנגלה-דש.

אנו דוגלים בזכות ההגדרה העצמית של העמים — עיקרון החל על הכל. בשם עקרון ההגדרה העצמית תבענו — ו-הקמנו במלחמה — את מדינת ישראל. אנו מחייבים את זכותו של העם הערבי השכן, העם הפלסטיני, להגדרה עצ-מית במדינה משלו. על אחת כמה וכמה שאנו מחייבים את זכותו להגדרה עצמית של עם המונה 80 מיליון נפש, ה-מאוחד בשאיפתו לקיום מדינתו: מדינת בנגל החופשית. ... אנו עם של פליטים, ומה קרוב לנו יותר מאשר גור-לם של פליטים? אנו חרדים לגורל פליטים יהודיים. אנו חרדים גם לגורל פליטים ערביים, מעומק ליבנו. אנו חרדים לגורלו של מחנה שקשה אף להעלותו על הדעת — מחנה של חמישה מיליון פליטים בנגליים מגורשי-הרוב. כמו בי-שואה היהודית, עצם גודלם של המיספרים הנוראים מקהה את החושים ומגביל את הדמיון. יותר קל לדמיון גורל של אנה פרנק אחת מאשר גורל מיליוני אומללים!

על ההדלפות:

אני אינני נגד הדלפות. אני נגד מצב המחייב הדלפות. כאשר נסתם צינור-מים, יש שיטפון. כאשר נסתמים הצינור-רות הלגיטימיים למסירת מידע לגיטימי לציבור, יש מכה של „הדלפות".

... אני ממכים שלא כל מה שנאמר ליד שולחן הממשלה צריך להתפרסם, אבל הממשלה עצמה חייבת לדאוג לפירסום הוגן, לגיטימי, מלא, על דיוני השלטון ומעשיו. הרי הציבור צריך להעמיד את מעשי הממשלה במבחן הבחירות, ולהכ-רע או בין דעות מנוגדות, מעשים ומחדלים. איך יכול הציבור להכריע אם אין בידו המידע המוסמך?

אורי אבנרי מזעיק את הכנסת נגד הפשע המאורגן:

להלן נאומו של אורי אבנרי על הצעה לסדר-היום מס' 748: „הידיעות על בואם של אנשי המאפיה לישראל והפירסום בהארץ על קיומו של הפשע המאורגן בישראל“

אורי אבנרי: הכנסת אינה בית-משפט. תפקידה אינו לחרוץ דין על אדם. אולם מוטלת עליה החובה להתמודד עם תופעות ציבוריות, המסכנות את שלום החברה. מזה שנים ידוע שקיים ומתחזק בארץ אירי גון — או שילוב של אירגונים — של פשע מאורגן. מדי פעם מושלך אור על פינה חשודה כה זו או אחרת של העולם התחתון. זכותו המיוחדת של העיתונאי רן כיסלו היא בכך, שתוך גילוי אומץ-לב אורחיו וגופני ריכוז ואירגון חומר זה, ותיאר לראשונה באופן מקיף את השיטה כולה.

13 עובדות מוכחות

מתוך סידרת מאמריו בהארץ, ומתוך הידוע לחוג המצומצם של יודעי-דבר, עולות בבירור העובדות הבאות:

(א) קיימת ומתפשטת בארץ התופעה ה-

האשמות לכאורה, המאפשרות הגשת כתב-אישום. זהו תפיסה קידו, אולם הוא מוגבל ביותר. אין היועץ יכול לבדוק מה שלא פורסם, ועד היום לא הוזמן לחקירה, או אפילו לשיחה, בעל הסידרה, מר רן כיסלו. אולם על הכנסת מוטל תפקיד הרבה יותר רחב — בדיקת התופעה של קיום פשע מאורגן בכללותו, קביעת הסטנדרטים הנורמטיביים, התנהגות ראשי מימשל ופקידיו, ההשליכות הפוליטית של הקשר בין פשע מאורגן וגופים כפי לגתיים או תת-מפלגתיים, וכן הלאה. מכל הבחינות האלה, יש צורך בחקירה, במישור אחר ומסוג אחר, נוסף על בדיקת היועץ המשפטי. אני מציע שהכנסת, אחרי דיון ענייני, תמיץ על מינוי ועדת-חקירה לפי חוק ועדות חקירה, או לפחות תקים ועדת חקירה פרלמנטרית, בדומה לוועדות החקירה של הסנאט האמריקאי, שחקרו את סינדיקאט הפשע.

מרכז הפשע העולמי?

מכאן, כבוד היושב ראש, אעבור ישר לחלק

ראש הפיידאמ'דה

השני של הנושא: הנסיון של ראשי סינדיקאט הפשע האמריקאי למצוא מיקלט, כפיס ומרכזי פעולה במדינת ישראל.

גם כאן ידועות כמה עובדות והן:

(א) האינטרפול, אירגון המשטרה הבינלאומי, הודיע ל-ממשלת ישראל כי כמה מראשי סינדיקאט הפשע האמריקאי עומדים לבוא לישראל, כנראה כדי לערוך כאן ועדות-פיסגה של שלושות העולם התחתון האמריקאי.

(ב) אחד מראשי סינדיקאט הפשע, יוסף „דוק“ סטאשר, נמצא בארץ מזה שנים, אחרי שהורשע בעבירת מס-הכנסה ונדון למאסר חמש שנים ושותר על-תנאי — בתנאי מפד-רש שיהגור לישראל וישאר כאן.

מר סטאשר הוא שותפו של חברי-כנסת מסויים (ח"כ מנחם פרוש מאגו"י) בעסקי מזוני

ידועה בשם „פרומקשן“, והיא: סחיבת תשי-לומיקבע עלידי העולם התחתון תמורת מתן חסות-כיבול וחגנה (חגנה בפני עצמו, וחגנה בפני המשטרה) למועדוני לילה ומסעדות.

(ב) קיימת מערכת מכועסת של מועדוני-קסטים וכתרי הימורים, שכתובותיהם ידועות ברבים, בניגוד לחוק ובידיעת המשטרה.

(ג) קייב אירגון של סחיטה וסירור בשחקים הגדולים, ובעיקר בשוק הסיטונאי ובשוק הכרמל בתל-אביב.

(ד) קיימת מערכת מאורגנת של בתי-בשר, המרוכזת בבעלות אחת, המשתלטת בהדרגה גם על הונות ברחוב.

(ה) כל המערכות האלה מרוכזות, כנראה, בסינדיקט אחד, ואולי ברשות אדם אחד, כאשר לצידו, או מטעמו, פועלת קבוצה קטנה של מנהיגי קבוצות-אגרוף, ראשי-מחלקות ו-אשריכספים. שמוותיהם של כל אל הידועים היטב.

(ו) למערכת זו של פשע מאורגן יש קשרים הדוקים והדדיים עם כמה אנשים בצמרת ה-משטרה, במשרדים ממשלתיים ובעיריות.

(ז) במיקום זה של יחסים יש מעמד מיוחד לאישיות מסוימת, מוכרת היטב, אשר מעמדה המדויק טעון בירור.

(ח) לאותו איש יש קשרים הדוקים ביותר עם שרים בכירים במדינת ישראל, והוא עשה להם טובות רבות, כולל אירגון מסיבות משפחתיות המוניות במחירי סימלי, ביצוע העברות במחירי סימלי ועשיית שירותים אישיים אחרים, במחירים שכמוהם כמתן מתנות בשווי אלפי לירות.

(ט) לאותה אישיות קשרים הדוקים עם גורי מים פוליטיים, כולל חברי-כנסת מסויימים, והוא העמיד את כוחו המאורגן לרשות מנגנון מפלגתי בעיתות בחירות ובשעות משבר, כולל פיזור הפגנות הפנתרים בשכונת התקווה.

(י) אותה אישיות פועלת מתוך שיתוף פעולה עם ה-משטרה, וזה מתבטא בשיחור עבריינים. סגירת תיקים, התפטרות וגם סגירת עבריינים למשטרה.

(יא) אותה אישיות מסדרת במידים נרחבים הענקת רשימות והעלמת עין מבתי-עסק בלתי-חוקיים, וכו'.

(יב) המערכה כולה, הנשענת על הפעלת אלימות, איוב באלומות, קיום קשרים בלתי-חוקיים, ניצול ירודיות עם גדולי המדינה וה-עיריות, מצטרפת למיבנה של פשע מאורגן.

(יג) בתוך מערכת זו אירע לפחות מיקרה-רצח אחד, לפני שנה-י על קרע אופייני של עריכת חשבונות פנימיים.

דרושה ועדת-חקירה

כבוד היושב ראש, האשמות אלה פורסמו ברבים, עם חלק מן העובדות. אולם כל עיתון מוגבל בפירסומיו, הן מבחינת האמצעים העומדים לרשותו לביצוע חקירה מעמיקה, הן מבחינת חוק איסור לשון הרע.

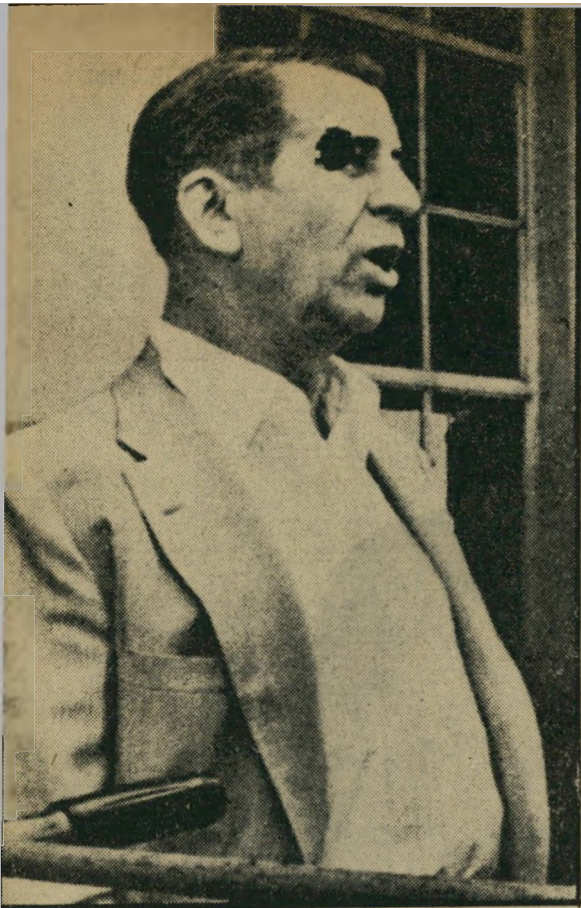
ממילא נתגלה רק החלק העליון של קרחון הפשע המאורגן, ועיקרו עדיין סמוי.

יכול לבוא שר-המשפטים ולומר: „מסרתי את העניין לבדיקת היועץ המשפטי. הוא יסיק את המסקנות.“

עם כל הכבוד גם לשר וגם ליועץ, אין ה-כנסת יכולה ורשאית להסתפק בכך.

היועץ המשפטי חייב לבדוק אם עולות מהפירסומים שהיו

* הכוונה, בין השאר, לחגיגות משפחת דייק.
** הכוונה לרצח שסיסוב מזרחי, במרכז תל-אביב וביום.

הסיום של הכפר של הנק מסיק על מאיר לנסקי — ספר רב-תפוצה שהוא, נדמה לי, גם חסרת-קדום, בו מואשם לנסקי עצמו במאות מעשי רצח ופשע, בצירוף פרטי פרטי, מבלי שהוגשה נגד המחבר תביעה על הוצאת דיבה. יורשה לי להביא כמה משפטים מהספר הזה, כדי שנבין את גודל הסכנה הצפויה לתדמית המדינה:

„בנובמבר 1970 נודע בעולם כי מאיר לנסקי נמצא בישראל... עיתונאים קבעו שבתור 'הודי יכול לנסקי לתבוע אזרחות מיידית על-פי חוק-השבנות.“

„לכך יש תקדימים.“

בשנת 1964 נידון שותפו של לנסקי, יוסף „דוק“ סטאשר, למאסר ושחרר, בתנאי שיעלה לישראל וישאר בישראל, והוא עשה כן.

אל מונס, איל-הימורים מפורסם ואחד משותפיו של לנסקי, ברח לישראל אחרי שהואשם במיאמי ב-1970. הוא

שכל הפשע

עבריו נמלט באופן רשמי. בשנת 1967 נעלמו באופן מסתורי שניים מסגניו של לנסקי והופיעו בישראל. נגד שניהם היה תלוי ועומד כתב-אישום בני-יורק, ושניהם הוכרזו רשמית כבלתי-רצויים מ-סעם ממשלת איי באהאמה.

„לנסקי עצמו ידע שהגשת כתב-אישום נגדו, בקשר עם גביית אחריות מקרנות הימורים בלאס-וגאס, היא רק עניין של זמן. חברי-מושבכים פדולי הקר את לנסקי ושותפיו.“

„באוקטובר 1970 הורשע בדיון שותף אחר של מאיר לנסקי, וינסנט אלו. בדרשו את הטלת העונש המירבני, טען היועץ המשפטי גארי נפי תלי שהנאשם הוא אחת הדמויות החשובות ביותר בפשע המאורגן בארצות-הברית, והוא שותפו הקרוב של מר לנסקי ממיאמי, שהוא ראש הפירמידה של הפשע המאורגן בארה"ב.“

מדינה יהודית — לפושעים?

אסיים, אדוני היושב ראש, במשפט המשמעותי ביותר מי-אותו ספר:

„יש הסבורים, מתוך השוואת הקשרים של הקוזה נלטי-סרה (המאפיה) עם סיציליה, שלנסקי וחבריו מנסים לקנות לעצמם מקום-מיפלט סופי בישראל — מקום שם הם זוכים לכבוד ולחופש-פעולה. גנגסטרים יהודים מסויימים תמכו ב-גלוי בעניינים יהודיים ובמדינת ישראל...“

כבוד היושב ראש, כאשר ספר כזה מתפרסם ויגיע — כך אני מניח — למיליוני עותקים בארצות-הברית: כאשר ספר כזה נקרא על-ידי מיליוני בני-אדם בעולם, הרי יש סכנה מוחשית שמדינת-ישראל תצטייר בעולם כמרכז של פושעים יהודים המנצחים על עולם הפשע הבינלאומי.

אני מציע לכנסת לדון בנושא שהעליתי על שני צדדיו — הפשע המאורגן בישראל, ונסיון-נות הפשע המאורגן העולמי למצוא מיקלט בישראל.

אות, כפי שאותו חברי-כנסת הודה ברבים.

(ג) מזה שנה שוהה בארץ אדם שהוגדר עליידי תובע כללי בארצות-הברית כהליך משפטי כ„ראש הפירמידה של הפשע המאורגן בארצות-הברית“ — מר מאיר לנסקי. מר לנסקי הגיע ארצה אחרי שהתברר לו שעומדים בכל רגע להגיש נגדו כתב-אישום.

אין זה סוד שבצמרת המדינה קיים ויכוח לגבי מעמדו של מר לנסקי בישראל, ונשאלה השאלה הציבורית והמשפטי-טית אם להעניק לו אזרחות-ישראלית מכוח חוק-השבנות.

לזכותו של שר המשפטים ייאמר כי, כפי שנודע לי, הוא התנגד בתוקף למתן מחסה אזי-רחי זה, שהיה עלול להפוך את ישראל לי-

מישכן המופקדה העליונה של הפשע המאורגן בארצות-הברית ובעולם המערבי כולו — מרכז של אימפריה אדירה של רצח, סחיטה, אלי-

מות, הימורים, הברחת סמים, זנות ועוד.

הכנסת חייבת לתת את דעתה על הסכנות הנובעות מהש-תקעות ראשי סינדיקאט הפשע האמריקאי בישראל, ואולי מחייב הדבר תיקון בחוק-השבנות, לגבי אנשים שלא הורשעו בפשעים, אף כי אין ספק שהם מנהלים אימפריות של פשע.

המצב טומן בחובו סכנות. סכנה אחת נובעת מן ההתקשרות האפשרית, שכבר לבשה צורה של גישושים, בין הפשע המאורגן בישראל לבין-חלוצי הסינדיקאט האמריקאי בארץ.

סכנה אחרת נובעת מן האפשרות של היחצרות מצב של תלות כלכלית של המדינה בהשקעות של סינדיקאט הפשע.

סיעתנו בכנסת, והעיתון שאני עורכו, גידו כבר לפני שנתיים כי האיש, הידוע בעולם כי

גייבור סינדיקאט הפשע, וכאחראי להשקעותיו

העצומות בשווייץ, השקיע בספים כמשק ה-ישראל, ואף קשר כאן קשרים פוליטיים.

אולם הסכנה העיקרית היא לגבי עצם מעמדה ותדמיתה של מדינת ישראל בעולם. סכנה זו באה לידי ביטוי בפרק

העיתון

"כן, אני אהיה

פנתרית!"

סיפורה האישי

של נערת

הפרברים

"כולם אשכנזים
בממשלה הזאת"